לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', כ"ו בשבט תשמ"ז, 25 בפברואר 1987 / שנת מ"ד מס' 13279 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

הסורים השתלטו על מעוז „חיזבאללה" — הרגו 23 שיעים

ביירות. — כמאה חיילים של „הכוחות המיוחדים", יחידת עילית בצבא הסורי, תפסו אמש את קסרקטין פואללה, מעוזם של אנשי „חיזבאללה" השיעים הפרו־איראניים שברובע באסטה במערב־ביירות.

23 מאנשי ה„חיזבאללה" נהרגו במהלך השתלטות הכוחות הסוריים על מעוזם שברובע באסטה. כפי שנמסר, גם לסורים היו אבידות. במשך יום אתמול נהרגו בידי הכוחות הסוריים גם שלושה דרוזים חמושים במערב־ביירות.

(איי. פי. עיד רע"צ)

פרס יוצא למצרים באווירת משבר בממשלה

■ לא ייפגש עם שמיר העומד לשוב מחו"ל ■ רה"מ הכריז אתמול: ניסיון ממלא המקום לכפות עלינו ועידה בי"ל יוליך לבחירות ■ פרס: שמיר מסכים ש„אגשש" בלבד בנושא השלום – מה אני „הגשש החיוור"? ■ הליכוד: שר־החוץ גורם נזק

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית, חנה אישי־זרוביין ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס יוצא היום לפני־הצהריים למצרים באווירת משבר ומחלוקת על רקע התנגדות ראש הממשלה יצחק שמיר לכך שידבר במצרים על ועידה בין־לאומית.

אמש הבהיר שמיר, בראיון ששודר ב„מבט", כי לפרס „אין שום יפוי כוח לסכם משהו או להסביר משהו כלפי עניין השנוי במחלוקת כוועידה בין־לאומית". שמיר הוסיף, שאם פרס יעמוד על ועידה בין־לאומית, הדבר עלול להוביל למשבר. פרס מצדו אמר אתמול בפורום „שרינו", בהתייחסו לדברים קודמים של שמיר, כי „אינני זקוק לאישורים מאיש.

הגשש החיוור?

שמיר אומר בארה"ב שהוא מאשר לי לגשש. מה אני, הגשש החיוור, לדעתו?"

עוד אמר אתמול פרס ב„שרינו", כי אינו סבור שהוא ישוב ממצרים

(סוף בעמוד 2)

מהוויכוח על יעקבי עשוי להרוויח בן־נתן

פרס הכחיש עיסקה עם שמיר לפיה יסכים הליכוד למינוי יעקבי לשגריר בוושינגטון תמורת שיבת מודעי למשרד המשפטים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס התייחס אתמול לידיעות, לפיהן יתנה ראש הממשלה יצחק שמיר את הסכמתו למינוי השר גד יעקבי לשגריר ישראל בארה"ב, בהסכמת המערך למינוי השר בלי תיק יצחק מודעי לשר־המשפטים. פרס, שדיבר על כך ב„שרינו", אמר כי לא באה בחשבון עיסקה כזו וכי ההסכם בינו ובין שמיר בעניין מינוי שגריר בוושינגטון, שהושג ערב הרוטציה, הוא בלתי מותנה.

הצדדים מכחישים

חוגים מקורבים ליצחק שמיר בליכוד מכחישים בינתיים, כי הרעיון לעיסקת חליפין יעקבי־שגריר תמורת־מודעי־שר־משפטים, עלה בכלל בליכוד. לדברי חוגים אלה נוצר הרעיון בקרב עתונאים, שרצו לבדוק מה תהיה התגובה עליו. חוגים אלה הוסיפו, כי למעשה הגיש פרס לשמיר שמות של ארבעה מועמדים, ולכן סביר שיצחק שמיר יבקש קודם־כל מפרס לדעת מה סדר העדיפויות שלו לגבי הארבעה.

מעוניינים בבן־נתן

ארבעת המועמדים הם שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי, השגריר לשעבר אשר בן נתן, ד"ר נמרוד נוביק ושמעון ארד. בחוגי שמיר החלו נשמעות בימים האחרונים דעות המצדדות במועמדותו של אשר בן־נתן דווקא. ייתכן, כי המניע לכך הוא הידיעה ששמעון פרס התכוון בעדיפות ראשונה למינוי גד יעקבי. אולם בחוגי שמיר מציינים, כי בן־נתן הוא דיפלומט מנוסה, מתאים לשמיר מבחינת דעותיו ונהנה גם מאמונו של שר־הבטחון יצחק רבין.

„אל־אהרם" מדגיש המחלוקת בישראל

מאת שליח „על המשמר" המלווה לביקור שר־החוץ

קאהיר. — ביקורו של שר־החוץ של ישראל שמעון פרס אינו זוכה לתהודה רבה במצרים וכלי התקשורת המקומיים מצניעים אותו. בשום עיתון אין מזכירים את העובדה ששמעון פרס אמור להיפגש פעם, ואולי פעמיים, עם נשיא מצרים חוסני מובארק. בידיעות קטנות שהופיעו בשלושת היומונים של מצרים, „אל־אהרם", „אל־גומהורייה" ו„אל־אכבאר" נאמר רק ששמעון פרס מבקר בקאהיר ויפגש עם עמיתו איסמת עבדל מאגיד.

מדגיש חילוקי הדעות

„אל־אהרם" הדגיש בידיעה שלו את חילוקי הדעות השוררים בממשלת ישראל בין שמעון פרס וראש הממשלה יצחק שמיר בקשר לוועידה הבין־לאומית תוך ציון העובדה כי ראש הממשלה מתנגד לכינונה של ועידה בין־לאומית. לעומת זאת מובלטות הידיעות על „המהומות בגדה המערבית" וכן כי חוסיין מלך ירדן דחה את ביקורו הצפוי בארה"ב והוא מאוכזב ממדיניותה של ואשינגטון כלפי המזרח התיכון ובמיוחד ממכירות הנשק שלה באיראן.

ראיינו העיתונאים

סוכנות הידיעות המזרח־תיכונית שהיא השופר הרשמי של ממשלת מצרים ריאיינה אמש את קבוצת העתונאים מישראל שהגיעה לסקר את ביקורו של שמעון פרס. כתבת סוכנות הידיעות בנמל התעופה בקאהיר שוחחה עם כמה עתונאים ישראליים ואמרה כי תדווח על הגיעם לבירת מצרים.

במשפט דמיאניוק: זכרונו של אפשטיין לא בגד בו • עמוד 4

אלוף דרורי מכחיש כי התנצל על כל דבריו • עמוד 3

רבין: לא נדרוש הוצאת הכוחות הסוריים מלבנון • עמוד 3

צה"ל פתח „אנצר 2" בפני כתבים להראות שהכל בסדר • עמוד 20

תביעה בסך 120 מיליון דולר נגד חברת „הפניקס" • עמוד 20

מה מפחיד הליכוד בנסיעת פרס

שר־החוץ שמעון פרס רשאי, זכאי ואפילו חייב לקפוץ לביקור רשמי במצרים, בכל הזדמנות הנקרית בדרכם של היחסים הלא־פשוטים והלא־שלוים בין ירושלים לקהיר; כל ביקור ממשלתי שכזה תורם לשיפור הקשרים המדיניים הישירים, ומוסיף עוד טיפה של מלט לבניין השלום ההדדי, שעדיין רחוק מלעמוד על יסודות בלתי־מעורערים. הפחד שתקף את שורת המקהלה של הפוליטיקאיים מן הליכוד, לנוכח הביקור הצפוי במצרים, אין לו, אם כן, הסבר הגיוני בתחומים של ניהול מדיניות חוץ זהירה. להיפך: כל כולו פחד־פנים. פחד מפני שיבתו של פרס אל ראש טורו וכח עטור הישגים מארה"ב (ההישג הבולט ביותר: הצטלם עם הנשיא רייגן הקשיש, שאומנם ניצב בצמרת הגדולה במעצמות תבל, אבל אינו מסוגל להשליט סדר מינימאלי בקרב יועציו, סובל בחומרת מדיכאונות שכחה, חזיות ונטייה לוכחנות מופרזת). פחד מפני הזיהוי העשוי להוצר אצל דעת הקהל האינטיליגנטית בין חימום השלום עם מצרים, לבין מאמציו המדיניים של פרס בעבר הקרוב ובהווה המתמשך. פחד מפני האפשרות, הרחוקה עדיין אבל בכל־זאת מאיימת, שאכן ימצא פרס משותפיו עם מובארק נוסחה משותפת כלשהי, שבאמצעותה ניתן יהיה להתחיל במהלך של הידברות גם עם ירדן והפלשתינים („האותנטיים", „המתונים", שלא חברים באש"ף או כל הגדרה מכלילה אחרת); ואז יצטרך הליכוד סוף סוף להסביר לכולנו מהי בדיוק עמדתו בנושאים המדיניים המרכזיים. הסבר כזה עשוי לקרוע את המפלגה הזאת מבפנים בסערה עזה, שתעלה בעוצמתה אף על לחט הויכוחים בין מחנה שמיר למחנה דוד לוי. הברירה האחרת היא, שהליכוד יסוג חזרה אל העמדות הנוקשות בנוסח של תנועת החרות בעבר, ואל תפיסת העולם של אף שעל אדמה ואף פיסת שלום – עמדה אשר תנכר אותו וחלק מכריע של הציבור הישראלי, אשר טרם גיבש את עמדותיו הפוליטיות הברורות, אך מוכן לתת עוד סיכוי לשלום.

ראש הממשלה יצחק שמיר דחה אמש בזעם רב את הטענות כאילו הוא מורד, בהתנגדותו לנסיעת פרס לקהיר ובשלילתו אף את הנוסחה העמומה והמדוללת ביותר של הסות בינלאומית לשלום, משיקולים פנים־מפלגתיים, והציג את עצמו כמדינאי ששקוע כל כולו במדינאות גדולה, אשר, ששמיר מאמין בכך אמונה שלמה, בין היתר משום הנטייה הטבעית של מקהיגות הליכוד לזהות את טובתם־הם עם טובת המדינה כולה. אך גם במקרה זה אין לשמיר אף נימוק מדיני מכריע נגד המהלך, מלבד שימוש במלים ריקות, כמו התפרסות וכניעה, שחדלו מזמן להרשים את הישראלים, אותנו.

במגעיו ובפגישותיו בקהיר, לא יחולל פרס את הנס הסאדאתי בשנית, אך הוא יצור לעצמו הזדמנות די נדירה להניע תהליכים מדיניים חדשים, שרק בקצב המשתתפים ורצינות יעדם תלויה התקדמות ממשית. אל פירוק השותפות המגבשת של ממשלת האחדות הלאומית; בכך, ולא בתרגילים מילוליים, טמון המפתח להקדמת הבחירות.

„אין לנו מה להפסיד" — אומרים עובדי בתי־החולים השובתים בניגוד לצווים

המועצה הדיחה אתמול את 4 חברי הוועד שקראו לשוב לעבודה ● היום יופיעו כל 60 חברי המועצה בפני בית־הדין לעבודה ● האחיות פירסמו הודעת תמיכה בשובתים ● הרופאים דורשים ועדת חקירה ממלכתית שתחקור מצב שרותי הבריאות

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

מועצת עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים הדיחה אתמול את 4 חברי הוועד, אשר בהתאם לצו בית־הדין לעבודה, פנו לעובדים וקראו להם לחזור מייד לעבודה סדירה. במקביל החליטו חברי המועצה להמשיך בשביתתם למרות צו בית־הדין לעבודה.

היום בשעה שמונה בבוקר יתייצבו כל 60 חברי המועצה בבית־הדין לעבודה, מסר לכתבנו דובר המועצה ומטה השביתה. הוא הוסיף כי גם האחיות פירסמו הודעה התומכת במאבקם של עובדי המינהל והמשק והביעו פליאה על יחס של איפה ואיפה כלפי עובדי המנהל בבתי־החולים הממשלתיים, להבדיל כלפי העובדים בקופ"ח לא הוצאו צווים משפטיים המורים להם לשוב לעבודה, תחת איום של קנסות. האחיות הביעו גם תרעומת כי המו"מ על ביצוע ההסכם שנחתם עימן, נסחב ומתקדם באיטיות.

(המשך בעמוד 4)

לאחר מאבק „קשה, מתיש ומשפיל" — ראשי המגביות ניצחו

דולצ'ין התפטר מראשות הסוכנות

ההתפטרות תיכנס לתוקף ב־1 בינואר 1988 ● דולצ'ין סרב להיכנע, זעם וכעס: זוהי שפיכות דמים והשפלה ● ראשי המגביות לא ויתרו ואילצו אותו להתחייב במכתב ההתפטרות כי תהיה זו כהונתו האחרונה ולא יתמודד עוד

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, אריה דולצ'ין, התפטר אתמול מתפקידו. ההתפטרות תיכנס לתוקפה ב־1 בינואר 1988, ועד אז יגיש דולצ'ין „הצעות לשינוי במבנה הסוכנות ולשיפור הפעולה"; יתירה מזו — בעקבות דרישתם התקיפה של אנשי המגבית היהודית נאלץ דולצ'ין להתחייב, כי זוהי תקופת כהונתו האחרונה, וכי לא יגיש את מועמדותו לתפקיד יו"ר ההנהלה פעם נוספת.

נכנע ללחץ המגביות

בכך נכנע דולצ'ין שהצהיר על מאבק חסר פשרות, ללחץ הכבד שהפעילו עליו ראשי המגבית היהודית בארצות־הברית ובקנדה, וראשי מגביות קרן־היסוד באירופה ובדרא"פ בשלושת הימים האחרונים, כי יתפטר מתפקידו בעקבות אחריותו לארועים האחרונים בבל"ל.

קודם להתפטרות יום קשה וארוך, שבו הזהירו שני הצדדים — אנשי המגבית וחברי ההנהלה הציונית — מפני פילוג התנועה הציונית, דבר שהוא חסר־תקדים בתולדות היחסים בין חברי המגבית וההנהלה הציונית. במהלך היום הסכים דולצ'ין בתיווכם של ניסים גאון, נשיאת ויצ"ו

(סוף בעמוד 2)

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

מפ"ם מברכת את ועידת הסתדרות הפקידים ה־12 ואת ציריה בדיונים פוריים

„תרגילי" הליכוד פוצצו הדיון באישור פריסת חובות התק"ם

יו"ר ועדת הכספים דחה דרישת הליכוד להחזיר הבקשה לאוצר

מאת כתבנו הכלכלי, בירושלים

ועדת הכספים של הכנסת נאלצה להפסיק אתמול את דיוניה על בקשת משרד־האוצר לאשר תוכנית פריסת חובות לתנועה הקבוצית המאוחדת בסך 264 מיליוני שקלים, עקב הלחץ מצד חברי הליכוד אשר המשיכו אתמול בנסיון להשהות את הדיון.

את מיתקפת הליכוד אתמול הוביל ח"כ יורם ארידור, אשר דרש בתוקף מנציגי האוצר שיביאו לוועדה נתונים על כל קיבוץ וקיבוץ ומוחה על כך שהאוצר לא ערך בדיקה חשבונאית לבקשת התק"ם.

לאחר הפסקת הדיון בוועדת הכספים נפגשו חברי הליכוד עם יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם שפירא, ודרשו ממנו להחזיר את הבקשה לסיוע לתק"ם למשרד־האוצר. שפירא דחה הצעה זו ואמר שצעד כזה יוביל לפירוק הממשלה.

יו"ר הוועדה פנה בשעות הערב לשר־האוצר, משה ניסים, וביקש ממנו לרסן את חברי הליכוד בוועדה.

נציגי מפלגת העבודה אמרו אתמול, שהתנהגות הליכוד מהווה הפרה של ההסכם שהושג בזמנו בין ניסים לבין יו"ר הקואליציה, רפי אדרי, לפיו יצביעו חברי הכנסת של הליכוד בעד תוכניות הסיוע לחקלאות. משקיפים כלכליים אמרו אתמול, כי ועדת הכספים משותקת למעשה בגלל התנהגות הליכוד ובתנאים אלה לא תוכל להתקבל אף בקשה של האוצר.

חברת החשמל הערבית – הסוף?

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

מועצת המנהלים של חברת־החשמל המזרח ירושלמית התכנסה אמש כדי לקבל החלטה סופית בעניין הצעותיה של ישראל לסיום המשבר.

לכתבנו נודע לפני הישיבה, כי מועצת המנהלים לא תסכים לוותר על חלקי זכיונה בשכונות היהודיות במזרח ירושלים ובהתנחלויות בגדה. היא תציע לבצע הסכם משנת 1979, על־פיו תתן החברה הערבית שירותים לחברת־החשמל הישראלית באספקת חשמל לשכונות היהודיות ולהתנחלויות. הצעה חדשה נדונה עם שר־האנרגיה, משה שחל ופקידי משרדו.

ממשרד־האנרגיה נמסר לכתבנו, כי אם כאמור הם פני הדברים, יודיע המשרד בקרוב לחברה הערבית על סיום הזכיון.

יו"ר מועצת המנהלים, חנא נאצר, אמר לכתבנו, כי פקידי משרד־האנרגיה מכשילים את דפוס הדו־קיום בשלום בין יהודים לערבים בירושלים.

תושב הרצועה נורה למוות לאחר שניסה לפרוץ את מחסום ארז

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

צעיר תושב הרצועה, שניסה אתמול לפרוץ את מחסום ארז כשהוא נוהג ברכב עזתי גנוב, נהרג מיריות חיילי צה"ל.

המקרה אירע אתמול בשעות הצהריים כאשר ג'והר סאלם אבו גראר (26) מבית להיה, המוכר למשטרה כמי שעסק בגניבות כלי רכב, הגיע למחסום ארז כשהוא נוהג ברכב פג'ו בעל לוחית זיהוי עזתית. הנהג לא ציית להוראות החיילים לעצור לביקורת וניסה לפרוץ את המחסום. החיילים פתחו בירי לעבר המכונית והנהג איבד את השליטה והתנגש באחד מאבני המחסום. הוא יצא מהמכונית וניסה לברוח לכיוון הפרדסים. החיילים קרא לו לעצור וירו באוויר, אך כאשר המשיך לברוח ירו החיילים לעברו, פגעו בראשו והרגוהו.

שני צעירים שנסעו איתו ברכב נעצרו לחקירה.

השקט חוזר לרצועה

השקט חזר לרצועת עזה, עם מעצרם של 132 מפירי סדר וכליאתם במחנה העצורים „אנצאר 2" ליד עזה. רק הפרות סדר מעטות ובהיקף קטן נרשמו אתמול בערי הרצועה.

כמה עשרות תלמידים ערכו הפגנה לפני תחילת הלימודים ליד בית־ספרם בשכונת ג'בליה בעזה. אולם המפגינים התפזרו כעבור דקות אחדות ללא התערבות כוחות הבטחון, והלימודים בביה"ס התנהלו כסידרם.

בדיר אל־בלאח נכנסו מסיתים לבית־ספר לבנות, אך נסיונם להפסיק את הלימודים נכשל.

סמוך לשעה 08.03 בבוקר נעצרו 3 תלמידים מביה"ס „ירמוק" בעזה, שיידו אבנים לעבר חיילי צה"ל. ברחוב אבן טאלט בעזה הוצתו מספר צמיגי מכוניות סמוך לשעה 12.00 בצהריים, אך שכנים כיבו אותם.

במהלך הפרות הסדר המועטות ברצועה לא היו נפגעים.

הפרות סדר ביו"ש

הפרות הסדר נמשכו אתמול ברחבי יהודה ושומרון.

באיזור מחנה הפליטים גלזון נרגם אוטובוס פרטי באבנים ושמשתו נופצה. כן נזרקו הבוקר אבנים לעבר מכוניות ישראליות, אך בכל המקרים לא היו נפגעים.

במחנה הפליטים אסקר שמצפון לשכם נזרקו אבנים לעבר סיור רגלי שסייר במחנה. ברמאללה הובער צמיג בכיכר השעון והוקם מחסום אבנים. כוחות הבטחון הגיעו למקום ומסיירים בעיר. גם בבית גלא הסמוכה לבית לחם הוקם מחסום אבנים, והוא פונה על־ידי מקומיים לפי הוראה כוחות הבטחון.

ההנהלה הציונית מאיימת לנתק מגע עם המגבית בשל הדרישה להתפטרות דולצ'ין

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

כל עוד לא יסירו ראשי המגבית היהודית את הדרישה להתפטרותו של דולצ'ין, לא יחדשו נציגי המפלגות הציוניות, ממפ"ם ועד „חרות", את הישיבות איתם — כך הודיעה אתמול מליאת הנהלת ההסתדרות הציונית בתגובה לדרישת ראשי המגבית היהודית בארה"ב, ראשי מגביות קרן היסוד באירופה והמנהיגים לא ציוניים אחרים בחבר הנאמנים של הסוכנות להתפטרותו של דולצ'ין מתפקידו בגלל אחריותו למתרחש בבל"ל.

שלשום התפוצצה ישיבת חבר הנאמנים של הסוכנות בשל דרישה זו ובשל הביקורת הנוקבת שמתחו ראשי המגביות על דולצ'ין. הם טענו, כי קשה להם לגייס תרומות למגבית בעקבות הפיצויים המוגזמים ששולמו לארנסט יפה, והביעו את מורת רוחם על הבזבוז וחוסר היעילות בפעילותה של הסוכנות.

בתגובה טען דולצ'ין כי ישנה נגדו אווירה של לינץ', והוא מסרב להפוך לשעיר לעזאזל בפרשת בל"ל. „זהו אקט של רצח, לא אתפטר בשום פנים ואופן", אמר דולצ'ין בהתרגשות.

אתמול היתה ר"ץ המפלגה הציונית היחידה שהצטרפה לדרישת האמריקאים להתפטרותו של דולצ'ין. ואולם, בהסתדרות הציונית מעריכים כי הגיבוי שמקבל דולצ'ין מכל המפלגות איננו אישי, ונובע מחששם של חברי ההסתדרות הציונית מהשתלטותם של אנשי המגבית על ההסתדרות הציונית. כזכור, דורשים אנשי המגבית את חיסולן של הכפילויות הקיימות בין משרדי הממשלה ומחלקות הסוכנות, וכן — שראשי המחלקות בסוכנות ימונו על ידי חבר הנאמנים בהתאם לכישוריהם ולא לפי המפתח המפלגתי המקובל. כן דורשים האמריקאים כי יו"ר הנהלת הסוכנות יהיה מנהלה בפועל עם סמכות לפטר את ראשי המחלקות, ולא ראשון בין שוים, כמקובל בישראל.

חוגים בהסתדרות הציונית מסכימים, כי רוב דרישותיהם של האמריקאים מוצדקות, אלא שחוששים מכוונת האמריקאים לשבור את כוחן של המפלגות הציוניות בהסתדרות הציונית. יחד עם זאת סבורים, כי האמריקאים לא יעמדו על התפטרותו המיידית של דולצ'ין, אלא יסתפקו בהבטחה כי לא יציג את מועמדותו לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות בקונגרס הציוני הבא.

אלא שדולצ'ין מסרב להתחייב לכך, משום שהוא מאמין כי יהווה כמועמד פשרה בין הליכוד והמערך. יו"ר הוועדה לתקציב וכספים של ההסתדרות הציונית, משה מיימון הצטרף אתמול למתריעים על הבזבוז והכפילויות הנוצרים בסוכנות ומתפתחים לכיוון מסוכן.

כדוגמה נתן מיימון את שתי המחלקות: המחלקה לחינוך לגולה והמחלקה התורנית. אליהן נוספה לאחרונה מחלקה נוספת שהיא „חיל לבן" בתקציב של מיליוני דולרים. דוגמה נוספת: מחלקת ההסברה המתפקדת יפה בתקציב מצומצם. אלא שבמקום להרחיב את פעולותיה הוחלט על יצירת מחלקה נוספת בשם „הימ"ת — היחידה המרכזית לתקשורת".

„ועדת הכספים נושאת באחריות כלפי התורמים היהודיים בגולה ובעם ישראל כולו על הכספים הניתנים לנו ואין תשובה בפינו נוכח הניהול הבזבזני ויצירת המחלקות הנוספות במקום איחודן" — כתב מיימון, שמחה על שלא ניתנה לו אתמול, בישיבת ועדת הכספים, האפשרות להתבטא בנושא זה.

סכנה להפסקת לימודיהם של חיילים משוחררים במכינות

בגלל עיכוב התשלומים למכללות האזוריות

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

לימודיהם של מאות חיילים משוחררים במכינות הקדם־אקדמיות במכללות האזוריות (תל־חי, עמק יזרעאל, עמק הירדן והנגב) עלולים להיפסק בגלל עיכוב התשלומים למכללות. על כך הודיע אתמול מיליא שפכנר, רכז ועדת מנהלי המכללות, במגישת ראשי המכללות בתל־אביב.

לפי ההסכם בין המכללות ומשרדי האוצר והחינוך, אמור היה משרד־החינוך להעביר למכללות מדי חודש סכומים המסתכמים במאות אלפי שקלים לכיסוי הוצאות הלימוד וחלק מהוצאות הקיום של החיילים המשוחררים.

עיכוב התשלומים גורם נזקים חמורים למכללות, שסובלות בשנים האחרונות מגרעונות מצטברים בגלל המפעל, אמר הדובר, והוסיף, כי מברקים שנשלחו למשרדי האוצר והחינוך נשארו ללא מענה.

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז

ישיבת מזכירות המפלגה שנועדה ליום רביעי 25.2.87 נדחית למועד אחר.

מסך ראשון

האנושת השואה

„המסע של אמא טאבוריי" שכתב בנה, המחזאי ג'ורג' טאבורי, המוצג על „בימה 3" של התיאטרון הקאמרי באולם „צוותא", בשבוע בו מתנהל המשפט המפלצתי נגד איוואן דמאניוק בירושלים, יש בו מהאבסורד האמיתי של השואה.

רמי ברוך בתפקיד הבן־המספר את חוויות אמו בבודפשט בשנה האחרונה למלחמת העולם השנייה, הוא קצת ליצן, קצת ילד שלעולם לא בגר באמת וגם יהודי, המנסה, כמו כולנו, להלביש את השואה הפרטית שלו ברמות אנוש. אולי כדי להבין את עצמו.

זו הצגה עצובה, למרות הצחוקים הרבים שבה, כי אין בה „חרושת השואה" המתמכרת לשכול ועיצבון, אלא מאמץ מאור מרכז־אירופי להיצמד לפרטים המשעשעים במוזרותם, בחוסר ההיגיון שבם.

בת־שבע צעם, שחקנית שמזמן לא ראינו על הבימה, עושה כאן את תפקיד חייה בתבונה וכשרון, ללא גינונים. דוניה פורת מגלמת את דמותה מלפני שנים רבות במימיקה משכנעת ועיניים גדולות, בוהות ולא מבינות את מה שקורה לה במשלוח לאושוויץ, ממנו היא ניצלת במין נס פרטי, כי בתחנת מעבר היא פוגשת קצין גרמני (קרול מרקוביץ) בכיכול מתורבת, המאפשר לה לשוב לבודפשט, אבל תוך כדי כך מתגלה כמין פאנאטי צמחוני אינטני, מגעיל למרות המעשה האנושי שלו.

התפאורה השקופה, הפועלת בטרקלין של מראות, שבנה אדריאן ווקס, הופכת את ההתרחשות הבימתית למסע מכושף, ריאליסטי ורמיזני ברומנית.

הבמאי הצעיר ב"ק מסינג'ר השכיל להפיח רוח חיים בפרטים הזעירים, מהם בונה המחזאי את העולם המיוחד הזה של יהדות מרכז־אירופית, המנומסת עד עצבות, שאינה מסוגלת לתפוס מה קורה לה ובכל זאת מוצאת בעצמה את התושיה, המצילה במקרה זה את האם, מבלי להפוך אותה לגיבורה במובן המקובל, השאבלוני של המלה.

הצגה מרתקת, מסוגננת היטב ואמינה.

גיורא מנור

לאחר 2 הפגנות – גימלאי „נתיב" יקבלו הצמדה למדד

מאת כתבנו לענייני עבודה

לאחר שתי הפגנות אלימות שקיימו גימלאי „נתיב", נענתה אתמול הוועדה המרכזת של ההסתדרות לדרישתם להצמיד את גימלאותיהם למדד המחירים החל מאפריל השנה.

נציגי הגימלאים שהופיעו בפני הוועדה המרכזת ציינו, ש„נתיב" היא היחידה מבין שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות המשלמת פנסיות שאינן צמודות למדד, אלא להסכמי העבודה. הם טענו, שגימלאי „נתיב" מקבלים פנסיות המוכות ב־60% אחוז לעומת הפנסיות המשולמות לגימלאים של יתר הקרנות.

מנכ"ל „נתיב", ראובן אכל, הטעים לעומת זאת, שרמת הפנסיות שמשלמת הקרן אינה נופלת מזו של יתר הקרנות ואף מעט משופרת יותר.

ראוי לציין, שהחלטת הוועדה המרכזת להצמיד את הפנסיות מ„נתיב" למדד, תוכל להתבצע רק לאחר שישונה, בהתאם, תקנון הקרן. קושי נוסף נעוץ בהתנגדותם של חברים בהנהלת הקרן לשינוי ההצמדה. בכל מקרה, בהסתדרות דוחים את דרישתם הנוספת של גימלאי „נתיב", שההצמדה למדד תבוצע רטרואקטיבית.

תעריפי החשמל הועלו ב־6 אחוזים משלשום

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

תעריפי החשמל הועלו שלשום בשיעור של שישה אחוזים. העלאת מחירים זו נעשתה לאחר תיאום בין שר־האנרגיה, משה שחל, ושר־האוצר, משה נסים. כך מסר אמש דובר משרד־האנרגיה־והתשתית, אבישי אמיר.

הדובר אמר, כי העלאת מחירי החשמל היתה דרושה עקב השינויים במחירי המזוט ובעקבות פיחות השקל בחודש שעבר. לדבריו, תשפיע עליית מחירי החשמל בשיעור של 0.14 אחוזים על המדד.

שר־האנרגיה, משה שחל, ציין, כי נעשה מאמץ מיוחד לדחות את העלאת התעריפים ככל האפשר, והעלאה נעשתה רק לאחר שלא נותרה כל ברירה. ממשרד־האנרגיה נמסר, כי גם לאחר השינוי במחיר החשמל, עדיין הוא זול יותר מאשר מחיר החשמל לצרכן באירופה.

ועדת הכלכלה בעד איזורי סחר חופשי ליד ערי פיתוח

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ועדת הכלכלה של הכנסת אימצה הצעה שהעלה בזמנו ראש עיריית עכו, אלי דקסטרה, להנהיג אזורי סחר חופשי ליד ישובי הפיתוח בישראל.

יו"ר הוועדה, ח"כ אליהו שפייזר, מסר לראש העיר, כי בוועדה מתגבש רוב התומך ומחייב את קבלת ההצעה.

לפני כמה ימים הביע את הסכמתו להצעה שר־הכלכלה, גד יעקובי. על־פי ההצעה תותר הנהגת מטבע זר באזורים אלה כהלך חוקי ותינתן אפשרות לעובדים לרכוש מפעלים כושלים העומדים על סף סגירה בסיוע קרן ממלכתית בשיתוף עם ההסתדרות.

ח"כ שפייזר אמר לראש עיריית עכו, כי בוועדת הכלכלה מתנהלים דיונים למען הפחתת המחירים באזורי פיתוח לבנייה עצמית במסגרת „בנה ביתך". לוועדה התברר, כי ביישובי הפיתוח עלות הקרקע אמנם זולה, אך מחירי הפיתוח מייקרים מאוד את עלות הבניה הכוללת.

הוענק פרס חולון לספרות

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

פרס חולון לספרות יפה, ע"ש ד"ר חיים קוגל, הוענק שלשום לעמוס לויתן על ספר שיריו „נסיעה עירונית" ולחמוטל בן זאב על ספר שיריה „לפעמים מלאך".

בטקס הענקת הפרס, שהתקיים בבית „יד לבנים", אמרה ועדת השופטים שעמוס לויתן כותב שירה צלולה, קשוחה, גלויית עיניים, מודעת לעצמה ומעל לכל „אינטלקטואלית". על חמוטל בן־זאב אמרה ועדת השופטים שהיא פנים חדשות ומבטיחות בנוף השירה שלנו.

פרס חולון לספרות יפה מוענק זו השנה ה־35 ברציפות מקרן לזכרו של ד"ר קוגל, ראש העיר הראשון של חולון.

רבין: לא נדרוש הוצאת הכוחות הסוריים מביירות; לא הוצבו טילים

ח"כ אלעזר גרנות: אני שומע ברקע את תופי הטם־טם של מי שגרר אותנו ללבנון ■ רבין: השיקול היחיד שלנו יהיה בטחון גבול הצפון

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ישראל לא תצא בקריאה להוצאת הכוחות הסוריים מלבנון. לגיטימי, מבחינת דמשק והאינטרסים שלה להחזיק כוחות בבקעה, כשם שאנחנו מחזיקים כוחות ברצועת הבטחון — הבהיר אתמול יצחק רבין בועדת החוץ והבטחון. שר הבטחון ציין, כי אין שום שינוי במערך טילי הקרקע אויר הסוריים. הפריסה החדשה של הצבא הסורי בביירות איננה כוללת את סאברה ושאתילה. וגם לא את השכונות השיעיות בדרום ביירות. שהן מעוזי אמל והחיזבאללה. הסורים התפרסו באזורים בהם שלטו הדרוזים והמרונים.

לדעת רבין הם לא ירדו דרומה מחאלדה. אך אין ספק כי הכניסה לביירות יש בה משום שינוי במדיניות הסורית. מי שגרם לשינוי היתה החולשה של אמל. בן בריתם של הסורים, בשבועיים האחרונים. שר הבטחון מעריך כי הסורים יגלו זהירות בכל מה שקשור להסתבכות בבוץ הלבנוני.

רבין הדגיש כי החלטת הקבינט לפיה שוללת ישראל הרחבת המעורבות הסורית והעמקתה בביירות, מקובלת עליו. אנחנו עוקבים אחרי הנעשה בארץ הארזים. ישראל תכלכל כל מהלכיה בלבנון אך ורק לפי האינטרסים הבטחוניים שלה בגבול הצפון, הדגיש רבין.

אלעזר גרנות מפ"ם, טען כי הוא שומע ברקע את תופי הטם־טם של מי שגרר אותנו ללבנון.

רבין: הטם־טם הוא הרבה פעמים המצאה של התקשורת.

שריד טען, כי הכניסה הסורית לביירות יש בה דווקא הרבה מן החיוב לישראל. למה נבכה על השטויות של סוריה. די לנו בשטויות שלנו.

דור מגן הסביר כי זו הפעם הראשונה שסוריה עושה צעד בלי הודעה מוקדמת לישראל, כניסת כוח סורי בגודל כזה משמעותה סיפוח לבנון לדמשק, אמר מגן. אהוד אולמרט טען כי הוא מודאג בטווח היותר ארוך. ישראל צריכה לקבוע לעצמה קווים אדומים ביחסה לסוריה בלבנון. תא"ל (מיל.) בנימין בן אליעזר העריך כי בטווח הקצר ישראל תצא נשכרת מהמהלך הסורי בלבנון. הכוחות הסוריים נלקחו ממערכים קיימים בתוך לבנון, הם יפעלו נגד החיזבאללה. מיכה חריש גם הוא מערך, טען כי כל תנועה סורית בלבנון עלולה להיות בעייתית מבחינתנו.

אגרת הטלוויזיה ל־150 ש"ח

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר

אגרת הרדיו והטלוויזיה בשנה הבאה תהיה 150 שקל חדש, בשלושה תשלומים. כשהתשלום השני והשלישי צמודים למדד המחירים — כך קבע אתמול הוועד המנהל של רשות־השידור. את האגרה ניתן יהיה לשלם בשישה תשלומים על פי הוראת־קבע.

רם תעשיות מתכת ובניה:

עם הצלחה אי אפשר להתווכח!

הטכניון בדק ואישר

אישור התאמה לתקן הישראלי

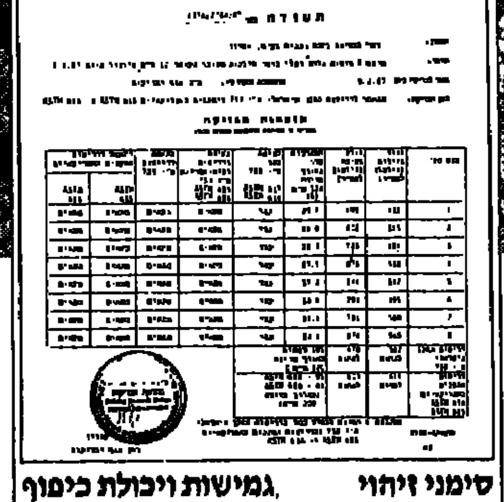

סימני זיהוי | גמישות ויכולת כיפוף

- מפעל "רם" תעשיות מתכת ובניה בע"מ מייצר ומשווק בארץ ובחו"ל מוטות פלדה מצולעים לבנין, מאיכות מעולה.
- כמונו ישנם מפעלים רבים נוספים ברחבי העולם התעשייתי.
- מוטות הפלדה המצולעים שלנו הם בעלי כושר הידבקות משופר, בעלי תכונות מעולות יותר מאלה הנדרשות בתקן הישראלי ת"י 739 ובתקנים האמריקניים ASTM 615 ו־ASTM 616 ומיוצרים מפלדה מעולה ביותר!
- כיום הננו מייצרים כמות של כ־3000 טון לחודש מקו ייצור ראשון, ועם השלמת הקמתו והרכבתו של קו הייצור השני נייצר כ־6000 טון לחודש.
- מוצרינו משווקים ונמכרים לעשרות רבות של קונים מרוצים בישראל ובחו"ל, ומלווים בתעודות אישור על התאמה לתקן של מעבדות מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ.
- המוטות שלנו מיוצרים מפסי רכבת מפלדה באיכות גבוהה יותר.
- איכות הפלדה המיוצרת במפעלנו נבדקת ומבוקרת על־ידי המעבדה המשוכללת שלנו, ובדיקות מוטות הפלדה מתוצרת מפעלנו נעשות ומבוצעות באופן שוטף ע"י מעבדות מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ.
- מוטות הפלדה שלנו מסומנים בסימן זיהוי ברור!
- מוטות הפלדה שלנו ניתנים לכיפוף כנדרש בתכנית הבניינים.
- סימני הזיהוי המוטבעים על מוצרינו הינם אות לאיכות ובטיחות!
- לדוגמא כאן תעודה מס' 1276/2084/87 של תוצאות בדיקות מוצרינו ע"י מעבדות הטכניון בחיפה.

הקפידו לרכוש את מוצרינו האיכותיים ולא להיזון מפרסומים מגמתיים של מתחרים.

רם תעשיות מתכת ובניה בע"מ

מוגש כשירות ללקוחותינו - מהנדסים וקבלני בנין, סוחרי ברזל ומשתמשים בפלדה מצולעת לבנין - המבקשים לדעת מדוע מותר לטוטומל להקים מפעל שוקולד מתחרה ב"עלית" ואסור לנו, תיצרנים הפרטיים, להקים מפעל מתחרה.

רבין: דרורי התנצל מקורבי דרורי: הוא חוזר בו מחלק מדבריו

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת ואבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר הבטחון רבין דווח אתמול לועדת החוץ והבטחון, כי סגן הרמטכ"ל האלוף אמיר דרורי חזר בו השבוע מהביקורת החריפה שהשמיע במסיבת עיתונאים על נוהל בחירת הרמטכ"ל הבא.

דרורי גם חזר בו מההשוואה בין נוהל זה והאיום על המדינה מצד איראן. בראשית ישיבת הועדה אתמול דיווח היו"ר מיכה חריש על התגובות הקשות שהשמיעו חלק מהח"כים בשבוע שעבר כנגד דברי דרורי.

מקורביו של סגן הרמטכ"ל האלוף אמיר דרורי, הגיבו אתמול בכעס על הדברים שאמר שר הבטחון יצחק רבין אתמול בועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

מקורבי האלוף אמרו בשמו. כי לא התנצל על דברי הביקורת שאמר בפני כתבים צבאיים. בענין תהליך מנוי הרמטכ"ל.

הם טוענים כי במכתב לשר הבטחון כתב דרורי כי „צה"ל יקר לו", וכי הוא חזר בו רק מההשוואה לאויבים (מסוכן לצה"ל יותר ממחבלים, סורים עיראקים וכו') דרורי, כך נמסר. ממשיך לדבוק בבקורתו על הנורמות שליוו לדבריו את תהליך בחירת הרמטכ"ל.

הממשלה וההסתדרות מגלות אדישות לניצול עובדי נקיון „פרטיים"

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

שכרם של עובדי נקיון המועסקים באמצעות קבלנים נמוך בארבעים עד שמונים אחוזים משכר עובדות נקיון המועסקות ישירות בידי המימסד. ממשלות המערך והלכוד כאחד וכן ההסתדרות גילו אדישות לדחיקת קבוצת עובדי הנקיון לשוליים הקיצוניים של מעגל התעסוקה — דברים אלה כתבה דבורה ברנשטיין מאונ' חיפה, בסקר חדש שראה אור בגליון „מגמות" רבעון למדעי ההתנהגות של מכון סולד. החוקרת מצאה כי המדינה אימצה לעצמה את עקרון הגברת היעילות מבלי לבחון את השפעתו על העובדים. ההידרדרות במעמד עובדי הנקיון עברה ללא התנגדות ממשית מצד ראשי ההסתדרות, או ועדי העובדים במוסדות.

„דגל השואה" מופץ ע"י ניצול מחנות ההשמדה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„דגל שואה" מופץ בימים אלה על ידי יעקב ויינברגר, 65, תושב נהריה, ניצול שואה בעצמו. יעקב ויינברגר מממן גם הוצאת לעיתון פעמיים בשנה, בנושאי השואה.

עתה הגיע למסקנה, כדבריו, שניכר חסרונו של דגל שואה, אשר יסמל את אחדות עם ישראל. דגלים אחרים כבר קיימים. בשלב ראשון הוא הכין 30 דגלים אשר מומנו הם מחסכונותיו.

בימים הקרובים ימסרו הדגלים לנשיא המדינה, ליושב ראש הכנסת, למזכ"ל ההסתדרות, למוסדות חנוך, לח"כ חייקה גרוסמן, לשר החינוך, ולמוזיאונים של לוחמי הגיטאות ויד מרדכי.

יעקב ויינברגר מסר אתמול, שמתגובות שקיבל כבר עתה, נראה כי גורמים רשמיים ייאמצו את יוזמתו וגם יממנו אותה.

2 מחבלות „מפעולה ישירה" רצחו את מנהל „רנו"

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — נטלי מינגון וג'ואל אוברון, שתי הטרוריסטיות מראשי ארגון הטרור הצרפתי הרצחני „פעולה ישירה", שנלכדו במשיטת ברחות קומנדו משטרתי על חוה מבודדת, הן שרצחו את מנהל חברת „רנו", ג'ורג' בס.

החקירה העלתה, כי הן ארבו לבס בפתח מעונו ונקבו אותו בכדורים. הן נטלו את תיק המסמכים שהוא החזיק בידו, ותיק זה נמצא בחוה בה נלכדו. המחבלים ג'אן מרק רוין, מנהיג הקבוצה, אהובתו נטלי מינגון, ג'ורג' סיפריאני וג'ואל אוברון שומרים על שתיקה. אך המסמכים והנשק שנתגלו בחווה מרשיעים אותם. הם נלכדו בשעה שסעדו ארוחת ערב במוצאי שבת.

בחווה נמצאה רשימת מנהלים ופקידים בכירים המועמדים לחטיפה ורצח, בתוכם איל העתונות היאנט הרסן. החטופים אמורים היו להוכלא בחדר שהוסב לתא כלא. רוין כינה אותו בסניהם בית כלא עממי. מנהל חברה אווירית דובר אלקון היה המועמד הבא לחיסול.

ארגון הטרור הצרפתי הזה קשור לארגוני טרור ערבים וגרמניים. במודיעין המשטרה נתקבל מידע על מקום מסתורם ארבעה ימים קודם תמורת תשלום בסך מיליון פרנק למודיע. המעצר סיכל פיגועים רצחניים שהוכנו בחווה. בחווה נתגלו כמויות נשק ותחמושת, רימונים וחמרי נפץ וסכומי כסף גדולים.

מנהיגי „פעולה ישירה" שנלכדו בשבת זכו בחנינה מהנשיא מיטראן לפני שש שנים. לאחר שריצו עונש מאסר על מעשי פשע ורצח. בתקופת מלחמת לבנון הם ביצעו התנקשויות נגד בתי עסק יהודיים ויריו על בנייני משלחות ישראליות. רוין ומינגון התאחדו עם סיעות הצבא האדום בגרמניה.

השר שחל עם הקונסול הכללי לאטלנטה מחמוד מסראווי (משמאל) וד"ר טלאת טבלוואי (משמאל). בארוחת הערב החגיגית שנערכה אמש לכבוד משלחת האנרגיה המצרית (צילום: רחמים ישראלי)

הח"כים שאלו על בלאס והמפכ"ל השיב: המשטרה לא תגרר למאבקים פוליטיים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

המשטרה לא תגרר למאבקים פוליטיים. ולא תרשה גם שאורחים פוליטיים ינחו את חקירותיה אמר אתמול מפכ"ל המשטרה דוד קראוס לועדת הפנים. בעת שזו דנה בפרשת בלאס. הדיון התקיים למרות דרישת ח"כים מהמערך לבטלו, בטענה של סוב יודיצה.

המפכ"ל הדגיש כי המשטרה לא תטפל עוד בתלונה של שני פעילי ליכוד מיכאל רצון ומשה פרי נגד מפלגת העבודה. ההחלטה התקבלה בעקבות הכרעת היועץ המשפטי לממשלה, כי תרומת בלאס לעבודה, היתה כנראה תרומה אישית המותרת לפי חוק מימון מפלגות.

קראוס טען. בתשובה לשאלות ח"כ שילנסקי, כי שר המשטרה בר־לב לא השתתף בדיון כלשהו בפרשת בלאס. הוא שמע סקירה על הפרשה במסגרת הסקירה השבועית שהוא נוהג לשמוע על הנושאים המרכזיים המעסיקים את המשטרה. המפכ"ל טען, כי לא ידוע לו סכום התרומה של בלאס למערך. שילנסקי ביקש לשמוע על תגובת המשטרה לתרומה של 600 אלף דולר שנתן בלאס למערך. לדבריו מדובר בסכום נטו, וכדי להגיע אליו בלאס היה צריך להרוויח מיליון וחצי דולר. שילנסקי דרש גם דיון בקומבינציות הכספיות שבין יחד ובלאס שכן מדובר כאן לראשונה בתולדות המדינה בהסדר של קניית סיעה שלמה.

מיכאל איתן ליכוד חרות העלה שורה של שאלות שלדבריו מקפלות בתוכן עברות פליליות.

המפכ"ל קראוס ביקש לדחות את מתן התשובות בשבועיים בטענה, כי הוא צריך לברוק אילו מהן קשורות למשפט בלאס ולפיכך חל עליהן חוק הסוב יוריצה.

הוא ביקש כי הח"כים יעלו את שאלותיהם בכתב והוא יעביר את תשובותיו אליהם ישירות. מיכאל איתן טען, כי בהצעה זו יש משום התחמקות.

● עתון המפלגה הקומוניסטית במוסקווה „מוסקובסקאיה פראודה", פירסם אתמול הודעה רישמית על טיהור שמו של הסופר הרוסי הנודע בוריס פסטרנק, שהיה ידוע בארצו בזכות שיריו ובחו"ל בזכות סיפרו „ד"ר ז'יוואגו".

חוג BERNARD LAZARE

חוג „משמר" ידידי מפ"ם בצרפת ותנועת השומר הצעיר בצרפת

מתאבלים על מותו של

מאיר יערי

מורה הדרך של הציונות הסוציאליסטית וההגשמה החלוצית

LA SINISTRA PER ISRAELE ITALIA

ארגון השמאל למען ישראל וידידי מפ"ם

תנועת השומר הצעיר באיטליה

מתאבלים על מותו של

מאיר יערי

מנהיג הרעיון והמאבק

על ציונות סוציאליזם ואחוות עמים

לבית הקיבוץ הארצי

משק מרחביה והמשפחה

השתתפותנו באבלכם עם מות חברכם

מאיר יערי ז"ל

אורי ברניר ושות'

א. ברניר שרותי מנהל וחשבונאות בע"מ

זקהיים: ישראל תוכל לרכוש 300 מטוסי „אף־16" במקום הלביא

במחיר נמוך בהרבה מתקרת הוצאות ייצור הלביא ● הלביא, הוסיף זקהיים, לא יעלה בשום אופן באיכותו על ה„אף־16" ● בינתיים מחכה ארה"ב לתשובת ישראל על ההצעות החלופיות שהוגשו בינואר

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — סגן שר־ההגנה האמריקני, דב זקהיים, אמר אתמול, כי ישראל תעשה בחכמה אם תוותר על כל פרוייקט הלביא אפילו בשלב מתקדם זה ותרכוש במקומו מטוסי קרב מתוצרת ארה"ב.

בשיחה עם כתב „על המשמר" אמר זקהיים, כי ישראל יכולה לרכוש מארה"ב 300 מטוסי קרב ב־20 השנים הקרובות במחיר נמוך בהרבה מ־550 מיליון דולר — תקרת הוצאות ייצור הלביא בשנה — שקבע שר־הבטחון יצחק רבין.

הוא ציין, כי מבדיקת עלות פרוייקט הלביא שערך הפנטגון עולה, כי הוצאות אלה יגיעו ל־900 מיליון דולר בשנה ב־1990, אם שיעור האינפלציה יהיה 3 אחוזים, ול־1.4 מיליארד דולר בשנה אם שיעור האינפלציה יהיה 6 אחוזים.

„תוכנית זו תספוג את מירב כספי הסיוע של ארה"ב לישראל", אמר זקהיים והוסיף, כי ייצור משותף של מטוס חליפי, כמו ה„אף־16", על־ידי ארה"ב וישראל יאפשר לישראל להקדיש את הסיוע הצבאי של ארה"ב למטרות בטחוניות אחרות.

בינתיים מחכה ארה"ב לתשובת ישראל על רשימת ההצעות החליפיות ללביא שהוגשה לה בינואר, אמר זקהיים.

זקהיים, הידוע בהתנגדותו לפרוייקט הלביא, אמר, כי במקרה הטוב ישווה הלביא באיכותו ל„אף־16", אך בשום אופן לא יעלה עליו.

צבן: להפסיק הקרקס המבזה סביב התק"ם

מאת כתב „על המשמר"

ח"כ יאיר צבן מפ"ם תבע אתמול בישיבת ועדת הכספים של הכנסת מיושב ראש הוועדה, ח"כ אברהם שפירא, לשים קץ לקרקס המבזה סביב פרשת פריסת חובות התק"ם ולהביא את הנושא להכרעות ענייניות.

„אפשר להבין לפעמים שגוש פוליטי מנסה לפגוע בגוש היריב על־ידי פגיעה באינטרס כלכלי המזוהה עם אותו גוש. אולם מה שהליכוד עושה בפרשת התק"ם זה מעשה בלתי נסלח: לקחת תנועה שלמה, על רבבות חבריה, חלוצים ומגינים, אנשי עבודה, שאף אתם, אנשי הליכוד, מורים בתרומתם לבניין הארץ, ולבזות אותה על חבריה יום אחר יום, שעה אחר שעה, על כל שולחן ומעל כל דוכן — זוהי חרפה שלא תישכח למבזים ולמשפילים", אמר ח"כ צבן וקרא לשפירא לא לתת את ידו לחרפה הזאת.

„יש לכם טענות שהתק"ם לקח הלוואות מיותרות לצורך העלאת רמת החיים? — תעלו אותם: רק תשתדלו לזכור שהקיבוץ הוא מסגרת חיים כזאת, שיש בה „תקרה" לרמת חיים, שמונעת הוללות צרכנית שלוחת רסן. אפשר לחשוב על מה מדובר? על דירת מגורים של 70 מ"ר במקום 65 מ"ר? על נסיעה לחו"ל כל 10 שנים במקום כל 12 שנים? יש לכם טענה שהתק"ם צריך לשלם עבור ההסתבכות בפרשת בלס? תישנו בשקט. הוא יישלם, ועוד איך. גם אם יאושר ההסדר של פריסת החובות. אבל אתם לא יכולים להסתיר את העובדה, שמדובר בחובות שנוצרו בגלל ריבית מטורפת שהממשלה היתה אחראית לה. אז תרדו מהתק"ם ותפסיקו את הקרקס המבזה הזה", אמר ח"כ צבן.

יחד עם זאת קרא נציג מפ"ם בוועדת הכספים לח"כי העבודה שלא להיכנע לסחטנות הליכוד, למנוע בתוקף החלטה על תקציבים ליהודה ושומרון ולהכשיל חקיקת חוקים שנונו על ידם, כמו רפורמה במס, אגרת החינוך והשינויים בבסיס הבטוח הלאומי.

דולצ'ין התפטר

(סוף מעמוד ראשון)

העולמית רעיה יגלום, ויו"ר ועידת הנשיאים לשעבר אלכסנדר שינדלר — להודיע כי יסיים את כהונתו ב־1 בינואר 1988 במסגרת ההסדר אמורה היתה יו"ר הקהילה היהודית בצפון אמריקה, שושנה קרדין, להצהיר בשם הפלג האמריקני, כי קיימת הערכה רבה לעבודתו של דולצ'ין, כי אין להם שום סיבה להאמין לפרסומים האחרונים, המקשרים אותו עם הארועים בבל"ל, וכי ברור להם שהוא פעל בעניין זה בתום לב ובוישר אישי מלא.

„השפלה ושפיכות דמים"

אלא שאז טענו אנשי המגבית, כי לאחר שהתייעצו עם יועציהם המשפטיים הם דורשים מדולצ'ין, שיתחייב כי לא יתמודד על כהונת היו"ר פעם נוספת (כאמור הניח דולצ'ין כי הוא עשוי להבחר לתפקיד פעם נוספת כמועמד המערך לליכוד) והחזירו לדולצ'ין את מכתב ההתפטרות שלו. דולצ'ין הגיב בזעם באמרו: „עד כאן. לא אשנה בהודעתי אפילו משפט אחר" זוהי השפלה, שפיכות דמים והתעללות לשמה.

ההנהלה הציונית, שהתכנסה פעם נוספת, קיימה דיון סוער אם להשתתף או לא להשתתף בישיבת חבר הנאמנים, שהתכנסה ב־7.30 בערב: ובסופו של דבר התקבלה הצעתם של חברי „העבודה" מפ"ם והקונפדרציה, שלא לגרום להעמקת המשבר, ולהשתתף בישיבה בכל זאת. מכתב ההתפטרות של דולצ'ין הוקרא על ידי חבר ההנהלה הציונית, יצחק מאיר, שמחה על יחסם של האמריקנים לדולצ'ין. „זוהי שותפות? זהו אמון? זהו האידישקייט שלכם?" שאל מאיר.

„בעלי המאה" בועטים

על כך הגיב, ראש התובעים את התפטרותו של דולצ'ין, מנדל קפלן, בנאום נרגש, שבו הודה בנחיצותה של התנועה הציונית „כי בלעדיה אין שום תוכן למה שאנחנו עושים. אבל — איננו יכולים לעבוד כשאיננו יכולים להשתתף בקביעת הדברים הנעשים בסוכנות, ואין לנו המידע על מה שקורה בה". פול גרנובסקי, יו"ר המגבית בקנדה נשא, גם הוא, נאום נרגש שבו מחה על הכינוי „בעלי המאה", שבו כינו הישראלים את ראשי המגבית „בשעה שפתאום אנחנו לנודדים שיש לכם רכוש כל כך גדול בבל"ל.

כהונתו האחרונה

בשלב זה הציע דולצ'ין לזמן את הרבנים לואי ברנשטיין ואלכסנדר שינדלר את רעיה יגלום, מתתיהו דרובלס וז'אק טורצ'ינר שיכריעו במחלוקת. החמישה יצאו, התייעצו, והוסיפו את המילה המכרעת, שבה נתחייב דולצ'ין כי זוהי תקופת כהונתו האחרונה. הישיבה הסתיימה לקול מחיאות הכפיים של המשתתפים, וכיו"ר חבר הנאמנים, צ'אק הופרגר מתנשק עם יו"ר ההנהלה המתפטר.

„זהו מאבק בין שתי תפיסות עולם ושתי תרבויות ניהול — אמר אתמול חבר ההנהלה הציונית, יצחק מאיר — והשאלה היא: האם תהיה ההסתדרות הציונית סוברנית לצאת לעולם עם תכנית, ציונית שתקבע על ידה. או שתהפוך לארגון של „יהודים מצוינים", שינוהלו על ידי מקצוענים, שאינם מחוייבים למציאות המשתנה של הרעיון הציוני".

נותר ללא חיילים

בהסתדרות הציונית חוששים, כי הלקח שהופעל במקרהו של דולצ'ין יהפוך לשיטה ואולם, במקרה זה, התקשו חברי ההנהלה הציונית לעמוד מאחורי היו"ר שעורר עליו זעם ציבורי רב גם בארץ וגם בחו"ל מה גם שהתמיכה בו נבעה יותר. כאמור, מסיבות מפלגתיות פוליטיות, ופחות מתוך הכרה בצידקת עמדתו. ומשנוכח דולצ'ין כי נותר ללא חיילים וללא גיבוי מפלגתי, לא נותר לו אלא להיכנע לכל אורך הדרך.

נציג סיעת מפ"ם בהנהלה הציונית, רב מודר, מסר אתמול, כי מפ"ם תתמוך בארגון מוסדות הסוכנות וההסתדרות הציונית מחדש גם אם יביא הדבר לצמצום גדולה של הנהלת הסוכנות. יחד עם זאת תעמוד מפ"ם על כך, שגם הארגונים הקטנים יותר בהנהלה הציונית לא יקופחו.

פרס יוצא למצרים

(סוף מעמוד ראשון)

עם הסכם על ועידה בין־לאומית, ביוון שמדובר בתהליך שיימשך חודשים. על רקע דברים אלה של פרס הובעה ב„שריון" ההערכה, כי אין טעם בהחרפת המאבק עם הליכוד כל־עוד לא ברור אם פרס יביא עמו מקהיר הישגים כלשהם שיתבעו הכרעת ממשלה, במגמה לאפשר התקדמות מדינית.

פרס ימריא לקהיר בלוויית היועץ המדיני נמרוד נוביק, ראש הלשכה אורי סביר, מנכ"ל המשרד אברהם טמיר, יתר חברי הפמליה — דובר משרד החוץ אהוד גול, היועץ המשפטי רובי סייבל, הסמנכ"ל לאגף המזרח התיכון יצחק ליאור וראש מחלקת מצרים במשרד החוץ מרדכי ארציאלי — יצאו לקהיר אמש.

סדר היום של הביקור עדיין לא נקבע סופית ולפי שעה ידוע, כי תתקיים פגישה עם הנשיא מובארק ופגישה עם סגן ראש הממשלה ושר החוץ ד"ר איסמת עבדול מגיד. ד"ר מאגיד יערוך גם סעודת ערב רשמית לכבוד פרס ביום ה'. שר החוץ אמור לשוב לארץ ביום ו'.

יצויין, כי בראיון עמו ב„מבט" אמר אמש ראש הממשלה עוד, כי אם ועידה בין־לאומית תעמוד על הפרק — הממשלה והעם יצטרכו להחליט על כך. הובן מדברים אלה, שאם תתבקש הכרעה על ועידה בין־לאומית, יציע שמיר לערוך על כך בחירות או משאל עם. (ראה גם חוגים מקורבים, עמוד 7).

„חוסר אחריות הוא להתייחס לפירוקה של ממשלת האחדות הלאומית כאל התפתחות פוליטית שגרתית. קיומה חיוני למען העלאת כושרה וקידומה של כלכלתנו. מוכרחים לקחת את זה בחשבון. זה יותר חשוב מסיסמאות. שאולי קוסמות למישהו, אך רחוקות מלהביא לפתרונות". דברים אלה אמר ראש הממשלה יצחק שמיר לכתבים ישראליים בניו יורק.

מכל מקום הבהיר ראש הממשלה, כי אף אחד איננו יכול להתחייב בשם מדינת ישראל ולכפות עליה ועידה בי"ל, ואם יהיה נסיון כזה, זה יביא לפירוק הממשלה.

הליכוד: פרס גורם נזק

בהתקפה בוטה ביותר חסרת תקדים בחריפותה יצאה אתמול סיעת הליכוד בכנסת נגד מ"מ רה"מ שמעון פרס. „הצהרותיו של פרס בעניין הוועידה הבי"ל, טוען הליכוד, גובלות בחוסר אחריות והן גורמות נזק למדינת ישראל. הצהרותיו של פרס עוררו את מדינות אירופה לתמיכה מחודשת בהצהרת ונציה, התומכת בהגדרה עצמית לעם הפלשתיני. ההצהרה גם מכירה באש"ף כמייצג הפלשתינים.

הצעות למובארק

בהחלטת סיעת הליכוד יש גם עצה לנשיא המצרי מובארק לבחון אצל חבריו של שר החוץ בעבודה, מה ערך יש להבטחות והתחייבויות של פרס. הליכוד טוען כי בשל חוסר אומץ לב לא דיווח שר החוץ על ביקורו הצפוי במצרים, לממשלה בישיבתה השבועית לפני שלושה ימים.

ביתנו שרוי באבל

על מות חברנו

מאיר ברגר

ממייסדי הקיבוץ

ההלוויה היום, יום רביעי, 25.2.87, בשעה 15.00

קיבוץ בית קמה

„על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ

עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר

עורך משנה: ישראל זמיר

מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4

המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ג'ון או איוואן

ההגנה לא הצליחה למצוא בקיעים בזכרונו של העד פנחס אפשטיין

"לעמוד במשך יומיים בחקירה של עורך דין ממולח — זה קשה"

מאת בצלאל עמיקם

"איוואן לא הצטער ולא התחרט במשך 11 החודשים שהייתי בטרבלינקה. הוא הרג נשים בהריון בדקירות בבטן. אין לי מילים. מוח האדם לא מסוגל לקלוט. זה רוצה מחוץ לפלנטה הזו. במליון איש נשחטו שם. למה? בגלל שהיו יהודים. אם אספר עד סוף ימי חיי לא אוכל לתאר זאת. לטרבלינקה אין התחלה ואין סוף. מי שלא היה שם לא יבנם, ומי שהיה לא יצא".

נרגש מאוד כשהוא עומד על רגליו וממקד מבטו באיש האטום שעל ספסל הנאשמים, ספק התייפח ספק צעק, פנחס אפשטיין את הדברים שיצאו ממעמקי ליבו.

היה זה יומו השני על דוכן עדי התביעה. האיש שנכנס אל התופת ויצא ממנה חי נתון בחקירה עקשנית ולוחצת. מארק אוקונור והישראלי יורם שפטל המטירו עליו שאלות ללא הרף. הם נאחזו בפרטי פרטים, שלו ממסמכים והביאו עדויות שהשמיע בעבר במטרה למצוא סתירה — אך לא יכלו לו לאיש. שיסורים על אנושיים חישלו אותו ועיצבו את רוחו.

מספר מטורים לידי

לקראת תום החקירה שאלה השופטת דליה דורנר את העד: באיזה קירבה ראית אותו? את איוואן? "הייתי בה לתאי הגזים כדי להוציא את הגוויות והוא היה עומד שם. עומד ומסתכל על תוצאות ההרג שעשה. בצינור שבידיו פיצח גולגלות. שבר אברים ופצע למוות וכל זה התרחש מטורים לידי. הוא ממש התהלך עימי".

ההגנה הנגדית רקדקה עם הנאשם ודרשה ממנו עוד ועוד מידע עוד ועוד הבהרות. לעיתים נרמה היה שהיא מציקה לו לשווא. באיזה מטוס טסת כשהתבקשת להעיד בארה"ב והיכן התאכסנת, (וכדי לעמור על אמינות זכרונו. אפשטיין ניצב כסלע. לגביו אין צל של ספק בזיהוי. דמותו של האיש שראה בנעוריו בבית החרושת למוות נחקקה בזכרונו ואיננה משה מנגד עיניה. בפתח החקירה הנגדית הסביר־והתנצל פרקליטו של דמיאניוק. "פנחס אפשטיין היפנה אצבע מאשימה כלפי מרשי. אני חייב לברוק את זכרונו ואת ידיעותיו".

מארק אוקונור הלך לפעמים סחור סחור כדי להגיע למטרתו, למצוא סתירות באיתור מתקנים ותיאור דמויות. ולהוכיח כי זכרונו של אפשטיין משובש.

ליד בורות הקבורה ניצבה דמות אדם מעוררת חלחלה שלבשה מעיל לבן. שמו היה ארווין. אפשטיין מתאר את מעשיו האכזריים. הוא היה רוצח את נושאי הגוויות שנפצעו והכתמו בדם. כשקרב אחד מאלה לשפת הבור להטיל את הגויה ציווה עליו לפשוט את בגדיו, לכרוע על ארבע, ואז דרך את הרובה וריסק את גולגלתו ביריה. בפולנית קראנו לו "די ויסה מרנשקה" — מעיל לבן. "הוא היה מצווה להרוג או עושה זאת בעצמו אנשים פצועים שנפגעו ממכות האוקראינים והגרמנים."

אחר שלא יכול היה להתמיד ולחזות בזוועה היה קצין גרמני לבוש מדי האס.אס באמתלא שהוא זקוק לעובדים הורה לאפשטיין ולחברו ליטול שתי מגרפות כדי לגרף את האדמה. הנחנו את האלונקה לנשיאת הגויות והלכנו עמו.

כשפנה אלינו היינו צריכים להתמתח כדום ולהוריד את הכובע שכן זו היתה דרך להשפיל יהודים. עבודת הגרוף לא האריכה ימים, ואיש האס. אס "בעל הנפש הרגישה" הועבר לשירות אחר.

הרגע הקשה

"יומיים לעמוד בפני משימה כזו לפני עורך דין ממולח וערמומי, זה היה קשה", אמר העד פנחס אפשטיין לכתב עת"ם בסיום עדותו. "הרגעים האלה שהבטתי בפניו של הנאשם היו הרגעים הכי קשים שלי", סיפר אפשטיין והוסיף: "אני חש שהצלחתי להעביר מסר לעם ישראל. שילמד וידע לא רק על מה שקרה בחורבן הבית הראשון והשני, אלא גם על חורבן הבית השלישי — השואה".

בני משפחתו של העד, שתי בנותיו בנו ונכדיו חיבקו את אפשטיין לאחר שסיים את עדותו ואמרו: "זו גבורה שעמד בעדות בכבוד ובאומץ רב."

במשך שעות רבות נדחקו אתמול ליד פתח אולם המשפט אזרחים מכל קצווי הארץ שבאו לראות את המתרחש באולם בית הדין. לאולם נוספו ספסלים וכסאות אך הוא היה צר מלהכיל את הבאים ולא מעטים נותרו בחוץ. בתצלום: ניצול השואה יהודה פוקס שהתפרץ במהלך הדיון מוצא מאולם בית המשפט.
(תצלום: רחמים ישראלי)

"אין לנו מה להפסיד"

(סוף מעמוד ראשון)

"אין לנו מה להפסיד" כאמור כל חברי המועצה יופיעו היום בבוקר בפני בית הדין האיזורי לעבודה בירושלים. "אין לנו מה להפסיד", טענו העובדים. מצב יותר גרוע מהמצב שבו היינו עד כה לא קיים. אין דרך אחרת וההיסטוריה "מלמדת שכל הסקטורים המקצועיים בישראל התקדמו רק דרך שביתה כואבת", טענו העובדים באסיפה.

ארבעת חברי הועד שנעצרו ביום ב' ניסו להרגיע את הרוחות ולרסן את העובדים, והציעו להם לחזור לעבודה ולכבד את הצווים. אולם מאחר שהעובדים החליטו להשעות את חברי הועד לא התקבלה הצעתם.

בעיקבות ההשעייה ייוצגו כלל עובדי המינהל והמשק בפני בית הדין האיזורי לעבודה על ידי כל חברי המועצה הארצית, המונה 60 חברים.

קשיים גוברים

בדיווחים שהגיעו בבוקר למטה החרום במשרד הבריאות בירושלים, נמסר על קשיים גוברים והולכים בתחום אספקת כביסה ומזון, תקלות טכניות באספקת גזים ובעיות חשמל וקיטור התובעות פתרון מיידי. כלכלני משרד הבריאות אומדים את הנזק שנגרם עד כה בשביתה זו ב־2 מיליון שקלים.

40% מהחולים שוחררו

למעלה מ־40 אחוזים מן החולים שאושפזו בבתי החולים הממשלתיים, שוחררו עד אתמול, בעקבות שביתת עובדי המינהל והמשק, השיבושים ומצוקת האישפוז החריפו ביום השלישי לשביתה ונוצר מחסור חמור בכביסה נקיה וציוד סטרילי. נרכשו מנות מזון בעלות הגבוהה פי שש מן העלות הרגילה ואולם מנות המזון היו מצומצמות ולא מספקות את החולים.

האשפה החלה להצטבר במסדרונות ובחדרי השרותים ומשפחות החולים נרתמו לסייע בנקיון ובשטיפת רצפות.

הרופאים: ועדת חקירה

ההסתדרות הרפואית בישראל תובעת לכונן ועדת חקירה ממלכתית, על רקע המתרחש במערכת הרפואית. אתמול נערכה ישיבה מיוחדת של מזכירות ההסתדרות בתל־אביב.

חברי המזכירות גיבשו צעדים מומלצים לקראת כינון ועדת חקירה, כפי שהם תובעים. ההצעה וההמלצות יובאו לישיבת חירום של הועד המרכזי של ההסתדרות הרפואית שיתכנס ביום ב' הקרוב בת"א.

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

יו"ר ועדת העבודה והרווחה ח"כ אורה נמיר מערך קראה אתמול לעובדי המינהל והמשק בבתיה"ח הממשלתיים לכבד את החוק לקיים את צווי ביהמ"ש ולחזור לעבודה.

הסכם לפינוי המנזר מאושוויץ

מאת ארנון יפה. כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס שלטונות הכנסיה הפולנית התחייבו לסלק את המנזר הכרמליתי אל מחוץ לחומות מחנה ההשמדה אושוויץ. הודעה משותפת על־כך. פורסמה בתום פגישת מנהיגים יהודיים וקרדינלים קאתולים בז'נבה.

לפולנים נותר ליישם החלטה זו, באופן שבו "לא יושלכו הנזירות לרחוב".

נשיא הנהגת הקהילה היהודית בצרפת תיאו קליין מסר אחרי המפגש שתואר כקשה, בארמון משפחת רוטשילד בז'נבה. כי "היינו רוצים לראותם מפנים את אושוויץ במועד קרוב יותר. אך זה נוח שהושג". ערב המפגש ביום ראשון דיברו על סכנת קרע היסטורי חדש בין היהדות לכנסיה הקאתולית. היהודים האירופיים התקוממו על בתי תפילה נוצריים שצצו באושוויץ ובטרבלינקה. בהפיכתם למקומות נוצריים קדושים בתואנה כי אדית שטיין, יהודיה שהמירה דתה לנזירה כרמליתית, נרצחה באושוויץ. הפולנים טענו, כי "לאיש אין מונופול על היסורים". מאחורסקי, הקרדינל של קראקוב האחראי על המנזר במחנה ההשמדה. אמר כי 6 מיליון פולנים נשמדו באושוויץ ולאיש אין זכות להכחיש זאת. היהודים השיבו, כי שטיין נרצחה בתאי הגאז כיהודיה על פי חוקי נירנברג. הקרע נמנע ברגע האחרון או לפחות נדחה. בוואתיקן הכריזו כי היהודים חייבים להכיר גם בסבל של הפולנים.

14 נזירות נותרו

ההסכם שהושג מדבר על פינוי אושוויץ בתוך שנתיים. הקארדינאל הפולני מאחורסקי עדיין צריך לשכנע את עמיתיו בכנסייה הפולנית. הקארדינאלים הצרפתים, בתוכם היהודי לוסטיג'א. שהוריו נספו במחנה ההשמדה לחצו על הקאתולים הפולנים לוותר על הפיכת אושוויץ למקום קאתולי קדוש.

14 נזירות עדיין מתגוררות במנזר הכרמליתי באושוויץ. על פי הסכם קודם בין הקהילה היהודית האירופית לקאתולים הפולנים הן כבר לא היו צריכות להיות שם. אך הן נשארו במחנה על פי משאלת האפיפיור.

האפיפיור אמור לבקר שוב בפולין, וביצוע ההסכם תלוי בדעתו. הקארדינאל היהודי לוסטיג'א יצא לרומא למסור לו על תוכן ההסכם.

על מות
מאיר יערי ז"ל
מורה דרך, ממקימי הקבה"א ומפ"ם
א ב ל
קיבוץ חורשים

לחברי קיבוץ מרחביה
משתתפים באבלכם עם מותו של
מאיר יערי
צוות י.מ.פל.
ועובדי משרד ת"א

עם המשפחה וקיבוץ מרחביה
אבלים על מותו של
מאיר יערי
מורה הדרך ומנהיג תנועתנו
קיבוץ ברקאי

קיבוץ גבעת עוז
מרכינים ראש
לזכרו של
מאיר יערי

על מותו של
מאיר יערי
א ב ל
קיבוץ בית קמה

אנו מרכינים ראשנו ואבלים
עם המשפחה, קיבוץ מרחביה והתנועה
על מותו של
מאיר יערי
קיבוץ שמיר

על מותו של
מאיר יערי
מורה הדרך
ומנהיג תנועתנו
א ב ל
קיבוץ גלאון

הסורים חיזקו שליטתם בביירות; הרגו 3 אנשי מיליציה חמושים

השיעים והדרוזים פינו את מאחזיהם העיקריים

ביירות. — שלושה אנשים חמושים נהרגו אתמול בידי הכוחות הסוריים, שהגבירו את המצוד אחר "פורעי חוק". השתלטו על מאחזים נוספים של המיליציות והרחיבו את שליטתם בחלק המוסלמי של הבירה הלבנונית. השלושה נהרגו במטח־אש של חיילים סוריים במהלך חיפושים.

שמונה אנשים נוספים נהרגו בגל של מעשי הרג בין מיליציות יריבות. חמש גופות של פלשתינים נתגלו אתמול בבוקר בגיזרת ראוש. שתי גופות של לבנונים נמצאו במרכז קניות מורעה וגופה נוספת של לוחם דרוזי נמצאה ליד הקסרקטין של מיליציה זו בג'אל אל־באהר.

הסורים חיזקו אתמול את מאחזם במערב־ביירות. חיילים ובידיהם תת־מקלעי קלצ'ניקוב נראו קופצים ממשאיות ופורצים לתוך מאחז של המיליציה הדרוזית בשכונת ג'אל אל־באהר, לחוף הים. מטה זה נמצא בקרבת מלון "ריביירה", שם בילה שליח הכנסיה הבריטית טרי וייט את הלילה האחרון שלו בטרם נמסר על חטיפתו.

המיליציות פינו מאחזיהן

המיליציות העיקריות של מערב־ביירות, הדרוזים והשיעים, פינו את מאחזיהן העיקריים — "מגדל מור" של אמל וג'אל אל־באהר של הדרוזים, והחיילים הסוריים התמקמו שם.

המפקדה הסורית גם מסרה כי סגרה 54 סניפים ומשרדים של המיליציות השונות.

1500 אנשי מיליציה דרוזיים וקומוניסטיים פינו אתמול בבוקר את מערב־ביירות. בשיירה שאותה ליוו חיילים סוריים. רובם נסוגו להר הדרוזי ולעיירה דאמור, 21 ק"מ מדרום לביירות, הנמצאת בשליטת הדרוזים.

הכוחות הסוריים גם עצרו מספר אנשים חמושים במהלך החיפושים.

עדיין לא ברור אם הסורים ייכנסו לשכונות הדרומיות של ביירות, שבשליטת השיעים. כלי תקשורת בינלאומיים מסרו, כי ייתכן שאחדים מבין 26 האורחים הזרים שנחטפו בלבנון מוחזקים בשכונות אלה.

מקורות בטחוניים אמרו, כי מצפים שהכוחות הסוריים יתפרסו באיזור באסטה במערב־ביירות, הנמצא בשליטת חיזבאללה הפרו־איראנית.

אנשי המיליציה של חיזבאללה לא השתתפו בשבוע שעבר בקרבות בין אמל לבין הדרוזים והשמאלנים.

שמירה על שגרירות בריה"מ

חיילים סוריים ולבנוניים התחילו לשמור אתמול על שגרירות בריה"מ במערב־ביירות המוסלמית. מוסרת סוכנות הידיעות הצרפתית.

עד עכשיו שמרו על הבנין אנשי מליציה דרוזים של ג'ונבלט, בסיוע מספר טנקים מדגם ט־54 שהוצבו מסביב.

הלירה הלבנונית עלתה

הלירה הלבנונית התחזקה אתמול לעומת הדולר, בשעה שהכוחות הסוריים התפרסו במערב־ביירות המוסלמית.

שער הלירה, שאיבד 82 אחוז משוויו ב־14 החודשים האחרונים, עמד על 103 לירות לדולר, לעומת 109 שלשום.

אחד הסוחרים אמר, כי "התושבים מקווים שהמצב הבטחוני ישתפר לאחר בואם של הסורים". (איי.פי. ע"ר וע"צ)

שוטר לבנוני ניצב ליד גופתו של אחד מ־3 אנשי המיליציה שנהרגו אתמול בידי הסורים — כפי שהבטיחו — "כל אדם חמוש ייהרג" (תצלום: איי.פי.)

ננסי רוצה שדונלד רייגן יתפטר; — "לא הצליח להדוף את האש"

ואילו ראש הסגל בבית הלבן נחוש בדעתו שלא להתפטר, עד שיוגש דו"ח טאוור לפרסום ביום ה'

מאת דליה רפאל, כתבתנו בוושינגטון

ראש הסגל בבית הלבן דונלד ריגן מסרב להתפטר "תחת אש". הוא נחוש בדעתו שלא להתפטר, עד לאחר פרסום דו"ח ועדת טאוור ביום ה'. בוושינגטון מעריכים שהנשיא רייגן השלים עם העובדה שריגן "צריך ללכת", אם כי באי רצון ניכר.

ביקורת רבה נשמעת זה שבועות ארוכים על היעוץ הלקוי של ראש הסגל לנשיא כיצד לטפל בגילויי פרשת מכירות הנשק לאיראן, והסבת הכספים לקונטראס, כשלונו של ריגן להגן על הנשיא מפני ההאשמות, גרמו להצטברות איבה רבה נגדו, בעיקר מצד רעיית הנשיא ובתו מורין.

ננסי רייגן, מוסרים מקורות בוושינגטון, רוצה בהתפטרותו של ראש הסגל לפני פרסום דו"ח הועדה. אולם הנשיא אמר, בתשובה לשאלות כתבים, שיחכה עד לאחר הופעת הדו"ח כדי לדון במעמדו של דון ריגן. דון ריגן ידוע בנחישותו ובעקשנותו, כהרגיזו להשיג את רצונו. הנשיא ידוע באותה מידה בנוהגו להימנע מפיטורי אנשיו.

אתמול כינס ראש הסגל פגישה של עשרה יועצים קרובים לנשיא, לדיון בדרכים לטפל במסקנות ועדת טאוור, הצפויות להיות ביקורתיות ביותר לגבי הבית הלבן. גם הנשיא נכח בפגישה. דוברו אמר כי "נקבל (הדו"ח) בברכה ונשתמש בו כאמצעי חיובי לביסוס האמינות ולהתקדמות הלאה מפרשת איראן".

מקור שנכח בפגישה מסר ל"וושינגטון פוסט", כי במהלכה יקרא הנשיא להגיב בהחלטיות ובתקיפות למסקנות הועדה וביקורתה, על מנת להציל את נשיאותו.

למחבל עבדאללה צפוי כנראה עונש "סמלי"

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר"

פאריס. — למחבל עבדאללה צפוי כנראה עונש קל. אין עדים נגדו והחומר המרשיע דל. הוא עצמו החרים את המשפט. רק האקדח שבו נרצחו בר־סימנטוב וריי מוצג בארון זכוכית בבית־המשפט. האקדח נתגלה בדירה ששכר עבדאללה.

אלמנתו של ריי העידה אתמול בדמעות.

הפלישה הסורית אל מערב־ביירות הדליקה כאן נורות אדומות. מפחדים, כי דמשק תשגר חוליות טרור כמסר דיפלומטי לסחוט תמיכה אירופית בפלישת כוחותיה לביירות.

מסע השמצות נגד משפחת ביגון בבריה"מ, ש"תיכננה חזיון השיחרור"

מוסקווה. — עם שיחרורו של יוסף ביגון מכלאו ועם שובו לביתו במוסקווה, פתחו אמצעי תקשורת סובייטים מסויימים במערכת השמצות נגד בני משפחתו. בהאשימם אותם ב"קשירת מזימה" עם שגרירות ארה"ב במוסקבה ועם עיתונאים מערביים בבירת בריה"מ.

סוכנות הידיעות הסובייטית הרישמית, טא"ס חזרה ופירסמה אלמוס מאמר על ההפגנות שנערכו למען ביגון ברחוב ארבאט, שם הפגינו רעייתו אינה, בנו בוריס, וקבוצה של מסורבי עליה. מידי יום ביומו מן ה־9 בפברואר ועד ה־13 בו, כדי להבטיח את שיחרורו של ביגון ולהמשיך כוונתו לעלות לישראל.

סוכנות טא"ס, וכן העתונים "איזבסטיה" ו"וצ'רניה מוסקווה"; חזרו והתייחסו לאירועים אלה בימים האחרונים, בהאשימם את אינה ואת בוריס ביגון שקיבלו הוראות משגרירות ארה"ב, כשעיתונאים מערביים משמשים "שותפים לפשע".

"המחזה ברחוב ארבאט"

סוכנות טא"ס, שפירסמה עוד ביום ו' — הוא יום שחרורו של יוסף ביגון מכלא צ'יסטופול — מאמר בכותרת "איך תוכנן המחזה ברחוב ארבאט", מצאה לנכון לשוב ולפרסם אותו מאמר עצמו, בשעה שידידיו של ביגון ערכו לו קבלת פנים בתחנת הרכבת של מוסקווה.

בסגנון המזכיר את שיטות שנות ה־60 יותר מאשר את עידן ה"פתיחות" של גורבאצ'וב, "שיחזרה" סוכנות טא"ס שיחה שהתנהלה, לדבריה, ב־11 בפברואר בשגרירות ארה"ב בין דיפלומט אמריקני ובין אינה ובוריס ביגון.

בוריס ביגון הצהיר לדברי טא"ס, כי יש ברצונו להגר לניו יורק, ואילו הדיפלומט הסביר לבני משפחת ביגון, כי עליהם "להרוויח" בתחילה את שהייתם בארה"ב. על כן הם נתבעו "להכפיש את מאמציה של בריה"מ לדמוקרטיזציה של המדינה". התוצאה — אירגון הפגנות ברחוב ארבאט, תוך כדי מעשי פרובוקציה מצד המפגינים והעתונאים.

לאמיתו של דבר נפתחו ההפגנות כבר ב־9 בפברואר — כלומר, יומיים לפני אותה "שיחת אירגון" בשגרירות האמריקנית.

שגרירות ארה"ב במוסקווה הגדירה את המאמר של טא"ס כ"מגוחך".

חבר הסתדרות

"אני מקווה שאסיר ציון יוסף ביגון יעלה בקרוב לארץ, ואנו בהסתדרות נשתתף בקליטתו" — אמר גדעון בן־ישראל, חבר המועצה הציבורית למען יוסף ביגון ויו"ר אגף האירגון ומועצות הפועלים בוועד הפועל.

בן־ישראל פנה ללשכת המס בבקשה שתנפק לביגון פנקס חבר, שיישלח אליו למוסקווה בצירוף מכתב, בו יצויינו מאמצי ההסתדרות למען שיחרורו. (ע"צ ושע"ה)

"כנופיה חרדית עוסקת בחטיפת נפשם של צעירים"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

במכתבים דחופים לשר המשטרה ולמפכ"ל, דורש יו"ר ועדת החינוך של הכנסת נחמן רז כי ייעשה מאמץ מיוחד לחשיפת כנופיה חרדית "ששמה לה למטרה לחטוף את נפשם של נערות ונערים לשטוף את מוחם ולהחזירם בתשובה תוך ניתוקם מהוריהם".

רז נפגש עם בני הזוג נתנוב (ופרקליטיהם). מי שבנותיהם הושאו לחרדים בעת שההורים היו בחו"ל. בני הזוג גורשו באלימות כאשר חזרו ארצה וביקשו לפגוש בבנותיהם. בני הזוג נתנוב היו "אסירי ציון" בבריה"מ במשך שלוש שנים. עתה הם מנסים להציל את בן זקוניהם משיני החרדים ולהחזירו לחיקם.

הימין בצרפת משתלט על ערוצי הטלוויזיה

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס.— ערוץ טלוויזיה פרטי נפל לידי איל העיתונות הימני רובר הרסן. שעוצמתו הפוליטית־תקשורתית מתפשטת והולכת. שיעניק לאידיאולוגים של הימין הקיצוני אמצעי תקשורת חשוב להפצת תעמולתם וראש התנועה הפאשיסטית, "לה פן", בירך על הדבר.

בחלוקה מחדש של הערוצים שעורך שלטון הימין זוכים מקורביו בכל הערוצים.

איל העיתונות הימנית רובר הרסן, בעל "לה פיגארו" "פרנס סואר" ועוד עשרות עיתונים, ששיתף פעולה עם שלטון הכיבוש הנאצי, ינהל עתה את הערוץ החמישי להפצת תעמולתו. העיתונים שלו מפיצים חדשות פרובוקטיביות ומנהלים מערכת השמצות נגד הנשיא מיטראן. הם האשימו את נשיא הרשות בנדימת רצח מנהל "רנו", בכך שחנן ושיחרר לפני שש שנים את ראשי ארגון הטרור "פעולה ישירה" לאחר שריצו שישה חודשי מאסר. חוששים כי הטלוויזיה שלו תהיה "יעילה" אף יותר.

למשפחה,
לקיבוץ מרחביה ולתנועה
אתכם באבלכם הכבד על מותו של
מאיר יערי
איש החזון והמעש
ידידי ישראל החלוצית
קנדה

עם המשפחה וקיבוץ מרחביה
מביעים את השתתפותנו הכנה במות
מאיר יערי
איש חזון ומעש
המכון לחקר הקיבוץ
אוניברסיטת חיפה

חברי מפ"ם בחדרה
משתתפים בצערם של
משפחת יערי והקיבוץ
על מות מנהיגנו הדגול
מאיר יערי
סניף מפ"ם חדרה

אבלים על מות
מאיר יערי
המייסד, המחנך, המנהיג והלוחם
של תנועתנו
ומשתתפים בצער המשפחה
וקיבוץ מרחביה
סניף מפ"ם ירושלים

על היום

25.2.87

אוטונומיה לבתי־החולים

השיטה של כיבוי שריפות במערכת הבריאות כבר מיצתה את עצמה – אומר ד"ר רם ישי. יש לו הצעות לטיפול־שורש

מאת יוסף שמי

השליטה על מערכת שירותי הבריאות נשמטת מידי מנגנון האוצר ונציבות שירות המדינה, ולמעשה מידי הממשלה בכלל. כמעביר, נאלצת הממשלה להיעזר באמצעים מנהליים ומשפטיים. מצד אחד, אין היא מסוגלת להחזיק את המערכת במשטר צנע. מצד אחר, אינה מחפשת דרכים חלופיות.

ד"ר רם ישי ואחרים, מציעים להפוך את בתי־החולים לגופים עצמאיים המנוהלים על־ידי הנהלה אוטונומית, על־פי הדגם המקובל במפעלים או כתאגידים ממשלתיים אחרים. המימון יבוא מן הממשלה והשאר מאגרות על השירות. ישי: במצב כל־כך קשה, דרוש טיפול־שורש. לכן, כמברק ששלחתי לראש הממשלה הצעתי להקים ועדת חקירה בלתי־תלויה בגורמים בעלי־עניין, בכאלה המנהלים כיום את המערכת ואחראים לחלק מן כשלונות.

לדברי ד"ר ישי, יש בעיות־שעה הנובעות מקיצוצי תקציב, הן נחרפות בעיות קודמות, שהן בעיות־יסוד. במערכת טיפולי־יום קיים חוסר שביעות־רצון מן השירות, ובמערכת האישפוז הכללית יש תורים ארוכים.

עוד לפני השביתה פקדו זעזועים את המערכת: מחסור בתרופות ובמכשירים, בפיג'אמות, בכלי־מיטה ובמזון. מעל לכל, הורגש המחסור בכוח־אדם. אבל האוצר כשלו. צריך לקצץ גם בבריאות!

אם לממשלה אין כסף — אומר רם ישי — צריך לחפש מקורות אחרים. מכאן הרעיון לשחרר את הממשלה מניהול בתי־החולים. הצעת הניתוק של מוסדות האישפוז מן הממשלה אין בה לשפר את תנאי־השכר של העובדים, אלא להבטיח תיפעול נכון של המערכת. כל בית־חולים ממשלתי יכול לספר על מאבק בלתי־פוסק כדי להשיג תקציבים לניהול מן היד לפה. זה לא רק עניין של תקציבים, אלא גם של נהלים. המנגנון אינו גמיש. ועל כל אלה יש להוסיף את העובדה, שכל תקציב הפיתוח של מערכת בתי־החולים הממשלתיים זה עומד על שני מיליון דולר. מצב אבסורדי.

באמצעות הקמת אגודות „שוחרים" סביב בתי־החולים, מנסים מחלקות ומכונים לשפר את מצבם. אולם בכך אין די. יש אגודות התומכות במחלקות. כיום עוסקות אגודות אלה ברכישת אבזרים לניתוחים, כגון עצם־ירך מלאכותית, קוצב־לב ועוד. גם זה אינו עונה על הצרכים ולא פותר בעיות שוטפות. האגודות עוסקות בכל מיני מבצעים, שיש בהם סכנה מסוימת לשחיתות.

ד"ר ישי מציע לשנות את המבנה ולהפוך כל בית־חולים ליחידה עצמאית. לקבוע את מידת ההשתתפות של הממשלה בתקציבו ואת השאר יגייס המוסד בכוחות עצמו. בקופ"ח קיימת נכונות ליטול חלק באחזקת בתי־החולים הממשלתיים. הדבר ייעשה על־ידי הפיכתם לתאגידים. בו בהם ישתתפו קופת־חולים והרשויות המקומיות. שני גורמים אלה ירגישו עצמם יותר מחוייבים ויזרימו כספים כדי להבטיח את הטיפול שהם אחראים לו כלפי התושבים. פתרון זה הולם לבתי־החולים באשקלון, בצפת, ואפילו בחדרה.

פתרון אחר מושתת על הרעיון להפוך את כל בתי־החולים הממשלתיים לחברות עצמאיות שלא בניהול הממשלה. או אז יעסוק משרד הבריאות בקביעת מדיניות, בפיקוח על הרמה, בביקורת על הניהול הכספי ובביצוע התקציבים. בתי־חולים אלה, כיחידות עצמאיות, יהוו חלק מרשות האישפוז, שתשמש איגוד־גג המתאם בין כל בתי־החולים במדינה, בלי קשר לבעלות המוסדות.

— השינוי הארגוני עשוי לשפר פה ושם. אך הבעיה בעינה: עדיין דרושים משאבים נוספים על אלה שבידי המערכת.

„כאשר אין מספיק כספים, אין מנוס מהטלת עול נוסף על מקבלי השירות, על הנזקקים לטיפול. היות שלא ניתן להגדיל את חלקה של מערכת הבריאות בתקציב, או אם לא ניקח מהנזקקים, תהיה התוצאה ירידה ברמת השירות ובהיקפי השירות. הכוונה גם לירידה ברמה פיזית — פחות אחיות, פחות אבזרים כמו קוצב־לב. הברירה היא לצמצם את השירות או לדרוש שיתוף הנזקקים בהוצאה על אבחון וטיפול. יש לקבוע סדרי עדיפויות. התשלום על טיפול אמבולטורי ואישפוז קצר צריך שיהיה מוחשי. הוא ילך ויעלם עם התארכות משך הטיפול או עם סוג מסוים של מחלות, כגון סרטן.

„השיטה הזו כבר מקובלת בצרפת, למשל. החולה משתתף ב־25־30 אחוז מהוצאות הטיפול האמבולטורי (שאינו כרוך באישפוז) וזה כולל ביקור, בדיקת מעבדה ותרופות. על האישפוז משלם הפציינט 15 אחוז מהעלות, עד שהיה של שבוע ימים. כאשר האישפוז מתארך, הוא מקבל את השירות חינם. ההנחה היא, כי אין לגרום לכך שמחלה תגרום התרוששות החולה ומשפחתו. האבסורד בשיטה הישראלית הוא, שאין גובים תשלום על טיפול קצר ימים, כשהחולים מוכנים לתשלום כזה, אך מטילים עול כבד על הסובלים ממחלות ממושכות. בשיטה המוצעת, ניתן יהיה להשתמש בכספים הנגבים מקבוצת חולים אחת — כדי לכסות הוצאות טיפול ממושך לקבוצת חולים אחרת. ועדיין לא נגענו בתמורה שיקבלו הרופאים או עובדים אחרים על־פי השיטה החדשה. התייחסנו רק להזרמת כספים למערכת.

„אם אין ברעתם של הקובעים את המדיניות לצמצם את השירות, כי אז [illegible] למצוא מקורות. לא ניתן להעלות עוד את מס החבר והיטל הבריאות. [illegible] מס מוגדל או היטל הוא כבר [illegible] למערכת שום תמריץ לחסוך [illegible] הגדלת המס גם לא תמריץ לצרכן [illegible] בחיסכון והשירות עולה כסף. [illegible] בדרך זו לצמצם את שיעור [illegible] רופאים. במדינות שונות, שם קיימת [illegible] של ביטוח לאומי, מעניקים [illegible] מסוים עבור הוצאות טיפול רפואי [illegible] בידו את ההחלטה כיצד לנצל [illegible] לביקור אצל רופא, לעוד תרופות או [illegible] אחרים".

הפיכת בתי־החולים לתאגידים [illegible] כרוכה בשינוי יסודי בתיפקוד [illegible] הבריאות, בהתקשרות בין המשרד [illegible] בתי־החולים הממשלתיים ובין [illegible] הרוכשת „כמות מוסכמת של שירות [illegible] על כך תמורה השווה 0.8 ימי אישפוז [illegible] חבר קופה. כאשר עוברים לשיטה [illegible] המעניק שירות תמורת תשלום, [illegible] אין הדבר מתיישב עם שיטה [illegible] האזורית, שכן בכפוף לחובת התשלום [illegible] לאפשר זכות לבחור את מוסד האישפוז.

חזקים במשכורת רעב

מאת לוי מורב

נשיא המדינה זועם. הוא לא אוהב את השביתות של עובדי המינהל והמשק. הוא אמנם התייחס לשביתתם של עובדי קופת־חולים, אבל לא אטעה אם אייחס לו זעם גם ביחס לעובדי המינהל והמשק של בתי־החולים הממשלתיים. „זכות השביתה הפכה להפקרות — זכות השביתה, שנועדה לתת לחלש כוח נגד אי־צדק חברתי, הופכת יותר ויותר למכשיר בידיהם של חזקים לניהול מאבקם על גבם של החלשים ועל חשבונם". כה אמר הנשיא.

עובדים המשתכרים 400 עד 500 ש"ח לחודש נטו הם, לפי דברי נשיא מדינת ישראל, „חזקים". עובדים העושים יום יום את העבודות המלוכלכות והקשות ביותר — נקיון, כביסה, ושאר עבודות שאין כבוד גדול בצידן — נחשבים כיום במדינת ישראל כחזקים. זה מה שלמד נשיא המדינה בסיור שלו בטונגה או שידע זאת עוד קודם לכן?

לא שמענו מנשיא המדינה אפילו מילת גינוי אחת על שכר הבכירים בבנקים, במשרדי הממשלה ובסקטורים אחרים. לא שמענו מנשיא המדינה נכונות לוויתורים אישיים בתחום השכר, האש"ל והוצאות האירוח שלו ושל חברי הכנסת, השרים, סגני השרים, השופטים, ראשי האוניברסיטאות ואחרים הסמוכים על תקציב המדינה.

ידיים לא נקיות

לא שמענו זעם רב כל־כך על שביתתן המוצדקת של אחיות בתי החולים. להן גם לא העזו לעשות מה שעשו לוועד העובדים של אנשי המינהל והמשק — לשלוח שוטרים להביא אותם לבית־המשפט ולהטיל עליהם קנסות גבוהים. האם זה בגלל שהם „חזקים"? וגם התקשורת ידיה אינן נקיות. סופר „מעריב" ידע לספר, שחברי הוועד אכלו תותים בזמן שהחולים האומללים נאלצו להסתפק בלבן. האם מוכן אותו עיתונאי לחיות מ־400 ש"ח בחודש תמורת שעות עבודה ארוכות וקשות שאין בצידן כל יוקרה, הערכה חברתית וגאווה?

מה חושבת לעצמה החברה הישראלית באמצעות הפוליטיקאים שלה, העיתונאים שלה והנשיא שלה? שניתן לקיים משטר של עבודות לאורך זמן? משטר הנותן 400 ש"ח לחודש עבור 200 שעות עבודה. האם אפשר לשלם לנצח לעובדים 2 ש"ח לשעת עבודה ולצפות שהם, בשם איזה אידיאל מופשט, ימשיכו לשאת בעול?

מה חושבת לעצמה ממשלה, המורכבת כמעט מכל המפלגות בישראל, המעשירה באמצעות התקציב פרויקטים כישיבות ובהתנחלויות ומעודדת את בעלי הממון — שאפשר לאורך זמן להחזיק עשרות אלפי עובדים המפרנסים עשרות אלפי משפחות בשכר רעב?

כאשר נקבעה המדיניות הכלכלית והוחלט על מסגרת התקציב ונחתמו הסכמי השכר, נקבע שלא ינתנו תוספות־שכר. על מה נאבקים עובדי המינהל והמשק? על נסיעות לחו"ל? הם הרי לא יכולים לקבל 23 אלף דולר מזור בלאס עבור ייעוץ כלכלי? הם נאבקים על תוספות דלות, על מינימום הכרחי. על עוד כמה עשרות שקלים לחודש לעובד. מכיוון שכלו כל הקיצים.

ממשלה אכזרית

ונשיא המדינה קורא להם „חזקים" ומאשים אותם ב„חילול זכות השביתה".

ולאלה יקרא מנוולים. הוא בושה ותלישה? צריכה לכסות את פנינו על כך, שאנו מקבלים מצב בו אנו משלמים שכר כזה לעובדים. מה יש ליצחק שמיר למכור ליהודים מלוס אנג'לס שיהגרו לארץ־ישראל בזו יקבלו שכר מגוחך, מעליב ומבזה, שכר שלא מאפשר לקיים בכבוד מינימאלי משפחה.

מי שמסוגל להאשים את העובדים האלה בניהול מאבק על גבם של החלשים הוא ציניקן חסר רגש. לא עובדי בתי־החולים הם המנהלים את המאבק על גבם של החלשים חסרי הישע, אלא ממשלה אכזרית, ממשלה המיטיבה עם העצמאים, עם העשירים עם בעלי היכולת, ממשלה המתגוללת [illegible] בכל הסקטורים. ממשלה ומפלגות [illegible] הרוצים להיות מגיני־כספים [illegible].

אילו היה נשיא המדינה איש מוסר, היה מתייצב בראש שביתת עובדי המינהל והמשק תוקף בדברים בוטים וחריפים לא את העובדים המסכנים, אלא את חברי הממשלה המרושנים. אבל נשיא מדינת־ישראל הוא פוליטיקאי שנבחר לתפקידו על־ידי פוליטיקאים ולכן אין מה לצפות לו התבטאות שלו נגד העובדים. גם העובדה שהוא בא ממפלגת העבודה לא צריכה יותר לעורר פליאה או עצב — אם דוד לוי נחשב כראוי לתפקיד שר האוצר כנציג המפלגה, מה לנו כי נלין.

> „זכות השביתה, שנועדה לתת לחלש כוח נגד אי־צדק חברתי, הופכת יותר ויותר למכשיר בידי חזקים לניהול מאבקם על גבם של החלשים". כה אמר הנשיא.

על הפרץ

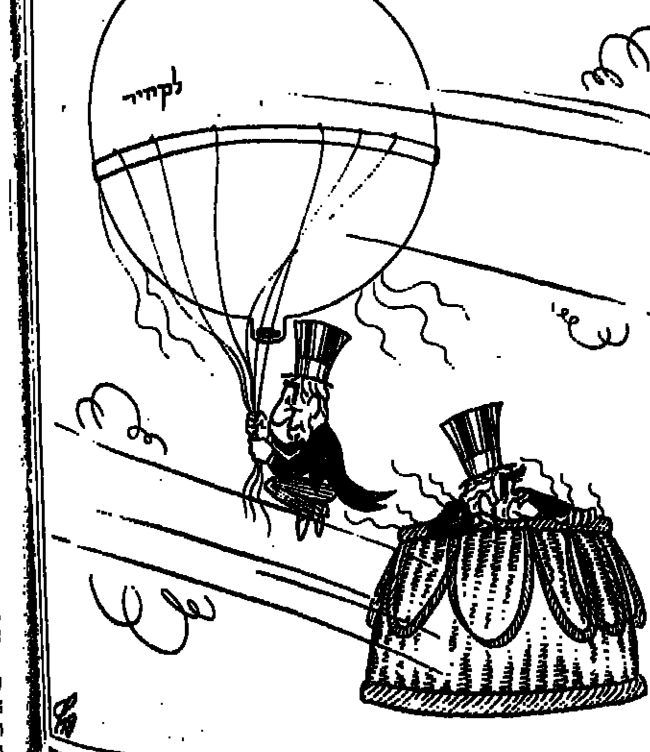

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

קודם לזהות, אחר־כך לחנך

מאת יעל לוטן

צדק עורך־הדין שפטל: משפט דמיאניוק, כפי שהוא מתנהל עכשיו, הוא משפט־ראווה וסבתיה. מסיומם הוא מזכיר את משפטי מוסקבה: גם שם הודו הנאשמים בסעיפים שונים, ובכל זאת התביעה עסקה בהם בהרחבה — „כדי שהעם ידע".

השימוש בבית־משפט כבמוסד חינוכי, בו מלמדים את האזרחים שיעור בהיסטוריה — אפילו אם השיעור מדויק ואמין וחשוב מאין־כמוהו — הוא ניצול פסול של המערכת המשפטית. כאשר הנאשם מודה בסעיפים שונים בכתב האישום — כמו שקורה במשפט הנוכחי בכל הסעיפים הנוגעים לטרבלינקה והשואה — שוב אין מקום לעסוק בהם בפרוטרוט. מבחינה זו, עמדת השופטים, שקבעו שיש לתת לתביעה לעסוק בהרחבה בטרבלינקה ובשואה בכלל, לא היתה משפטית כי אם תעמולתית. — ואין זה משנה שהאינפורמציה הזו חשובה לנו מאוד, כישראלים וכבני־אדם. יש מסגרות אחרות, מתאימות יותר, להקנות השכלה לעם.

כי הרי השאלה שבית המשפט חייב לחשוב עליה לפני כל דבר אחר היא, האם הנאשם הוא איוון דמיאניוק מטרבלינקה או לא. אם זה לא הוא, כל השאר לא נוגע לעניין — לא טרבלינקה, לא ההשמדה, לא תפקידיהם של אנשים שונים במחנה. אם אכן זה הוא, אם בית המשפט ישתכנע מעל לכל ספק שהאדם היושב על ספסל הנאשמים הוא האיש הקרוי „איוון האיום" — אזי, כמובן, יהיה מקום, ותהיה זו חובת התביעה, לדון בכל הקשור לטרבלינקה ולתפקידו במקום. אך הסדר התהפך והותיר את כולנו נבוכים ומוראגים.

לעומת זאת, אינני יכולה להסכים בשום־פנים עם הרעיון שהעלה כאן עמיתי אילן שיינפלד ביום שישי האחרון, היינו, שיש לסלוח למפלצת. לדעתי, אין מקום לסליחה בעניינים אלה. ולא רק משום שאין זה מעניינם של אנשים כאילן שיינפלד או כמוני, שלא היינו שם ולא שכלנו שם את יקירינו. הסיבה היא שאת המפלצת הזו — כמו שאר היא בידינו — צריך פשוט לחסל, ואין מקום לדבר על קדושת־החיים או כל עיקרון נעלה מסוג זה, כשמדובר במפלצות.

בכלל, בכל הנוגע לעונש המוות אני מוצאת עצמי לעיתים תכופות באי־הסכמה עם רבים מידידי. בוודאי שאני רוצה לראות את עקרון קדושת החיים מיושם על־ידי החברה האנושית, עד כדי צמחונות ועד בכלל. אבל קודם כל, בבקשה ליישם אותו לגבי הילדים בני השמונה־עשרה הלובשים חאקי ונשלחים להרוג וליהרג. קודם כל, להפסיק את הריגת החפים מפשע, חיילים כאזרחים. כאשר כל הקטל הזה יגמר, כאשר שוב לא יהיו בעולם צבא ומשטרה ושאר נושאי נשק, כאשר רק המטורף הבודד עוד יהיה מסוגל להרוג — אז ורק אז מותר יהיה לומר, „לעולם לא נוציא אדם להורג, ויהיה אשר יהיה, אפילו מפלצת, כי אנו לא מסוגלים לעשות זאת."

לא ייתכן שהעיקרון הנשגב הזה — שהאנושות לא התקרבה אליו כהוא־זה במשך אלפי שנות ציוויליזציה וחזון — יוישם בראשונה לגבי מפלצות.

לפני למעלה מעשרים שנה נתפסו באנגליה גבר ואשה, שעינו ורצחו הרבה ילדים קטנים. הם עשו זאת להנאתם — את יסוריהם וגוויותיהם של הילדים הרכים הם הסריטו והקליטו, לשימוש חוזר. הם נשפטו למאסר־עולם, כי בבריטניה שוב לא היה עונש מוות. אילו הילדים הללו ילדי שלי, הייתי הורגת את הצמד הזה כמו זרד, גם אם היה עלי אחר־כך לשבת שנים ארוכות בכלא. [illegible] האיום", שרצח לא כמה ילדים כי אלפים.

נא לזכור שהאלטרנטיבה להוצאה־להורג היא השארה בחיים. האם זה נסבל? אלא שעד־כה אנו תקועים באותו מקום בו התחלנו, והוא בעיית הזיהוי. אם הנאשם שם בבנייני האומה בירושלים איננו „איוון האיום" אלא סתם איכר אוקראיני פרימיטיבי וגולמני, שאיתרע מזלו ושמו כשמה של אותה מפלצת, ואפילו אינו מבין בדיוק מה רוצים ממנו, אזי כל השאר — טרבלינקה והגורל היהודי ושיקולי סליחה וקדושת החיים — פשוט לא שייך לעניין.

על בית המשפט לחזור ולתפקד כבית־משפט ולא כבית־ספר להיסטוריה. אסור לעשות הצגה גדולה שתסתיים בספק או בכזיון. נא לגשת לעבודה, כבוד השופטים!

אברכים על המרפסת

בכל שישי בערב היו עומדים על המרפסת וממתינים לקורבן. אשה, כמובן. ולא משלהם. כשהיתה מגיעה, העסק התחיל. בקבוק היה עף ומתנפץ לידה. היא נבהלת והם צוהלים

מאת מוטי בסוק

באותן שנים גרתי עם הורי ואחי ברחוב יואל 11 בירושלים. מול ישיבת „סאטמר". בבניין הישיבה היו ארבע קומות. במרתף היה המיקווה. בקומה הראשונה בית־הכנסת. בקומה השנייה עזרת הנשים. בקומה השלישית היו מגורים, לתלמידי הישיבה הבוגרים. [illegible] של אלה היו אזרחי חו"ל. אחרים [illegible] התגוררה מחוץ לירושלים. [illegible] גם מקומיים שהעדיפו את המגורים בישיבה. אם משום החברותא, ואם משום צפיפות הדיור בבית.

בימי שישי, כאשר חילונים בני גילם יוצאים לבלות מחוץ לבית, במועדון ריקודים, בסרט או בהצגה, היו [illegible] סאטמר מתאספים על המרפסת [illegible] של הקומה השלישית. אחרי שבוע [illegible] לימודים קשים ומפרכים, הם חיפשו דרך [illegible] בסופו של דבר. גם הם בני אדם.

סאטמר היא, כידוע, חצר חסידית קיצונית [illegible] אולי הקיצונית בעולם החרדי. אנשיה [illegible] משתמשים בחשמל בשבתות. כיוון [illegible] החשמל היהודית עובדים גם [illegible] בשבתות, ככה, לדעתם, נגרם חילול שבת [illegible] בלילות שבת השתמשו איפוא בישיבת [illegible] בגנראטור, עם שעון שבת. וגנראטור [illegible] לו תכונה מגונה אחת: פעולתו היתה [illegible] בשעת לילה מוקדמת.

כך קרה שמדי שישי בלילה, בעיקר בימות [illegible] והקיץ, נאספו האברכים המצויינים על [illegible] בקומה השלישית, משועממים, חסרי [illegible] ועם רצון אדיר להתפרק משבוע [illegible] קשה. המנהג חזר על עצמו מידי [illegible] ואולי הוא נמשך גם היום. אני בינתיים [illegible] מרחוב יואל. על המרפסת נאספה [illegible] במשך השבוע ערמה של בקבוקי [illegible] ריקים. וככל שהערמה היתה גדולה [illegible] החגיגה היתה מושלמת יותר. מי אומר [illegible] קיצונים אינם מבלים בלילות שבת.

[illegible] היתה מתחילה בערך בשעה תשע. [illegible] סאטמר היו עומדים על המרפסת [illegible] לקורבן. אשה, כמובן. ולא משלהם. [illegible] וכשהקורבן היתה מגיעה, בדרך כלל [illegible] צעירה, העסק היה מתחיל. בקבוק [illegible] היה מתעופף מהמרפסת, ומתנפץ [illegible] ארבעה מטר לפני או אחרי הצעירה. [illegible] הנערה מתאוששת, היא היתה עושה [illegible] משלושה: או מתקפלת, או היתה משלחת [illegible] עסיסיות בידישיה, ולעיתים היתה [illegible] רצה לביתה הסמוך, מזעיקה אחים, [illegible] שכנים, ומקהילה אותם למלחמת גוג־[illegible] בסאטמרים. האברכים אהבו את כל [illegible] התגובות.

„גוי ימח שמו"

גאולה של טרום המדינה ושנות החמישים [illegible] היתה שכונה בעלת אופי חילוני [illegible] מובהק. רחוב יואל שוכן בשולי גאולה, [illegible] עד ימי טדי קולק. היום זה נראה דמיוני. [illegible] לתנועת כלי רכב גם בשבתות. [illegible] כשהייתי צעיר, היה כלי התעבורה שלי [illegible] ומה טבעי ובריא בשבתות מאשר [illegible] ברחבי ירושלים. באמצעות כלי [illegible] הפרטי. יש והייתי נעזר באופניים [illegible] להגיע לחברים רחוקים.

עם השנים עקרו תושבי גאולה החילונים [illegible] לשכונות קריית־משה ובית־הכרם. [illegible] שאמצעיהם צנועים יותר נדדו לשכונות [illegible] קריית־מנחם ואחרות. את מקומם [illegible] משפחות חרדיות מרובות ילדים. [illegible] תפיסת עולם קיצונית ונוקשה מאוד. [illegible] העדיפו להמשיך ולגור באזור אליו [illegible] טדי קולק עדיין לא היה ראש העיר. [illegible] כמעט קבוע, 'עונג שבת' שלי היה בעל [illegible] שומע קללות, כשהייתי מהלך ביואל [illegible] ראש', או 'גוי ימח שמו' (בהברה [illegible] למקלחת של יריקות.

[illegible] אבי הכניעה לדתיים, עלה [illegible] בירושלים (1965), גאולה חזרה לימי [illegible] הבריטים. קולק עשה את ששום [illegible] לפניו לא עשה. גם לא שרגאי הדתי. [illegible] סגר אזורים שלמים לתנועת כלי רכב בשבתות. וכך נאטמה שכונת גאולה, על אלפי המשפחות החילוניות שבה, לכל מגע עם העולם החיצוני בשבת. מי שניסה בכל זאת להיכנס לאזור עם כלי רכב, שם את נפשו בכפו.

קרובי משפחה, ידידים, חברים וסתם מכרים התקשו מאוד לבוא לבקר אותנו בשבתות. הרגשנו נצורים.

שורפים את הדגל

יש עוד הרבה סיפורים, גדולים וקטנים, נעימים ובדרך־כלל לא נעימים, מעברי המשותף עם אברכי העולם שהיה. כל הסיפורים ביחד וכל סיפור בנפרד מסבירים את פשר „אהבתי" חסרת המעצורים לדתיים. אולם על „חוויה" קבועה אחת אינני יכול לוותר: מדי שנה, עם תום יום הזכרון לחללי מערכות ישראל ותחילת יום העצמאות, היו „האברכים המצויינים" חוגגים את החג הפרטי שלהם. ברחוב אבינועם ילין, מצידה האחר של ישיבת סאטמר, היה נבנה מבעוד יום, ממש על הכביש (איפה המשטרה?), עמוד קלון, וכאשר בהר הרצל היו האלפים חוזים בזיקוקי די־נור ובפלאי הפירו־טכניקה, באבינועם ילין הסאטמרים היו שורפים בהתלהבות, בשמחה, בריקודים את הדגל הציוני, דגל המדינה, דגל ישראל.

הרבה זוכרים, גם מגאולה, שותפים לכל או לחלק מהמלחמות, הרימו ידיים וירדו לשפלה. יודעי דבר טוענים, כי בשנים האחרונות הבריחה מהחרדים הפכה למגיפה. אולם, במקביל, מתפתחת גם תופעה אחרת. והביטוי הראשון שלה היה יוסי ידיד ושכונת רמות. השנאה, הכעס והתסכול בציבור החילוני בירושלים מוציאים את האנשים מהבתים, מביאים לליכוד השורות, ומכשירים את הקרקע לקראת הרגע שבו הרוב הדומם יתחיל להשיב מלחמה שערה. גם כדי להחזיר את החרדים למקומם הטבעי, וגם כדי להעמידם על כוחם האמיתי.

(צילום: רחמים ישראלי)

במחנק הצווארון הלבן

מה מביא את בני העיר „הגזעייט" ללכת לרמות במקום אחר? לנסים הרפז, מזכיר מועצת־הפועלים בבירה, תשובה חד־משמעית: אין עבודה

מאת בצלאל עמיקם

יורדים מירושלים. היורדים לא בהכרח מתפזרים בארצות שמעבר לים. ישנם המתעכבים בערי החוף, בעיקר ברצועה הצפופה המקיפה את תל־אביב. יש מדרימים גם לבאר־שבע. תכונתם האופיינית: הם חילוניים. אופיה הציוני של בירת ישראל מתעמעם. הצביון החרדי הולך וכובש אותה.

מדוע נוטשים את ירושלים? מה מביא את בני העיר, הידועים כירושלמים „גזעיים", לחיות במקום אחר?

בפיו של ניסן הרפז, מזכיר מועצת הפועלים בבירת ישראל, תשובה חד־משמעית: אין עבודה.

שואלים אותי, הוא אומר בעגמומיות, איך זה ששיעור האבטלה כה נמוך בעיר. התשובה שלי היא שאין כמעט כיסי אבטלה, מאחר שרושי העבודה יורדים מהעיר. קלושים סיכוייו של צעיר משוחרר צה"ל למצוא כאן תעסוקה. ירידת הצעירים מאזנת את האבטלה.

לירושלים צביון של עיר בעלי הצווארון הלבן. אין בה מפעלי ענק או בתי־חרושת גדולים — למעט התעשיה הצבאית. תמצא בגדולי המפעלים, כ„טבע" ו„מיפרומל", עד 300 עובדים. מרבית הירושלמים מוצאים פרנסתם בפקידות ובעבודות שירותים.

„בשנתיים האחרונות נפתחו בירושלים שני מפעלים עתירי ידע: אינטל ולוז. לעומת זאת נסגרו אחרים. ליזמים כדאי להשקיע בירושלים. יש כאן מערכת תמיכות והקלות המוקצבות לאיזור א'. אך הם חוששים לבוא לכאן — אולי בשל דיעות קדומות וציור דמותה של העיר כמעניקה שירותים ולא כוח אדם מקצועי ומיומן".

ניסן הרפז היה רוצה לראות מעורבות גבוהה יותר של חברת העובדים בהקמת מפעלים עתירי־ידע. הפוטנציאל הגלום בעיר הוא רב, אך צריך לדעת לשלבו. הצירוף עשוי, לדעתו, להיות אידיאלי.

עבודה עברית מול עבודה ערבית?

עשרים שנה לאיחוד ירושלים. שכיחותה של העבודה הערבית היא אחד המאפיינים המרכזיים של המשק התעשייתי והיצרני בעיר מאז 1967. שאלת העובד הערבי וזכותו להתקיים מגיע כפיו הטרידה את ההסתדרות בירושלים. דוד בן־גוריון טען עוד בשנות השלושים כי „לא יעלה על הדעת שנצליח להתבצר בארץ אם בצד הפועל היהודי והמשק היהודי יישאר לאורך ימים פועל ערבי ירוד ובלתי־מאורגן, אשר יתחרה בנו ויריאה אותנו כאוייביו".

זמן קצר לאחר מלחמת ששת־הימים פתחה ההסתדרות את סניפה הראשון בירושלים המזרחית. היום מונה ציבור הפועלים המאורגן בשורותיה עשרים אלף נפש — הריכוז הגדול בארץ של חברי הסתדרות ערבים.

ניסן הרפז מסביר את הנהירה להסתדרות ושאיפת הפועל הערבי להתארגנות על בסיס מקצועי. הניגוד המעמדי נוסף לניגוד הלאומי, טומן בחובו סכנות. הערבים נאבקים בקיפוח ודורשים שוויון: ההתפתחות המשקית בירושלים יצרה מקומות עבודה חדשים ליהודים ולערבים גם יחד.

ביטוי להערכה של עמיתים יהודים יש למצוא, סבור מזכיר מועצת פועלי ירושלים, בבחירת נציגים ערבים לוועדי עובדים במפעלים מעורבים וגם בכאלה דוגמת עפרונות ירושלים, שמרבית העובדים בהם יהודים ואילו יו"ר הוועד — ערבי.

המציאות בשוק העבודה היא שיש מעורבות גדולה של פועלים ערבים מהשטחים. הללו אינם מאורגנים, ומועסקים בדרך־כלל על־ידי קבלנים ערבים. פועלים אלה מסתפקים בשכר ירוד ותלותם האישית בנותן העבודה גדולה. ההיצע הגדול של עבודה זולה והעובדה שחרף רמתו הנמוכה של השכר עדיין נכונים הפועלים לבוא מרחוק לכאן, מעצבים את המשק הערבי בעיר. ההסתדרות מגלה מעורבות מעטה בלבד בתחום זה, של העבודה הבלתי־מאורגנת מהשטחים.

עובדה מאלפת היא ההצבעה בקלפי בבחירות להסתדרות עבור המערך. 95 אחוזים מקולות הערבים במזרח ירושלים ניתנו למערך ולא לרק"ח, למשל, שהיא מפלגה בעלת ייחוד ערבי. הרפז מוצא בכך ביטוי להערכת הפועל הערבי כלפי הסיוע והתמיכה שמושיטה לו הנהגת ההסתדרות הנוכחית.

למעלה מאלפיים וחמש מאות דורשי עבודה רשומים כיום בלשכות העבודה בירושלים. במזרח העיר מגיע מספרם לארבע מאות. לא כל מבקשי העבודה אכן נושאים

(המשך בעמוד 8)

ירושלמי בעל־כורחו

תל־אביבי בדמו ■ נחום ברנע, מונולוג

מאת רונית מורגנשטרן

נחום ברנע, עיתונאי, עורך השבועון „בותרת ראשית", הוא תל־אביבי במוצאו. עיסוקו המקצועי הביא אותו לירושלים ב־1964. מאז הוא שם. מונולוג:

אני בירושלים מ־1964. ב־1968 הפסקתי ליהנות ממנה. לדעתי, איחוד ירושלים היה בעוכרי העיר הזאת. יכול להיות שתכנון נכון היה מציל אותה, אלא שגם הממשלה דאז ואשכול בראשה וגם ראש העיר טדי קולק לא הבינו נכון, אז ב־67־68, את התהליך.

נעשו המון שגיאות. שלוש מהן טרגיות במיוחד ואת תוצאותיהן ההרסניות אנו מרגישים עכשיו.

● לא נעשה מאמץ אמיתי לתת לחרדים פתרונות דיור המוניים מחוץ למסגרת המוניציפלית של ירושלים. אפשר היה לתת להם את האישור של מבשרת וקרית־יערים ושם להקים מעין עיר חרדית כמו בני־ברק. מה שקורה היום הוא, שירושלים עצמה הופכת להיות בני־ברק שניה.

● לא נתנו לחרדים את צפון ירושלים בטוכות, אלא שיכנו שם שכונות חילוניות כמו רמות־אשכול והתוצאה היא, כמו בתהליכים פיסיקליים, שנוצר צוואר בקבוק וההתפשטות היא לכל הכיוונים.

● לא חשבו על פתרונות דיור לערבים ואצלם יש מצוקת דיור רצינית כיום. שכונת נווה־יעקב היא הכי קרובה לשכונות הערביות והיום מוכרים המתפנים מנווה־יעקב את הדירות שלהם לערבים ולחרדים, כאשר אלה גם אלה זקוקים לדיור זול. דווקא לחילוניים יש פתרונות אלטרנטיביים ולכן הם בורחים מהעיר.

חוט השידרה של עיר בריאה הוא האוכלוסיה החילונית שלה. חוט השידרה הזה אינו מעוניין לגור היום בירושלים ונוטש אותה. הם עוזבים מכל מיני סיבות — כי הדירות בשכונות הטובות יקרות מדי, כי הם מתקשים לחיות בסגנון שלהם בגלל האווירה החרדית מיליטנטית בעיר. גם האפשרות המוגבלת של מקורות תעסוקה מבריחה את הצעירים המשכילים; ב־15 השנים האחרונות חל תהליך מעניין — משרדי הממשלה חדלו להיות אטרקטיביים לצעירים אקדמאים. ירושלים היא בעצם עיר של תעשייה אחת — לפקידות ממשלתית. היום לא יכולים משרדי הממשלה להציע משרות שמאפשרות קיום מכובד, ואקדמאים מעדיפים לחפש עבודה בשוק הפרטי, שמרכזו הבוגר שלו הוא גוש־דן.

גם האוניברסיטה העברית בירידה. היא נפלה קודם כל בגלל המתחרה מתל־אביב. פעם היתה האוניברסיטה העברית יותר גדולה ויותר אטרקטיבית מזו בתל־אביב. כיום זה לא כך. אבל גם בגלל התהליך שעובר על ירושלים, שחדלה לקרוץ לסטודנטים. לצעירים ותוססים העיר הזאת אינה יכולה להציע הרבה — כמו למשל מקומות בילוי וחיי תרבות. גם ההרחקה שלה אל גבעת־רם תרמה לנפילה. הקמפוס מנוכר מהעיר. הוא לא חלק ממנה כמו הקמפוס בתל־אביב המשיק לאזור מגורים מובהק.

חיי התרבות של ירושלים הם חיי תרבות פרובינציאליים. כדי לראות הצגת תיאטרון אתה צריך לוודא מתי היא מגיעה לירושלים ולהזמין כרטיסים חודשים מראש. בעוד שבתל־אביב הכל זמין, הכל מיידי וכמגוון עצום.

מה שקורה הוא שהחילוניים נסוגים והחרדים מתפשטים. שלא יבינו אותי לא נכון, ההתפשטות החרדית היא לגיטימית בעיני. הוויכוח הוא על ההשפעה של זה על חיי העיר ועיצובה.

סתם דוגמה קטנה. אני גר בשכונה בתוך העיר וחיפשתי דירה במקום אחר. הסתובבתי ימים ולא מצאתי. בכל מקום עוד ישיבה עוד תלמוד תורה ועוד רחוב סגור. קטמון היתה פעם שכונה חילונית מובהקת. היום היא שכונה מעורבת לחרדים ולחילונים. החרדים, ואני מבדיל אותם מהדתיים, העליה שלהם מבחינה מיספרית היא משמעותית. אנחנו הולכים לקראת מצב שבו הרוב הדמוקרטי של מדינת ישראל לא יהיה מיוצג בעיר הבירה שלה ויהיו לכך השלכות פוליטיות, אין לי ספק בכך. חייתי ארבע שנים בוושינגטון, שהיא גם עיר בירה, ורוב האוכלוסיה מורכב מכושים. זו לא דעה פרטית שלי. אבל בוושינגטון ישנה חרדה גדולה מפני קביעת ההמונים את עמדות הממשל.

מזג האוויר גם הוא בעוכרי ירושלים. חיי קהילה זה דבר מאוד קובע. בת"א ניתן לקיים יותר חיים בחוץ. בירושלים, אפילו בקיץ, קשה לשבת בחוץ. כאשר מסתגרים בתוך הבתים, אין כמעט מה שקרוי חיי קהילה.

עם כל הכבוד לטדי על הגנים היפים ועל עידוד התיירות לעיר, את הבעיה המרכזית הוא והממשלה לא ראו — את זה שיש פה שני סוגי אוכלוסיה, ערבים וחרדים, שהם גורם חזק מאוד כאן ושולי במרכז. לנו, החילוניים בירושלים, יש תחושה שאנחנו הגטו ושתל־אביב מקרינה איזשהו ביטחון שחסר לנו פה. בגלל זה הנדידה הגוברת לכיוון תל־אביב.

בלי „המורותנים"

בשיחות השלום בין פקיסטן לבין אפגניסטן, הנפתחות היום בז'נבה בחסות האו"ם, חסרים הצדדים האמיתיים לסכסוך: ברית המועצות והמורדים האפגאניים.

מאת ירון אמיתי

אומרים שעשרת השבטים גלו לאחר חורבן ממלכת ישראל לאפגניסטן של היום. אם לשפוט לפי נטיית האפגנים לנדודים ולפלגנות, הסברה נכונה. מאז ההפיכה הקומוניסטית ב־1978 עזבו שליש מהם את המדינה: 3 מיליון מצאו מקלט בפקיסטן, ו־2 מיליון עברו מערבה לאיראן. 10 המיליון הנותרים (בינתיים) מנסים לחיות איכשהו עם ממשלה שראשה מתחלף או מוצא להורג מדי פעם, גיוס חובה לצבא (ממנו ערקו כבר 40,000 איש), נוכחות חיילים סובייטיים — רבים מהם שטופי סמים — והתקפות בלתי פוסקות של אנשי הגרילה, ה„מוג'הדין", על מרבית הערים.

160,000 חברי „מפלגת העם הדמוקרטית" (LDPA) הקומוניסטית, השולטת במדינה, מפולגים לשתי סיעות, שאינן בוררות באמצעים. ב־1 בפברואר התפוצצה במרכז קאבול מכונית תופת, כנראה על רקע המאבק ביניהן. ראש הממשלה, ד"ר נג'יב אחמדזי (לשעבר ראש השרות החשאי), מנסה טקטיקות חדשות להרגעת הרוחות. הוא רוצה לשוות לממשלתו ציביון כלל־אפגאני, לא קומוניסטי. לשם כך הזמין שני גולים מפורסמים לשוב הביתה: את המלך־לשעבר זהיר־שאה ואת הדיפלומט האפגאני שהיה פעם נשיא עצרת או"ם, עבדורחמן פזוואק. שניהם מעדיפים בינתיים להישאר בחו"ל.

שוחד פוליטי

ב־15 בינואר הכריז נג'יב על „הפסקת־אש חד־צדדית" במלחמה נגד הגרילה. הוא קרא גם ל„התפייסות לאומית" וניסה לנצל את העובדה שהמוג'הדין מפולגים בתוך עצמם לשבע קבוצות שבטיות שונות. נג'יב הציע למורדים שיניחו את נשקם חנינה ואפילו משרות ממשלתיות. השוחד הפוליטי עובד לפי שעה רק על אנשי שבטו של נג'יב עצמו, שבט פתאן מדרום־מזרח המדינה: ה־15 בינואר חלף, והקרבות נמשכים.

לדברי סוכנות הידיעות „אסושייטד פרס" נהרגו 500 אנשי גרילה בחודש האחרון. האבידות אינן משפיעות על עמדתם. דובר של ארגון־הגג של המורדים, „הברית האיסלמית של המוג'הדין האפגניים" (I.A.A.M), אמר שארגונו דורש שיחות ישירות עם הרוסים, ולא עם ממשלת הבובות בקאבול. הוא הציע תוכנית כוללת לפתרון: הפסקת אש לכמה חודשים, בהם ייערכו שיחות כאלה; הקמת ממשלת מעבר מקובלת על שני הצדדים למשך שנה אחת; ועריכת בחירות כלליות בחסות האו"ם לאחר־מכן.

לכך לא מוכנה עדיין ברית־המועצות. הרוסים מעוניינים כנראה להתקפל מאפגניסטן, בה הם „תקועים" כבר שבע שנים עם חיל משלוח של 120,000 חיילים. השאלה הרוסית היא — כיצד יוצאים בלי ביזיון? במטרה למצוא תשובה יצא באמצע ינואר שר החוץ אדוארד שווארנדזה לקאבול, וסגנו אנאטולי קובילב „קפץ" לשיחות עם נשיא פקיסטן באיסלמאבאד. התוכנית הסובייטית לעתיד אפגניסטן: נסיגה בשלבים תוך שנתיים־שלוש, וממשלה ידידותית לבריה"מ בקאבול. לא בדיוק מה שרוצים המוג'הדין — אלה מדברים על נסיגה במשך חודשיים־שלושה וממשלה עצמאית. פקיסטן לעומת זאת מיתנה את עמדתה, ובוועידת המדינות המוסלמיות לחצה לקבל החלטה בעניין אפגניסטן שהזכירה דרישה ל„נסיגה" סובייטית ללא ציון תאריך.

300 מחנות לפליטים

עמדת פקיסטן חשובה ביותר לפתרון הסכסוך. נשיאה זיא אול־חאק הקים לאורך הגבול הצפוני של המדינה יותר מ־300 מחנות עבור הפליטים האפגניים, הזוכים לחופש תנועה וליחס טוב. הוא מעלים עין מקיומם של מחנות אימונים של המוג'הדין בשטח פקיסטן, ומאפשר זרימת נשק וכספים מארה"ב אליהם. לאחרונה קיבלו כך המורדים טילי כתף „סטינגר" מתוצרת אמריקנית, הפוגעים במסוקים הרוסיים ביעילות של 70 אחוזים. בתמורה זוכה זיא ליוקרה בקרב המדינות המוסלמיות, ומה שמשמעותי יותר עבורו, לתמיכה אמריקנית נדיבה — הדיון הקרוב בקונגרס יהיה על סיוע שנתי בגובה 4 מיליארד דולר!

למרות השם והשמן הטוב, זיא נראה עייף מהסכסוך בגבולו. הפליטים הביאו איתם מכת סמים קשה, ופקיסטן הפכה ליצרנית הרואין גדולה. בעיות אחרות מטרידות אותו לא פחות: מתח נמשך בגבול ההודי מרתק לשם 200,000 חיילים מצבא פקיסטן; בחזית הפנים דורשת האופוזיציה בחירות כלליות.

תוצאות המגעים הדיפלומטיים בין פקיסטן לבריה"מ היתה הסכמה על סיבוב נוסף של שיחות־שלום בין פקיסטן לאפגניסטן. השיחות מתחילות היום בחסות האו"ם בז'נבה. הרעיון העומד על הפרק: חזרה למשטר מלוכתי־חוקתי והקמת קואליציה רחבה שתכלול גם את הקומוניסטים. על השיחות למצוא מכנה משותף לפלגנות השבטית, לקומוניזם ולאיסלם הנאבקים באפגניסטן. ליד שולחן הדיונים חסרים נציגי הצדדים האמיתיים לסכסוך: ברית־המועצות והמורדים האפגאניים. בלי נוכחותם, נועדו השיחות לכישלון.

שריון סובייטי בקאבול – הדילמה הרוסית: כיצד להוציא מאפגניסטן – בלי בזיון – חיל־משלוח של 120,000 חיילים, התקוע שם כבר שבע שנים!

במחנק הצווארון

(המשך מעמוד 7)

פניהם לקבל עבודה. ניסן הרפז מספר לי על 400 סרבנים יהודים ו־17 ערבים שאינם מוכנים לקבל כל הצעה שהיא.

הזעזועים במשק הטביעו חותם על מעסיקים ציבוריים, המניפים את חרב הקיצוצים על עובדיהם. „האוניברסיטה העברית היא מעסיק גדול, משקלה רב בירושלים. לאחרונה מדברים על צמצום של מאות עובדים הן מהסגל האקדמאי והן מהסגל המנהלי". מזכיר ההסתדרות בעיר מאשים את שלטונות האוניברסיטה, שידרדרו את המצב. „אם ישנם מחדלים ניהוליים, מדוע על העובדים לכפר עליהם?"

פגיעה באוניברסיטה תהיה, לדבריו של הרפז, פגיעה במוסד ערכי ציוני, שאסור לתת לו לקרוס. ההסתדרות בירושלים באה בדברים עם הגורמים השונים. דנה בכובד ראש בשאלת הפיטורין ומחפשת דרכים למתן את הגל.

בשכונות ירושלים צומח דור צעיר. בעוד חמש שנים, אולי שש, תרצה ההסתדרות לראותם חברים בשורותיה: מה היא עושה היום למענם? האם היא מוטרדת מהעובדה שאין להם מועדון אליו יוכלו להיכנס, קן בו יקיימו פעולות?

ניסן הרפז: ירושלים היתה במשך שנים מעוזה של תנועת הצופים. היום משתנה התמונה מן הקצה אל הקצה. ההסתדרות תומכת בהקמת מועדונים לצעירים לפני גיוס. היום רשומים 2500 בני־נוער בנוער־העובד. עזרנו לשומר־הצעיר לבנות סניף בקטמון. אנו תומכים בחמשה בתי־הספר ברוח תנועת העבודה שמקרינים על סביבתם. לרשות החברים והצעירים אנו מעמידים מועדונים למשתחררים מהשירות הצבאי. אין זה די. אולם טוב שנוצרה מסורת. את הנוכחות חייבים להגביר.

בעריכת עלינא וגורי

קונצרט בראשון

מקצועית ומלוטשת

מאת אביבה שלו

המקהלה האיסלנדית בניצוח תורגדור אינגולסטורטיר בקונצרט השלישי בסידרת „קול המקהלות".

התוכנית: מוסיקה איסלנדית, מוסיקה מן המאות ה־16, ה־17 וה־19 ומוסיקה בת־זמננו בארצות צפון־אירופה. מוזיאון תל־אביב. 18.2.87.

איסלנד היא אי בקצהו הצפוני של האוקיינוס האטלנטי, מנותקת ורחוקה מצירוף העשייה של המוסיקה המערבית. התפתחה בה תרבות זימרה עצמאית. שסימני ההיכר שלה הם תנייניות ורא־נויות. שירה פשוטים, רובם חד־קוליים או דו־קוליים והם חפים מגינדור ותחכום.

מקהלת הנערים־צעירות בת העיצרים היא מקהלה מקצועית ומלוטשת מאוד ומצלולה ברור ושקוף. השירים המסורתיים, וגם אלה שחוברו עבורה בשנים האחרונות, נשמעו טהורים וניחאו יופי. סיפורים קצרים על יום, שיר הלל לבריאה וליופי הטבע … בגעגוע ילדות, נימה תעונג, כך גם … דתיים וחילוניים מן הרנסאנס … סקרלטי, ייפ ומורלי ולצירם גם … הרומאנטי. הרכה מאוד אמונה, שפע … שזונות לחלוטין היו היצירות … והקוליניות של המלחינים הסקנדינביים … וכיננו. שחתמו את התוכנית. קול … שגסותן לא מצאה הד בליבנו.

קולנוע

אגדת אלף לילה ולילה

„הרמון הנשים" — בקולנוע „בן־יהודה" בתל־אביב

מאת יעל ישראל

„הרמון הנשים" – חיזור בסגנון מזרחי. בתמונה: נסטסיה קינסקי ובן קינגסלי

סלים (בן קינגסלי, שהיה גאנדי בסרט) הוא נסיך ערבי באחת מנסיכויות המפרץ הפרסי. שאביו הוריש לו ארמון על עדר נשותיו. הוא רוצה לשמר את המסורת הקסומה והמיסטית של המזרח הקדום ולא משלח את הנשים. גם לא נוגע בהן, כמו שעשה אבשלום בנשות אביו דוד. הנשים רוחצות בחמאם וסריס עומד עליהן לשמישן, כמו לפני אלף שנים. אבל לפעמים הן אפילו נהנות מצפייה בסרטים כחולים בווידיאו משוכלל.

החווג'א, שבעצם הוא נסך הכל בוגר אוניברסיטה מערבית ובחייו הפרטיים אפילו מנגן שופן ולבוש בסוודר פולו ונעלי בד, מתאהב באחד ממסעותיו בסוכנת בורסה ניו־יורקית גלמורה ובעלת מראה שחפני (נסטסיה קינסקי מ„טס", „מאהביה של מריה"). בן קינגסלי המסכן, שהפך לשייך מסתורי בסגנון לורנס איש ערב, לא טורח לציית לחוקי החיזור הנהוגים בעולם המודרני ואפילו לא מנסה להציע לגברת פגישה על כוס קפה. לא, נאמן למסורת אבותיו הוא פשוט חוטף אותה. וכך מוצאת את עצמה דיאן, הניו־יורקית עד קצות אצבעותיה, נעולה בהרמון נשים אקסוטי כמו באגדות אלף לילה ולילה. מסביב רק סריסים אדירים ונשים עבות בשר וערוות תכשיטים, המחכות לאותו לילה נכסף בו יתבקשו לחמם את האדון במיטתו.

במחיצת חבריה החדשים היא שומעת פרק קצר בשבחי השקט המזרחי. השמחה שבציפיה המסתורית וטקסי הפריון, שרק מגבירים את התשוקה ואת הקסם שבהתחברות. כנראה, לעומת האינסטאנט־סקס המערבי. „הרמון הנשים", סרטו של הבמאי הצרפתי ארתור ג'ופה (כיים את „אותלו" ו„דון ג'ובאני"), הוא הומאז' למזרח. הסרט מטפח את המיתוס השחוק על יתרונו של השקט המזרחי המהולל והמיסטיקה של המידבר. הנשים בסרט כנועות ונעות כצללים, אף שיש להן חיים משל עצמן בגטו המפואר. תוך בדידות מזהרת באמצע הישימון. גם ראש העירונית, שהיא מין ואריאציה מודרנית של הנסיכה הכלואה במגדל השן, סופה שהיא נכנעת להלך הרוח המזרחי ומציאיות לחוקים הלא כתובים ואפילו מתחילה לאהוב את זה. מה שבטוח, שהצופות הפמיניסטיות לא יאהבו את זה.

חיפה בתקופת המנדט

מאת יעל ישראל

בחודש שעבר ערך המכון הישראלי לקולנוע את התחרות השנתית לסרטי עלילה קצרים ולתחרות התסריט הקצר. בתחרות התסריט לא נבחר אף תסריט מאחר שהשופטים שקראו שלושים ושניים תסריטים לא מצאו תסריט אחד העונה על דרישות מבנה דרמטי של סרט קצר, ובכולם ניכרה השאיפה להיות סרטים עלילתיים באורך מלא. בתחרות הסרט הקצר התחרו סרטים בארבע קטגוריות.

בקטגוריה של סרט עלילתי קצר עד 15 דקות, זכה סירטה של סיגל ויס „רואו". בקטגוריה של סרט אנימציה זכה סירטו של עידן לוי מ„בצלאל" „פתיח־פתיחים". ובקטגוריה של סרט בן דקה זכה סירטו של שרון גזית „אגדת כסאנית".

הסרט שזכה בפרס בקטגוריה של סרט עלילתי עד שעה, הוא סירטה של רותי פרס: „אחותו של הנריק" (55 דקות) המבוסס על סיפור מאת יהושע קנז. בסירטה של פרס (30) ניכרת השאיפה להיות סרט עלילתי באורך מלא. פרס, בוגרת החוג לקולנוע באוניברסיטה, ביימה בעבר סרט קצר „טירונות" על חוויות של מתגייסות צעירות בטירונות. ב„אחותו של הנריק" היא חוזרת הרבה אחורה אל א"י המנדטורית בשנת 1942. בסירטה נעשתה מלאכת שיחזור של פרטים קטנים ליצירת אמינות תקופתית של חיפה בשנים של מלחמת העולם השנייה.

סיפור המיסגרת הוא לידי מאור, זהו סיפורה של משפחת פליטים מפולניה, שבאה לגור בשכונה דלה בחיפה. האם מתקשה להתפרנס בארץ החדשה, האם מעורערת בנפשה, הבת, ואנדה היפה, עוזרת בכלכלת המשפחה והבן הקטן, הנריק, מתקשה להסתגל לחברת 'הצברים' הקטנים והאגרסיביים.

למשפחת טריבלסקי יש שכנים ישראליים: האב עובד בצבא הבריטי ובנו, יואל, מתיידד עם הנריק, ומתאהב באחותו המבוגרת, ואנדה. משחקי ילדות והצצה לעולם המבוגרים משתלבים בסיפור של תקופת המלחמה העולמית המאיימת, היישוב היהודי החרד, יחסי המשפחה הישראלית הוותיקה עם משפחת העולים וייחסו של הממסד הבריטי השליט. בינתיים, בשכונה, ממשיכים משחקי הילדות התמימים, כאילו לא היו מלחמות בעולם: גולות, בניית בתי עץ בצמרות, ותחושה חשאית של אהבות ילדות ביישניות. cy

איל רונן ואייל זוסמן ב„אחותו של הנריק"

מופע

על המפה

נורית גלרון בהיכל התרבות בת"א

מאת יוסי ונונו

בסינרמה הופיעו באותו ערב „החרנקים". בכל זאת היכל התרבות היה מלא. שתי סיבות אפשריות: או ש„החרנקים" זה לא הספור של הקהל של גלרון או שבתל־אביב יש מקום לכולם. האפשרות השנייה נשמעת סבירה יותר. בכל מקרה, יש לציין הישג אישי לגלרון ונצחון פרטי למי שהאמין בה. מזומרת עם תווית של איכות וקהל מצומצם, הגיעה גלרון לשורה הראשונה בשהאיכות נשמרה. התקליט האחרון מצליח, ההופעה רצה טוב. הביקורות מפרגנות, נדמה שהיא על הסוס.

היא פתחה את המופע ב„כשצלצלת רעד קולך" מתרגשת, הקול רועד. אח"כ לחצה חזק מדי בקטעי הרוק, טיפסה גבוה מידי, בהמשך השתחררה. ההופעה התחילה לזרום בבצוע ל„שתו העדרים" של גורי, שחימם את האוויר. הקהל התעורר ב„משהו בלבבה". לפני הפסקה היא קנתה אותו לגמרי.

הבדיחות שגלרון מפזרת לא תמיד במקום. ליהודית רביץ זה יוצא מהשרוול, גלרון צריכה להתאמץ, עדיין מתרגשת כל פעם מחדש, בכלל לא איכפת לי שהיא רק תשיר. היא עושה את זה טוב. יש בגלרון שילוב נכון של זמרת ג'אז עם יכולת פרשנות ווקאלית טכנית מאוד, יחד עם כשרון משחק, המאפשר הגשה תיאטרלית, משהו של השירים תוך הקפדה על מילים. עם הרוק יש לה בעייה. קצת מחוספס, לא זורם, לא מהבהב, אולי כדאי לה לוותר. לא אהבתי את הביצוע ל„סוס העץ".

היא מסוג המלווים, שמסוגלים לחסוך גם בקטעי כסאה עמוסי סינתיסייזרים, וגם בקטע עדין לזמרת ופסנתר. משלימים את הליווי הרביעייה רון דוריאיו, שמספק את הליווי החשמלי בקלידים. מאיר ישראל האנרגטי בתופים. שלדברי גלרון לא מדבר הרבה רק דופק, ואילן וירצברג עם צליל הגיטרה המייחד שלו. הסאונד טוב, עבודת התאורה בסדר, בקטע אחד „נפרדנו" אפילו טובה. קשת של פנסים כחולים על הבמה הקיפה את גלרון, ויצרה תפאורה, שהולמת את השיר. כך שמוכיח שאפשר לעשות גם בכיוון הזה צעד קדימה.

אחד הקטעים הטובים של הערב, לטעמי, היה בצוע של שיר — שגלרון בתמימותו היה קדם־ארוויזיון — של יהונתן גפן שרה פעם באיזה … פעם זה באמת היה לא — וולך „לא זה לא". היום זה דווקא כן. איך שהזמנים משתנים.

הרכב שמלווה אותה הוא הרכב. שכל זמרת היתה שמחה להתברך בו. אלונה טוראל

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

דו־קרב מעבר לאוקיינוס

פרס ומובאראק בפיסגת אלכסנדריה בספטמבר '86; הפעם בלי „משגיח כשרות"

… בעוד ראש הממשלה יצחק שמיר עושה … דרכו לארץ, נחפז ממלא־מקומו שמעון … לקהיר. פרס הכריז, כי כל נושא שיעלה … בשיחותיו — ירדן ו„אין בדעתי לשנות את …". זאת בתשובה לשאלה אם ירדן … בסוגיית הוועידה הבין־לאומית. … הכריז, הרחק בלוס אנג'לס, כי לפרס … סמכות לסכם שום דבר וכי ייתכן … הממשלה תתפרק על נושא זה. מסתכל מן … יכול היה לנוד ראש ולומר: יפה אנו … ביידיש זה נשמע יותר טוב.

… פרס ושמיר רחפו את עצמם למצב … הם מנהלים ביניהם דו־קרב לוהט. … גם מעבר לאוקיינוס, על דבר שלא בא … גם אילו שמיר היה אומר שלוש … ביום שהוא בעד ועידה בין־לאומית … התנאים של שמעון פרס, כלום לא היה … ארה"ב הטרודה עדיין ראשה ורובה … פרשת אירן־ניקרגואה, היתה שולחת לאזור … הפקיד האפור לעניינים אלה, ריצ'רד … מרפי. הוא היה נוסע מבירה לבירה ומגלה. … כבר ידוע, שירדן עומדת על … השתתפותה של ברה"מ בוועידה בין־לאומית … ישראל מוכנה לשיתוף ברה"מ בתנאים … שברה"מ לא תסכים להם. היה נפתח מו"מ … שבסופו היה שב מארפי לוושינגטון … בידיים פחות או יותר ריקות.

… המצב ההיפותטי שתואר כאן … שמיר מתנגד לוועידה בין־לאומית … התנגדותו אינה מעלה או מורידה … לגופו של העניין, כי כאמור, ועידה בין־לאומית … של פרס, גם היא אינה ריאלית. אבל … התנגדותו מזיקה לישראל מבחינה הסברתית, … וזה אינו דבר קטן.

… העולם המערבי הנאור מאמינים, שהידברות היא הדבר האלמנטארי שבני תרבות … עושים כשיש ביניהם חילוקי דעות. בעולם … כמעט האידיאולוגיה שלו, מתקשים … להבין גישה כזו של שמיר, של החרמות … דברי שמיר — התנגדות … להשתתפות ברה"מ בוועידה בין־לאומית גם … אם תיתן אשרות־יציאה ליהודים ותחדש את … היחסים עם ישראל: התנגדות להידבר עם … ירדן גם אם יסכים לקבל את החלטות … מועצת הבטחון 242 ו־338 — נשמעים … סרבניים לשמם, ובוודאי אינם … מעידים בתום כוונות השלום של אומרם.

*

… שיקולי ההסברה, חשובים ככל … שיהיו, אינם ככלות הכל יותר מקוסמטיקה. … התקדמות באזור יוכרע — בגלל … הרתיעה העמוקה של המלך חוסיין מללכת … למו"מ היינו בגיבוי אמריקני. למו"מ עם … ישראל — בהסכמים בין שתי המעצמות. … המשחקים כאן בינינו הם מין … משחקי סרק, שנועדו לתת הרגשה טובה. … שיש אישהו מומנטום של תהליך שלום. … הסכמות בין ארה"ב וברה"מ, וזו תגיע, היא … שתקבע בסופו של דבר את פורום המו"מ. ומה … שמיר מתנגד לו היום, בשלב שהוא יכול … לקבוע את תנאיו — אולי ייכפה עליו יום … נחוש, בתנאים ששליטתו בהם תהיה … פחותה ביותר.

… בינתיים נוסע שמעון פרס למצרים. … ברצונו להמשיך לדון עם הנשיא … מובאראק במקום שהם הפסיקו בספטמבר … לרענון הזכרון, מפגש אלכסנדריה … זמן קצר מאוד לפני שפרס פינה את … ראש הממשלה ליצחק שמיר. פרס … ומובאראק פרסמו בתום הביקור הודעה … משותפת בעלת תוכן מדיני דל, בה קבעו את … 1987 כשנת המו"מ לשלום ודיברו על … חידוש ביחסים ההדדיים בין מצרים … לישראל. חומר הנפץ בסיכומים היה טמון … בהודעה שנשא הנשיא מובאראק מיד לאחר … קריאת ההודעה המשותפת. מובאראק הודיע: … „הסכמנו שנינו על הוועידה הבין־לאומית. … הסכמנו על ועדה מכינה והסכמנו על כך". … עניין הוועידה הבין־לאומית לא הוכלל … בהודעה המשותפת גופא בגלל חילוקי דעות … בין מובאראק ופרס לגבי השתתפות … ברה"מ. פרס הבהיר את תנאי ישראל … להשתתפות ברה"מ (היתר ליהודים הרוצים … לעלות לישראל וחידוש היחסים … הדיפלומטיים עם ישראל), מובאראק סירב … לתנאים, וההודעה על ועידה בין־… לאומית מצאה את מקומה מחוץ להודעת … המשותפת, אם כי לא מחוץ להסכמים שהושגו … בין ראשי המדינות.

… הודעת מובאראק חוללה שערוריה … בישראל. שמיר, אז מ"מ ראש הממשלה ושר … החוץ, מיהר להודיע: „אנו מתנגדים לוועידה … בין־לאומית, עם או בלי ברה"מ. ועידה בין־… לאומית היא צרה גדולה, שאם ניכנס אליה, … לא נוכל לצאת ממנה". הוא פסל גם את תנאי … פרס להשתתפות ברה"מ ואמר, שאם ברה"מ … תמלא אחר תנאים אלה, היא תוכל להשתתף … בתהליך השלום, אך לא בוועידה בין־לאומית.

*

… פרס אומר עתה, כי ימשיך לדבר עם … מובאראק בנקודה שבה הפסיקו, צריך לזכור, … כי מאז אותה פגישה לא היה המשך לתהליך … השלום, ולמעשה, הכרזותיו הברורות של … שמיר על התנגדותו לוועידה בין־… לאומית, אותן גם הבהיר עתה היטב בשיחותיו … בוושינגטון, אף יצרו סחף לגבי מה שהושג אז. … מובאראק עומד ללא־ספק בפני מצב מורכב כשהוא חושב איך ינהג בשיחותיו עם שמעון פרס — הרוצה לקדם את תהליך השלום וכל כוונותיו טובות, אך יש בידיו רק חצי מנדט לכך, אפשר לומר: החצי שאינו מחזיק היום אפילו בראשות הממשלה.

אנשים שדיברו עם מובאראק מאז ספטמבר — ודרישת־שלום אחרונה התקבלה בלשכת שר החוץ רק ביום ו' האחרון מראש ממשלת אוסטרליה רוברט הוק — אומרים, שמובאראק מעוניין בהמשך ההידברות עם ישראל וכי לא שינה את עמדתו התומכת בוועידה בין־לאומית כמסגרת למו"מ ישיר. מובאראק מעוניין, איפוא, בהמשך ההידברות. אבל השאלה היא אם הוא מוכן בהמשך ההידברות עם נציג מדינה, אמנם בכיר, שאין מאחוריו קונסנזוס לאומי ושהעמדה שהוא מייצג, שנוייה במחלוקת עזה בתוך ממשלתו.

אילו מצבו של מובאראק במצרים היה יציב, ואילו כל המפלגות והאינטליגנציה במצרים היו בעד השלום עם ישראל, היה מובאראק יכול להרשות לעצמו לבוא לקראת שמעון פרס ולגלות גמישות מדינית, שהיתה מסייעת לפרס לבוא לישראל עם הישגים שהיו מקרבים את שעת האמת של הממשלה. אך מצבו של מובאראק במצרים אינו כה יציב. חוגים רחבים ובעיקר האינטליגנציה והעתונות מתנגדים לשלום עם ישראל, ולכן מובאראק חייב לחשוב היטב לפני שיגלה עמדה גמישה, שכאשר פרס יבוא אתה לממשלה והממשלה תדחה אותה (הניטרול ההדדי הקיים בקבינט) — הוא יוצג בארצו ובעולם הערבי ככלי ריק.

מירב הסיכוי הוא, להערכתי, שפרס יחזור ממצרים בידיים ריקות. לא לשווא היה צריך פרס לחכות תוך כיסוס צפורניים לתאריך שייקבע לביקורו. מובאראק חשש להזמינו כי הבין, שפרס מצפה להישגים ממסע כזה, אך ידע (מובאראק) שהישגים כאלה, במצב הפוליטי הקיים בישראל, כמעט לא ייתכנו מבחינתו. מוחמד באסיוני הטוב יצא בהול למצרים והצליח להשיג תאריך. מי יודע אם בכך לא יתמצו הישגי המהלך כולו.

על מה ידבר פרס במצרים?

נושאים שעומדים על סדר היום מן הפעם שעברה הם: יציקת תוכן בסיכום על הקמת ועדה מכינה, שתפקידה להגיע לסיכומים מדוייקים לגבי התנאים לוועידה הבין־לאומית, וייתכן גם — חיפוש נקודות־הסכמה נוספות לגבי אופיה של הוועידה הבין־לאומית עצמה, כמסגרת או כמטריה לשיחות הישירות בין הצדדים.

עוד נושא, שבמיפגש אלכסנדריה היו לגביו חילוקי דעות קשים, הוא — שיתוף אש"ף במו"מ. מצרים משכה לכיוון של מו"מ ישיר בין ישראל ומשלחת פלשתינית שתכלול את אש"ף. פרס התנגד לכך ולבסוף, בגלל מיאונו להכיר בהסכם חוסיין־ערפאת, שמובאראק מנסה עדיין להפיח בו חיים, לא נכלל כל אלמנט חדש בהודעתה המשותפת בנושא הפלשתיני. כל הניסוחים שהוזכרו בנושא זה נלקחו היישר מהסכמי קמפ דייויד.

מה שפרס לא יכול היה להסכים לו אז, הוא יוכל עוד־פחות להסכים לו עתה. גם אז הוא כבר עמד בפני הבעיה, שסיכומיו עם מובאראק עלולים לא למצוא חן בעיני יצחק שמיר בישראל. אולם אז היה פרס ראש הממשלה והמנדט שנטל לעצמו נהנה במידה רבה מאי־בהירות לגבי עמדת הליכוד, או לגבי נחישותה של עמדה זו. ליתר בטחון, אם זוכרים, הזמין פרס למסעו אז את ח"כ דן מרידור, שאף כונה בבדיחות „משגיח הכשרות", כדי להבטיח לגיטימציה „לאומית" לסיכומיו.

עתה לא נוטל עמו פרס משגיח־כשרות, כי חוץ מכמה רבנים חומדי נסיעות איש מן הליכוד לא יתנדב להצטרף אל פרס. עתה הוא לא ראש ממשלה אלא רק ממלא־מקומו ושר החוץ, ועתה עמדותיו של שמיר ברורות מעלי לכל־ספק ומהדהדות מקצה הארץ ועד קצה. כלומר, לא רק המצב של מובאראק עדיין מאוד, גם מצבו של פרס עדיין. כל סיכום שהוא ישיג, אם בכלל, יהיה כפוף לאישור הממשלה. אם יהיה זה סיכום מהותי, הממשלה תנטרל אותו. הדבר החיובי היחיד שיכול לצאת מנסיעת פרס הנוכחית הוא, שאם מובאראק יתן לו הישגים של ממש — אלה יקרבו את סופה של ממשלת האחדות הלאומית, שיותר מאי־פעם בעבר אין בה כל אחדות, שלא לדבר על לאומיות.

דמוקרטיה טוטליטרית

מה מעניין היום את הציבור? בוודאי לא ועידה בין־לאומית, מו"מ ישיר או עקיף, משלחת ירדנית־פלשתינית עם נציגים מזוהים עם אש"ף או אחרים. נפשו של הציבור, זה הרושם, נקעה מכך. מה שמעסיק אותו היום הוא העניינים הקטנים של החיים, שבכללם, נא לזכור, נוצרה המדינה, כל מדינה, מלכתחילה: הבטחת הקיום, מתן שרותים כמו בריאות, חינוך, נקיון ודאגה שאנשים לא יהיו חופשיים למות מתחת לגשר.

הדבר בא לביטוי מעניין בפגישה שקיים שר התקשורת פרופ' אמנון רובינשטיין שלשום עם איגוד הדוברים בישראל ואנשי מרכז ההסברה. מעט מאוד שאלות שהופנו אליו עסקו בבעיות תבל ועולם — ועידה בין־לאומית וכיו"ב. רוב השאלות עסקו בעניינים פעוטים, כביכול. מדוע הבירוקרטיה כל־כך בירוקרטית, מדוע פקידי האוצר שרירותיים, מדוע מכתב בארץ הולך כל־כך הרבה זמן, מדוע אין עדיין טלפון לכל דורש, מהו סדר העדיפויות של הממשלה בהקצאת כספים.

במציאות שנוצרה בארץ, בה האסון הלאומי כשאתה חולה הוא לא המחלה אלא החשש שתמות מהזנחה כמו בימי הביניים, ובה כל דרישה המועלית בממשלה הופכת מיד לדרישה סקטוריאלית שיש לה בן־זוג מקביל במחנה השני, אין תימה שהנתונים למרותו של שלטון כזה, ואם כלל האזרחים במדינה, דואגים קודם־כל לעורם. פשוטו כמשמעו. מעולם לא היתה בארץ ממשלה צינית יותר, מצפצפת על הציבור יותר, דואגת רק להמשך קיומה יותר מממשלת פרס־שמיר. ממשלת הרוב המוחלט עדיין לא החליטה ברוב קולות להפוך עצמה לדיקטטורה. אבל זה מה שקורה למעשה.

ביקור קל בוושינגטון

מקורבי ראש הממשלה מעריכים את שיחותיו המדיניות בוושינגטון כהצלחה. אין ספק, שגם האמריקנים רואים זאת כך, הם אומרים. הנושאים הלא נעימים, שהיו עלולים להביך את שמיר, כמו פרשת אירן־ניקרגואה, החלופות ל„לביא", יחסי ישראל עם דרום־אפריקה, לא רק שלא עלו בשיחות שמיר עם ראשי המימשל, אלא הן לא הועלו אפילו על־ידי חברי הקונגרס. הביקור, מסכמים המקורבים, לא רק שלא היה קשה, הוא היה קל.

את הכותרות תפס נושא הוועידה הבין־לאומית, שגם לגביו — ממשיכים המקורבים — „חילוקי הדעות" היו בעיקר בכותרות העתונים בארץ ופחות בארה"ב. וגם חילוקי דעות אלה התמוססו — אומרים המקורבים — זמן קצר אחרי תום שיחות שמיר בוושינגטון, כאשר מגעים בין שגרירות ישראל בוושינגטון לבין אנשי המועצה לבטחון לאומי העלו, שהאמריקנים רשמו לפניהם את התנגדותו הנחרצת של שמיר לוועידה בין־לאומית ועתה יביאו זאת בחשבון כשיתכננו את המהלכים הבאים בתהליך השלום.

על־פי מקורבי שמיר ייסוב עתה המאמץ האמריקני על מציאת נוסחה מגשרת בין הצעת שמיר ל„מיני ועידה" (ועידה אזורית לפי דגם משתתפי קמפ־דייוויד, שתכלול הפעם גם משלחת ירדנית־פלשתינית) ובין דרישת המלך חוסיין לוועידה בין־לאומית בהשתתפות ברה"מ.

עד שארה"ב תרבע את המעגל, ונדמה שאת הריבוע הזה יהיה קשה לעגל במיוחד — הצצתי בגליונות ה„הראלד טריביון" מתקופת ביקורו של שמיר בוושינגטון. לא שמיר ולא הביקור הוזכרו בכלל. וושינגטון טרודה בצורה היסטרית־כמעט בפרשת ניקרגואה. כיסאו של רייגן משקשק וכרגע הוא רוטט במיוחד לקראת הפרסום הצפוי השבוע של דו"ח ועדת הסנטור לשעבר ג'ון ג'י. טאוור על פעילות המועצה לבטחון לאומי. על־פי השמועה עומד הדו"ח לכלול ממצאים לא נעימים, לרבות האשמות במעשים פליליים. הלחץ הצבורי על ראש צוות הבית הלבן דונלד רייגן להתפטר הוא יותר מכבד ובימים אלה משול הוא והבית הלבן שבו הוא עובד למעון מצורעים.

נקל לתאר — על רקע זה — את המזור שהביא שמיר ללבו הדואב של רייגן, כשהצטלם אתו על מרפסת הבית הלבן והפליג בשבחיו.

היום היחיד שבו מצאתי דיווח על ביקור שמיר היה יום ה' שעבר, אחרי פגישות שמיר עם רייגן ושולץ. הידיעה לא ניתנה בעמוד א' ואפילו לא בעמוד ב'. בעמוד 6 היתה כותרת: „רייגן אומר לשמיר שהוא תומך בוועידה בין־לאומית לשלום". וכותרת משנה: „אי־הסכמה גלויה". ובכן, לא רק דמיונות של כתבים ישראליים חולניים. גם העיתונות האמריקנית.

נקודה מעניינת נוספת לגבי עמדת הממשל האמריקני כלפי ועידה בין־לאומית מצויה בהחלטת שרי החוץ של 12 מדינות הקהילייה שלשום לתמוך בוועידה כזו בחסות האו"ם. לפני שרי השוק עמד מכתב של מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ, בו הודיע על תמיכת ארה"ב בוועידה בין־לאומית.

שולץ, כך נטען בירושלים, העביר את עמדת ארה"ב לבריסל עוד לפני שיחותיו עם שמיר. אבל, אם אמנם חל שינוי בעמדה האמריקנית מאז השיחות עם שמיר, כיצד זה התמהמה שולץ ולא מיהר להודיע על כך ברהיפות לפורום שרי הקהילייה? הרי יש בימינו מברקים, טלפונים ישירים ואפילו שגרירים. אין זאת אלא שעמדת ארה"ב עדיין לא השתנתה. אפילו לא אחרי דבריו התקיפים של יצחק שמיר.

רשות הקורא

איפה דו"ח ראס־בורקה?

ב־5 באוקטובר 1985 נרצחו שבעה אזרחים ישראלים בראס־בורקה שעל חוף ים סוף. כידוע, מעולם לא קיבלו משפחות הנרצחים שום דו"ח מפורט על מה שקרה באותו יום על אותה גבעה. הדו"ח היחיד אותו קיבלו משפחות הנרצחים היה פרוטוקול ממשפט הרוצח ובו ממצאי השופטים המצריים. ממשלת ישראל הבטיחה בעבר כי לא תישא ותיתן בנושא טאבה עד אשר הממשל המצרי יגיש דו"ח מפורט.

כידוע, ניגשה ממשלת ישראל למו"מ ללא שום איזכור, ולו הקטן ביותר, על הרצח המתועב בראס־בורקה.

תנועת הנוער העובד והלומד ונשיאות החניכים בראשה החליטה לטפל בנושא על־פי פנייתה של משפחת תוראל מתמרת, שבתם עופרי ז"ל נרצחה בארוע הטרגי והיתה חניכה בקן תמרת.

תנועתנו שולחת בימים אלו מכתבים למשרד ראש־הממשלה ולמשרד החוץ בנושא מכאיב זה, והיא מחתימה ברחבי הארץ עצומה למען העברת דו"ח מפורט מממשלת מצרים למשפחות הנרצחים. כן יעבירו חניכי התנועה פעולות בקיניהם וילמדו את הנושא.

יש לציין כי למשפחות הנרצחים נמסר מראש על פעולותינו.

רן כוכב
יו"ר נשיאות החניכים הארצית
תנועת הנוער העובד והלומד

עורו, הדרוזים

טוב עשו הח"כים הדרוזים שהתנו את הצבעתם לאישור תקציב המדינה בקיום ההבטחות שניתנו לנו בדבר צימצום הפער הקיים בין מצב היישובים הדרוזיים לבין כל צורות ההתיישבות היהודית.

רבים משרי הממשלה וחברי כנסת מכל הסיעות התבטאו בעד שיפור המצב ושוויון לאוכלוסיה הדרוזית, עכשיו הגיע הזמן להוכיח את רצינות כוונותיהם, ליישום ההבטחות שניתנו הלכה למעשה, וזאת טרם יסגור יו"ר ועדת הכספים את תגורתו.

חברי הכנסת אמל נסר אלדין וזידאן עטשי חייבים לכוון את כל האוכלוסיה הדרוזית לצעדי מחאה ומאבק שישימו קץ להפלייה המתמשכת כלפי הדרוזים. ואנו, בני העדה הדרוזית, חייבים להתאחד מאחורי מאבק זה — שכן מופלים אנו לא עקב השיוך המפלגתי של פלוני או אלמוני. אלא ההפלייה הקיימת מקורה בהיותנו ערבים־דרוזים ותו לא! על כן, אל לנו לתלות תקוות בפוליטיקאים מכל מפלגה שהיא — שכן ברגעי המבחן, שמעמידים בספק את רצינות כוונותיהם של הפוליטיקאים, מוכחת צדקת השאלה הנצחית: אם אין אני לי מי לי?

אמין זידאן
תא הסטודנטים הדרוזים
אוני' בן־גוריון

בלי סיפורי סבתא

במהדורות החדשות של קול־ישראל בשעה 14.00 — יום ה' (19.2.87) נמסר דיווח בו סופר כיצד נהג המונית הערבי, שדרס בכוונה תחילה את חיילי צה"ל, יצא ממכוניתו לאחר שזו התנגשה בעוצמה בקיר, החל מיידה אבנים לעבר חיילינו, ותכף לאחר מכן צנח ומת...

קשה לי להאמין כי אכן הנהג יצא אל מול חיילי צה"ל, אשר פתחו לעברו באש חיה, וזרק לעברם אבנים. תיאור לא מציאותי זה מצטרף למספר דיווחים נוספים אשר אין קשר בינם לבין המציאות. מהדורות החדשות חייבות להיות פחות דמיוניות ויותר עובדתיות, אם רוצים שם להישמע אמינים באוזני הציבור.

דורון ספקטור
מרחביה

יש הבדל

במכתבה מיום 17.2.87 לעיתונכם משווה גב' מאיה טרכנברג את ההפגנות למען מסורבי העליה בבריה"מ להפגנות אוהדי אש"ף בשטחים.

ההבדל הגדול בין שתי הפגנות אלה הוא בכך שהציונות אינה דוגלת בהשמדת בריה"מ והקמת מדינה ציונית על חורבותיה, בעוד שאש"ף אכן חותר לחיסול מדינת ישראל ולהקמת מדינה פלשתינית ערבית במקומה, כפי שמפורט באמנה הפלשתינית.

מיכאל סיון
הרצליה

תיקון טעות

במדור „תאורה פנימית", שהופיע אתמול, נכתב בטעות בכיתוב לתמונה: מהנדס עיר א. יסקי.

צ"ל: ארכיטקט אברהם יסקי, יו"ר לשכת המהנדסים והארכיטקטים.

בנק ישראל וכפיית החופש

● שוק חופשי אינו ניתן לחלוקה

בבנק ישראל המציאו תאוריה חדשה האומרת אם אין בישראל שוק חופשי — אנו נכפה על כולם שוק חופשי. הסתירה הפנימית בין הכפייה לבין החופש אינה מעוררת אצלם שום הרהור נוסף.

אבי בן בסט, ממחלקת המחקר, קבע כי לבנקים המסחריים הגדולים כוח קרטלי או אוליגופולי. קביעה זו אינה לוקחת בחשבון כי הבנקים המסחריים מתחרים גם ביניהם לבין עצמם ובינם לבין יתר גורמי שוק ההון האחרים. ואם הם מארגנים קרטל יש ... לדין, כפי שזה כבר נעשה בעבר. ... זה אמור לגבי ארגון שוק ההון העתידי. ... ישראל מקווה כי הזרקות הממשלה ... לשוק ההון תרד בשנה הבאה, לאור הירידה ... המתוכננת בגרעונה התקציבי. ביטול ... ראויה לטובת הממשלה בשוק זה עשוי ... לאפשר התחרות חופשית בין ... הממשלה לבין הסקטור העיסקי. אף־על־פי ... כי גם התחרות הזו תהיה בתנאים לא ... אם הציפיות לא יתממשו והממשלה ... לתוספת מימון בגלל אי־מימוש אומדן ... מסים, או גידול בהוצאותיה מעבר ... היא תוכל תמיד להעלות את ... הריבית לרמה שהסקטור העיסקי לא ... להתחרות בה. אולם בעניין זה, בהנחה ... יווצרו תנאי התחרות שווים בין ... העיסקי לבין הממשלה.

... ישראל לא הסתפק ביצירת תנאים ... בין הסקטור הפרטי לבין הממשלה, ... ליצור תנאים להתחרות משוכללת ... הסקטור הפרטי בינו לבין עצמו. לכן ... את הבנקים המסחריים להנפקות ... של 250 מליון ש"ח לשנה, מתוך 1.5 ... ש"ח מתוכננים. הבנקים להשקעות, ... והבנקים למשכנתאות לא ... אך ספק אם הם יוכלו להרים ולהפיץ ... הנפקה רצינית. אם כן, הם יוכלו ... רק בתנאי ריבית והוצאות הנפקה גבוהים ממה שיוכלו הבנקים המסחריים להציע.

קביעה זו מקבלת אישור דווקא על־ידי צעדי בנק ישראל. אם הבנקים הקטנים יוכלו להתחרות בתנאים שווים עם הבנקים הגדולים אין שום סיבה לקבוע מכסות מובטחות. לכן צעדי בנק ישראל יוצרים מונופול של ה„קטנים", ויבטיחו התחרות חופשית בין בנקים קטנים שטרם קמו, באמצעות ייקור גיוס ההון בשביל הסקטור היצרני המנפיק. ההחלטה העקרונית שנפלה בבנק היא כי למען שוק חופשי והתחרותי, יש לדאוג למתחרים נוספים. בבנק המרכזי שכחו כבר את הניסיון המר של העבר עם כל מיני בנקים וברוקרים קטנים, שפשוט גנבו את הבנק או רוקנו את הקופה או לפחות פשטו את הרגל. (ודוגמאות לא חסרות). בבנק ישראל סבורים כי המדובר בספורט ולכן הם יארגנו התחרות ראויה לשמה. כאשר עקרון „השוק החופשי" דוחק אצלם הצידה כל שיקול דעת נוסף.

„עורכים ניסוי".

ההתחרות מעצם טיבה נועדה להוזיל את השירות ולמנוע רווחים מונופוליסטים. השוק הישראלי קטן, מכדי לפרנס מתחרים רבים מדי, לכן הקמת סקטור פיננסי למימון לטווח ארוך, עשוייה רק לייקר את המחיר. הבטחת התחרות חופשית כביכול, בשוק התיווך הפיננסי פוגמת בזכותם של הנזקקים לשוק ההון לפנות למתווך הפיננסי הזול ביותר. (לולא כן, בבנק ישראל לא היו מגבילים את הבנקים). צעד זה עומד בסתירה להצהרת נגיד בנק ישראל לפיה המוסדות הפיננסיים צריכים לקטון בכשליש על מנת שהיקף פעילותם יתאים לצרכי המשק.

אבי בן בסת אומר, שאם יתברר כי ההתחרות המוגבלת, שתנהיג בנק ישראל, אינה מצליחה — „אז נרד מזה". לדבריו, אין זו החלטה שאי אפשר לתקן אותה. בינתיים „עורכים ניסוי".

הצרה היא, כי הניסוי הוא על גב המשק. „ארגון שוק ההון", בהתאם לנוסחה של „שוק תחרות", חשוב יותר לבנק ישראל מטובת המשק. כבר כיום ברור כי מנפיקים קטנים יזדקקו למתווכים פיננסיים, גם מנפיקים גדולים, פרט ל־2־3 גדולים ביותר. לא יוכלו לארגן את הפצת האג"ח בקרב הציבור בעצמם. גם ברוקרים וגם בנקי ההשקעות שטרם נולדו, לא יוכלו להנפיק ללא הישענות על הבנקים, שיפיצו את ההנפקות. כל „הניסוי" עשוי רק לייקר את כל העסק עבור המנפיק.

אבי בן בסת סבור, כי אם לא יגבילו את הבנקים הם ידחקו החוצה מהשוק את ההנפקה של חברות. אולם הבנקים מטיבעם אינם זקוקים לכסף עבור עצמם והם ינפיקו עבור החברות. אולם המגבלות שהכניס בנק ישראל לשיטה, ימנעו התחרות חופשית באמת, וייקרו את המחיר על מזבח האידאולוגיה של שולץ ושות'.

בנקאים, מהגדולים ביותר, הזהירו מהשיטה של בנק ישראל, שאינה מותאמת לגודלו של המשק. להרכבה הסקטוראלי ולגודל השוק, אולם ראשי הבנק המרכזי נוטים לדחות טענות אלה, כ„טענות אינטרסנטיות". לדעת רבים, המגבלה של בנק ישראל תוכיח את עצמה במקרה הטוב כפיקציה, כלומר, הבנקים המסחריים ירכזו את רוב ההנפקות באמצעות הבנקים להשקעות המסונפים אליהם. במקרה הגרוע, שוק ההון לא יתארגן, לא יהיו הנפקות לסקטור העיסקי, לא יהיו גם השקעות.

בנק ישראל חייב ללמוד כי חופש אינו ניתן לחלוקה. הסך הכל של הצעת הרפורמה הוא, כי בנק ישראל מנסה ליצור שוק חופשי, „תחת שליטה". זכור לנו כבר השוק החופשי במטבע חוץ, בו אליעזר שפר מילא את התפקיד של כוחות השוק, כעת יוצר בנק ישראל פיקציה נוספת.

צבי טימור

מפולת שערים

המצב במניות ההשקעות הוגדר כמפולת שערים, בעוד שמניות ההסדר־... בוצע ל־300 אלף ש"ח בלבד.

הזול המשמעותי בהיצעים ובהיקפי ... ירידות בשערי המניות ההשקעות ... לא רק בידיעות על המשבר ב... ממשלה אלא גם בידיעות על השינויים ב... ארה"ב ומדינות מערביות ... בהן חלו ירידות תלולות במניות ... שהוזלו בספים לבראזיל ... אחרות של אמריקה הלטינית. ... בראזיל וארגנטינה הודיעו מדינות ... שתהיינה נאלצות להפסיק את ... חובות חוץ, אם לא תקבלנה ... חדשות. בשוק איגרות ... היה ביקוש של 4 מיליוני ש"ח ... למדד ואיזון בין 0.5 מיליון ... ביקוש לבין 0.5 מיליון ש"ח היצע ... לדולר.

... הנאמנות השקיע אתמול הציבור ... מיליון ש"ח.

... קצר מועד נעו התשואות ... בין 2.14% ל־2.38% והתשואות ... — בין 28.95% ל־32.30%, תוך ... של כ־14.6 מיליון ש"ח. מזה כ־8.3 ... ש"ח ב־3 הסדרות החדשות. שבנק ... הציע אתמול לציבור בערך נקוב של ... מיליון ש"ח.

... המטבעות עלה אתמול ב־0.01 אג' ... ש"ח. בעוד ששער הדולר היציג ... ב־0.17 אג' ל־1.6168 ש"ח. דולר נוסעים ... ל־1.9022 ש"ח. הדולר השחור הוסיף ... בין 1.58 ל־1.59 ש"ח.

... ההסדר עלתה אי די בי רג' — ... לעומתה ירדו ב־%: אי די בי ב' — ... רג' — 0.2; דיסקונט ב' — 0.9; ... א' — 0.1; מזרחי ש' — 0.2; ... — 5.0; פועלים מ' — 0.1; כללי ... — 0.1; מימון סחר 1 — 0.3.

... הבנקים המסחריים שמחירן ... רק ירידות שערים ב־%: פי בי ... הבינלאומי — 5.1; כללי מ"ר 1 — 5.2; אוה"ה — 7.7; הסנגות 0.1 — 8.8.

בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.17%, בעוד שערך השוק של הצמודות למט"ח ירד ב־0.31%.

בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 55 מיליון ש"ח. מזה 35 מיליון ש"ח מסוג „גליל" במחיר מינימום של 90% מע"נ ו־20 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" במחיר מינימום של 94%.

אלחנן הורוביץ

בנק ישראל החל בשבוע שעבר במכירת שלישיות בלתי מופרדות של שטרי כסף מסדרת השקל החדש בעריכים של 1 ש"ח, 5 ש"ח ו־10 ש"ח. הארוזים בתוך מקפלת צבעונית מהודרת. זאת, בהמשך להפצת המקפלות של שטרות מסדרת השקל הישן, שהסתיימה בחודש אוקטובר 1986. המקפלות מיועדות לציבור המתעניין באיסוף ובשמירת שטרי כסף ישראליים.

הציבור יוכל לרכוש 3 סוגי מקפלות בסניפי בנק ישראל ובאשנבי השירות הבולאי בערים הראשיות. להלן סוגי השטרות: 3 שטרות בני 1 ש"ח במחיר 9 ש"ח, 3 שטרות בני 5 ש"ח במחיר 21 ש"ח, 3 שטרות בני 10 ש"ח במחיר 36 ש"ח.

מבנק ישראל נמסר כי ממקפלות השקל הישן נמכרו לציבור 12,450 יחידות, מתוכם 6,975 מקפלות של 1 שקל, 2,755 מקפלות של 5 שקלים ו־2,720 מקפלות של 10 שקלים.

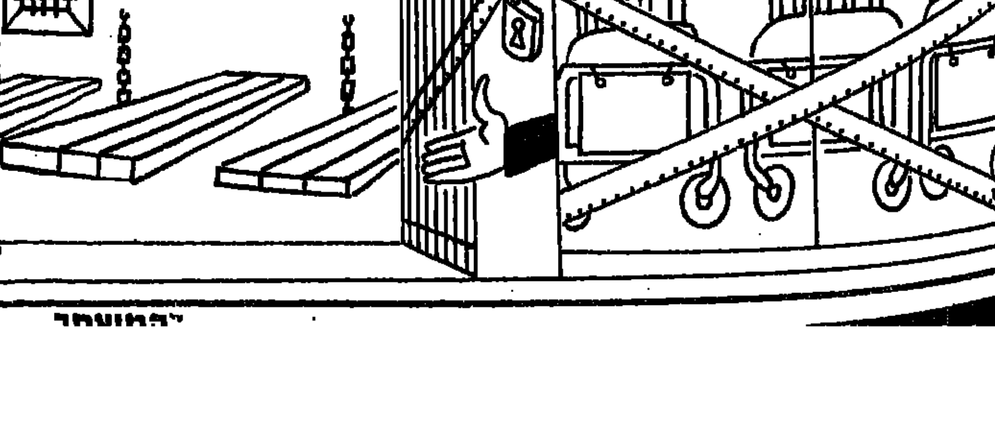

טור החדשות

מיחזור פסולת זוכה למעמד מאושר

מינהלת מרכז ההשקעות החליטה להעניק מעמד של מפעל מאושר למפעלים העוסקים במיחזור פסולת. ללא התניה ביצוא. זאת בהתאם להמלצות הוועדה הבין־משרדית שמינה שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי.

במרכז ההשקעות הוחלט, שהמפעלים יאושרו ללא מענק ויזכו רק בהטבות במס. כתנאי לאישור המעמד של „מפעל מאושר" נקבע שהחומרים המושבים הם תחליפי יבוא. שהמפעל הוא כדאי מבחינה כלכלית ושכלי ההובלה והציוד המורכב עליהם לא יהיו חלק מהתוכנית.

הוועדה הבין־משרדית שדנה בנושא זה קבעה, כי יש לעודד הקמת מפעלים למיחזור פסולת, כיוון שהם חוסכים למדינה הוצאה ישירה במטבע חוץ, חוסכים בעלויות הפינוי והסילוק של האשפה ומצמצמים את הנטל האקולוגי הכרוך בסילוקה.

בדו"ח הוועדה גם נקבע, כי אין מדובר בתחום המצוי בתחרות עם יצרנים בחו"ל, ולכן ניתן גם למכור את הידע שפותח בתחום זה ולשתף פעולה עם מדינות אחרות, ללא חשש לפגיעה באינטרסים ישראליים.

מיחזור פסולת מוצקה בישראל כולל פסולת נייר וקרטון, גרוטאות ופסולת ברזל, זכוכית וחומרים פלסטיים. היועץ הכלכלי דניאל מורגנשטרן קבע בעבודה שהכין עבור הוועדה הבין־משרדית, כי אם נצליח לאסוף עוד כ־15־20 אלף טון קרטון, ועוד 10־15 אלף טון פסולת נייר אחרת (כיום אוספים בסך הכל כ־90 אלף טון) — יהיה בכך תחליף ל־30 אלף טון תאית המיובאת לארץ במחיר ממוצע של כ־350 דולר לטון, וכך נחסוך למעלה מ־10 מיליון דולר לשנה.

מורגנשטרן מתריע על הזלזול בערכה של פסולת הברזל בארץ ומציע להכין חוק על גרוטאות ופסולת־ברזל כבעל חומר גלם חיוני שאסור לקבור אותו, וחייבים להביאו למרכזי איסוף. החוק גם אמור למנוע מרשויות מקומיות לקבור פסולת ברזל במזבלות שלהן.

הוא גם ממליץ למחזר פסולת זכוכית וקובע כי מיחזור בקבוקי זכוכית לייצור בקבוקים חדשים עדיף מבחינה משקית על פני השימוש באבקת זכוכית כתוספת לאגרגט בסלילת שטח הפנים של הכבישים, או כל שימוש אחר.

אודי נחשון

מרכז הקבלנים מאשים את „נשר"

ביצירת מחסור מלאכותי במלט

מרכז הקבלנים מאשים את חברת „נשר" ביצירת מחסור במלט, במגמה ללחוץ להעלאת מחירים. ראשי מרכז הקבלנים טוענים, כי בשוק קיים עתה מחסור של כ־45 אלף טון מלט — 80 אלף טון מלט בשקים, והיתר בתפזורת, והם מציינים, כי מדי חודש צורך השוק הישראלי כ־70 אלף טון מלט.

בעקבות פניית ראשי מרכז הקבלנים למנהלי חברת „נשר", הובהר לקבלנים שהמחסור במלט הוא זמני ונובע מתקלה טכנית במפעל „נשר" ברמלה, שתתוקן תוך ארבעה שבועות, עם הגעת חלקי החילוף המתאימים.

אולם במרכז הקבלנים לא מקבלים את הסברי חברת „נשר", וטוענים כי ניתן להתגבר על התקלה תוך זמן קצר. הסיבה האמיתית לעיכובים בתיקון, אומרים ראשי מרכז הקבלנים, מקורה ברצונם של ראשי „נשר" ליצור לחץ על השוק, כדי לסלק את ההתנגדות להעלאת המחירים שהם דורשים. הקבלנים טוענים, כי בשנה האחרונה עלו מחירי המלט מעבר לעליית המדד — זאת למרות הירידה במחירי הדלקים בעולם באותה תקופה.

אתמול פנו ראשי מרכז הקבלנים לשר התעשייה והמסחר ולמנכ"ל משרדו בדרישה למנוע ייקור המלט ודרשו לדאוג להפסקת המחסור. אם לא יימצא פתרון לבעיה, ידרשו הקבלנים אישור לייבא מלט עד שיחלוף המחסור.

על־פי המלצות ועדת בייסקי

בל"ל הקימה חברה נפרדת לייעוץ

חברת „ניירות ערך והשקעות" מקבוצת בנק לאומי השלימה עתה היערכות מחודשת ב־12 סניפיה בארץ, ותוך חודשיים־שלושה, עם הפסקת הייעוץ במסגרת סניפי בנק לאומי, תעסוק באופן בלבדי בכל שירותי הניהול הפיננסי והייעוץ.

שלמה גרופמן, ראש החטיבה לשירותים פיננסיים והשקעות של בל"ל ויו"ר דירקטוריון החברה, אמר אתמול במסיבת עיתונאים בתל־אביב, כי בל"ל הוא הבנק הראשון שמיישם בפועל את המלצות ועדות גבאי ובייסקי בתחום הייעוץ להשקעות בניירות ערך, והבטיח כי בקרוב תפעיל החברה (ולשמה נוסף הסימן המסחרי „אופק") 10 סניפים נוספים.

מנכ"ל החברה, נחום אשל, אמר כי כל סניף של החברה יהיה חייב להצדיק את עצמו מבחינה כלכלית וסניפים לא כלכליים ייסגרו. לדבריו, החברה תנהל תיקים בהיקף מינימלי של 50 אלף ש"ח, ותגבה עמלות משני סוגים — עמלות תיווך עבור הפעולות ודמי ניהול התיק. עבור תיקים בהיקף של 30־100 אלף דולר תגבה החברה דמי ניהול בשיעור 1.8 אחוזים לשנה. אם מפחיתים מכך את דמי השמירה שגובה הבנק ולא ייגבו על־ידי החברה, מדובר ב־1.4 אחוזים לשנה. עמלות התיווך יהיו בשיעור של 0.5 אחוז של פעולה מינימלית בהיקף 2,000 ש"ח. דמי הניהול ייגבו אחת לחודש.

אשל נמנע לציין את ההיקף הכספי המדויק של החברה ואמר רק כי מדובר בעשרות מליוני דולרים. ההון העצמי שלה הוא כיום 250 אלף ש"ח בלבד, ומנכ"ל החברה ציין כי היא תמתין להגדרות ברורות של הבורסה בעניין זה, לגבי מינימום ההון העצמי.

ישראכרט יכובד גם ברשת שופרסל

חברת „ישראכרט" וחברת „שופרסל" הגיעו להסדר, שלפיו יכובדו כרטיסי „ישראכרט" בכל חנויות רשת ה„שופרסל" וה„היפרכול" בכל רחבי הארץ.

ההסדר ייכנס לתוקף כבר במהלך השבוע הקרוב, ועד סוף חודש פברואר הוא יופעל במלואו בכל 57 סניפי ה„שופרסל" וה„היפרכול".

ההסדר החדש מרחיב במידה ניכרת את אפשרויות השימוש בכרטיס „ישראכרט" בענף המזון. הכרטיס מכובד כיום בכל חנויות הסופרמרקט של הקואופ, המשתייכות לאגודות הצרכניות שפועלות בירושלים, במרכז הארץ ובחיפה. נוסף לכך ניתן להשתמש בו במאות חנויות מזון ומערכיות בכל רחבי הארץ.

מבזקים כלכליים

■ עד ל־31 במרץ אפשר לטוס במחירים נמוכים במיוחד בטיסות פנים של „פאן־אם". רשאים ליהנות מכך כל אלה הטסים לארה"ב בקווי החברה. מי שרוכש כרטיס בחברה זו יכול גם לטוס מניו־יורק לסן־פרנציסקו או מלוס־אנג'לס למיאמי במחיר 83 דולר בכיוון אחד. מבוסטון למיאמי עולה הכרטיס 74 דולר, ומניו־יורק לבוסטון — 27 דולר בלבד.

ל„פאן־אם" יש עוד להיט לתיירים ישראלים: שיוט של יומיים באיים הקריביים או שהייה של חמישה ימים במלון באורלנדו או במיאמי, והכל במחיר 9 דולר בלבד. הנוסעים ב„פאן־אם" לדרום־אמריקה יכולים אף הם ליהנות משיט של יומיים לאיי בהאמה או מאירוח של 5 ימים במלון באורלנדו־פלורידה. כולל רכב צמוד, תמורת 49 דולר בלבד.

■ „הגשר" האווירי הירוק של ק.א.ל. מתל־אביב לקלן־בון לא יצטרך לעמוד במבחן של התקנות החדשות שנועדו להגביל רעש המטוסים הממריאים ונוחתים בלילות" (רוב ההמראות והנחיתות של ק.א.ל. מבוצעות בלילות) — על כך הודיע ריימונד יוכימסן, שר הכלכלה והטכנולוגיה בממשלת נורדריין־וסטפליה לראשי ק.א.ל.

צווארון לבן ונורמות שערורייתיות

התוכנית „כניסה חופשית", בהנחיית מנשה רז, העלתה לדיון ציבורי את עבירות הצווארון הלבן. אך בעיקרה עסקה בנורמות ובנוהגים. למרות האבחנה החשובה שעשה במהלך הדיון פרופסור ירמיהו יובל בין השניים, קשה היה שלא להבחין בטשטוש הקיים ביניהם.

אי־אפשר היה שלא לשים לב להבדל בטמפרמנט שבין הדיון השבוע לבין זה שהיה לפני כחודש, בנושא הסוכנות היהודית. הפעם היה הסדר כמעט מופתי, ואולי אפילו מופרז. והרי בסופו של דבר הנושא שעמד על הפרק חשוב בהרבה מאשר תיפקודה של הסוכנות היהודית. או אפילו השאלה אם על אריה דולצ'ין להתפטר. למעשה, מהמסקנות הציבוריות של הדיון „הנורמטיבי" נגזרת גם ההתייחסות, לפחות חלקית, לגבי חלק מהשאלות שעלו בתוכנית על הסוכנות.

מפיקי התוכנית הביאו כמה דוגמאות מוכרות הקשורות בהתנהגותם של נציגי ציבור. הפעם העלו את אזור חיפה „על המפה", שכן חלק ניכר מהמקרים היו קשורים לעיר הזאת, אם זו פרשת החוברת שהוציא ראש העירייה גוראל, ואם זה עניין העסקן המאירי, ואם זו כמובן סוגיית „אתא".

אין ספק כי בדיון הכמעט אקדמי היתה הופעתו של יו"ר ועד עובדי אתא, פיני גרוס, לא רק מרגשת אלא גם מלמדת ביותר. הן באשר להתנהגותם של אנשי ציבור. הן בכל הקשור לשקרים ולחצאי אמיתות שאומרים אישי ציבור, שלא לדבר על תופעות שקרו במהלך ההידרדרות של המפעל עד לסגירתו. גם לקריאתו של גרוס להקים ועדת חקירה ולהגיע אחריות לא רק לסגירת המפעל. אלא גם לתוצאות הקשות שנילוו לכל הפרשה האומללה הזו לגבי עובדי „אתא", כמו למשל מוות, מחלות, התאבדויות ועוד נזקים פיזיים ונפשיים, יש לה בוודאי רגליים ודיים. אין ספק רב אם על פי הנורמות המקובלות היום יהיה לקריאה זו הד מעשי. דברים ודיבורים אינם עומדים בפני עצמם. ומסתבר כי ההקשר שבהם הם מושמעים הופך לעתים משפט הגיוני ואמין, למשפט ציני עד להחריד. כך למשל הסיפור על הפנייה בשעתו של גרוס לארנסט יפת, מראשי בנק לאומי, לסייע בהצלת המפעל, שזכתה לתשובה „סבירה וציבורית". שאין הוא יכול להפקיר את כספי הציבור. היום, כאשר אנו יודעים מה הירשה לעצמו אותו ארנסט יפת לקחת ולקבל כדי „להציל" את עצמו, נשמעים הדברים שאמר לגרוס מרהיבים ומזעזעים. שהרי אותם מיליוני דולרים שקיבל כפיצויים היו יכולים להיות אולי קרש הצלה לאתא ולמאות עובדיו.

עברייני הצווארון הלבן אינם נקלים פחות מהעבריינים הפחות נחמרים ופחות משכילים. אדרבא מבחינות רבות מעשיהם חמורים בהרבה. שכן אין מדובר בשוליים החברתיים אלא בדרך־כלל בעלית. ובאנשים ששייכים לחברה „הנורמטיבית" ועד שהם נתפסים בקלקלתם, אם בכלל, הם מהווים נושא לקנאה ולחיקוי של הצלחה. לא רק חומרית אלא גם חברתית. אולי זה לא נעים להודות בכך, אך מה שבעיני פרופסור יובל הן נחשב עדיין כנורמות וערכי התנהגות ציבורית ואישית, שוב אינם דבר מובן מאליו. במשך השנים, בעיקר העשור האחרון, עברו אותן נורמות תהליך של טישטוש וכירסום והגדילו את הפער בין הרצוי למצוי. דווקא אותם נוהגים והתנהגות מעשית־יומיומית, אותו עיוות מתמשך של ערכים בסיסיים, הן של הפרט והן של הכלל, הן של האזרח הקטן והן של איש הציבור, הולכים והופכים לנגד עינינו לנורמות, או לפחות יוצרים אצל חלקים רחבים בציבור תחושה, כי אלה הן הנורמות. די היה לשמוע את התשובה השערורייתית של דובר מועצת פועלי חיפה על בקשת התגובה של מפיקי התוכנית בעניין העסקן המאירי, כי אין הם חייבים לתת תשובה לציבור, או משהו דומה לכך, כדי להבין עד היכן הרחיק אותו תהליך. שכן לא רק שנציגי ציבור ונבחרי ציבור מצפצפים על הציבור, הם גם אינם מתביישים להצהיר על כך בריש גלי.

„תחיית המתים" במילאנו

גם אלמלא השמעתי בעבר הלא רחוק — במדור זה — רקוויאם לקבוצת מכבי תל־אביב, על אחרים ממשחקיה בגביע אירופה לאלופות, בעיקר לאחר המשחק האיום נגד אורטז הצרפתית, הייתי בוודאי כותבת כמה מילות התפעלות והערצה לשחקנים, שכאילו נולדו מחדש בשבוע שעבר במילאנו, והפגינו את אחד המשחקים הנפלאים ביותר שראינו בתקופה האחרונה. אך לאחר שכבר „הספדתי" אותם אני חייבת לעשות זאת — על אחת כמה וכמה. לומר את האמת, זהו תענוג לגמרי לא מסופק להודות שטעיתי, ואולי גם חטאתי לשחקנים הנהדרים האלה. מבחינתי לפחות הם השיבו לעצמם את כל יוקרתם האבודה, ואף למעלה מזה. אני רק מחזיקה אצבעות שלא יהיה זה מקרה חד־פעמי, אלא שיבה אמיתית לימים הגדולים והיפים.

● ניתן לחסוך 150 מיליון דולר לשנה ע"י פרעון מוקדם של הלוואות יקרות

במסגרת הדיונים בין גורמים ישראליים והממשל האמריקני נדונה האפשרות שישראל תפרע בפרעון מוקדם הלוואות לממשלה האמריקנית, שריביתה מהודרת בריבית קבועה של 11־13 אחוז לשנה, בהתחייבות או באמצעות נכסים שיתגייסו בשוק הבינלאומי. בשל האפשרויות לגיוס הלוואות חדשות בריבית נמוכה יותר, יוכל האוצר לחסוך הוצאה של 100־150 מיליון דולר לשנה.

אין זה מן הנמנע כי הנושא של החזר הלוואות יקרות לממשלת ארה"ב מהווה את המחדל הכלכלי. מדובר בכ־10 מיליארד דולר שנלקחו בריבית של 12־13 אחוזים. החלפתם באשראי 6.5־7 אחוזים יכול לחסוך הוצאות במטבע חוץ בסכום של 150 מיליון דולר לשנה. חיסכון־זה שווה להגדלת היצוא בסכום של 300 מיליון דולר לפחות.

לממשלה יש פחדים מחזרת האשראי הבלתי נוח וגיוס כספים בשוק ההון בריבית נוחה. יש לה פחדים מהקטנת הרזרבות בבנק ישראל למרות שכולם מודים כי הרזרבות ברמה גבוהה בלתי סבירה. בינתיים, קרוב לוודאי, מוחזקות הרזרבות בריבית של 6־6.5 אחוז, וישראל משלמת שיעור כפול על הלוואות מסוימות.

כמובן שיש סיכונים בהורדת הרזרבות ויש סימנים לכך בפנייה לשוק הכספים הבינלאומי. יש גם סיכון שאם ישראל תקדים להחזיר את החובות יקטינו האמריקנים בעתיד את סכום הסיוע הנועד לכיסוי אותה ריבית שישראל משלמת.

אולם, מדובר כאן בחיסכון גדול־כמדים שניתן להשיג על־ידי החלפת חוב בסוג אחד בחוב מסוג זול יותר. לכן, למרות הסיכונים, הנושא חייב להיבחן לעומק. אודי נחשון אסף דעות אחרות של אנשי כספים בנושא זה.

צ.ט.

בכירים במערכת הבנקאית ומומחים למטבע חוץ מעריכים בדרך־כלל בחיוב את האפשרות ליישם את הרעיון. אולם באוצר לא מתלהבים ממנו ומעדיפים לקבל הלוואות חדשות מארה"ב לכיסוי שוטף של הריבית על ההלוואות ארוכות הטווח. הלוואות אלו יהיה צריך לפרוע בתום מועד ההלוואה המקורית.

ד"ר בועז ברק, יועץ כלכלי המתמחה במט"ח, אומר כי זהו שיקול טוב לפרוע מוקדם יותר הלוואות יקרות שקיבלנו מארה"ב, כיוון שאפשר לגייס כיום הלוואות בריבית יותר נמוכה. הריבית הנזילה (לייבור) היא כיום בשיעור כ־6.2 אחוזים לשנה, והשיעור מתעדכן כל 6 חודשים. ד"ר ברק טוען, כי אם ישראל תבקש כיום הלוואות בהיקף גדול, מעל 2 מיליארד דולר. היא תצטרך לנקוט צעדים שונים כדי לשמור על הרמה הנמוכה של הריבית. ניתן להבטיח רמה נמוכה זו במסגרת חוזים עתידיים על שיעורי הריבית ובאמצעים אחרים. בטחונות אלה מייקרים, כמובן, את הריבית הכוללת על ההלוואות. ד"ר ברק מעריך, כי ניתן להשיג כיום הלוואות כאלו בריבית של 7־7.5 אחוזים ל־5־7 שנים, עם ביטוח שיעור ריבית קבועה.

מנכ"ל חברת היעוץ „אופקים" וינשטיין, אומר כי גיוס ב־2 מיליארד דולר בשנה אחת הוא די קשה, ... וינשטיין, ישראל כממשלה לא ... והיא נתנה לבנקים לגייס. ... כי לבנקים היה שם יותר ... לממשלה. אולם לאחרונה חל שיפור ... של ישראל בשוק הכספים הבינלאומי ... וינשטיין אומר כי קשה לגייס ... כאלה בלי ערבות בנקים בחו"ל.

בכירים בבנקים אומרים, כי ישראל ... לגייס הלוואות בהיקף 2־3 מיליארד ... לטווח בינוני עד 5 שנים בריבית ליי... + 1.5־2 אחוזים. האם כדאי לגייס ... ואת היתרה להשלים על ידי הקטנת ה... מבחינה עסקית טהורה — אומר ... הבנקים הגדולים — אף איש עסקים ... כסף מתוך מה שיש לו אם הוא יכול ... הלוואה נוספת. אם אתה מסוגל לקחת ... — קח. פוליטית, הוא מוסיף, ... מהקטנת הרזרבות ולהיות חייבים ... וזו החלטה פוליטית. גם מומחים ... אומרים. שלא כדאי להקטין את ה... לצורך פרעון מוקדם של הלוואות ... פעולה מסוכנת. אבל שאלה כזו צריך ... גם לאור התקבולים העתידיים — ... המומחים.

פקיד בכיר באוצר אמר בתגובה ... גיוס בהיקף כה גדול, 2־3 מיליארד ... בתוך שנה אחת, אינו ניתן ... בגיוס בהיקף כפול מהמקובל ...

אודי נחשון

צעדי ברזל עשויים לזעזע את המשק העולמי

● בכנס ששת הגדולים השבוע ניסו למצוא נקודת איזון נוספת לייצוב המערכת ● מדינות מתפתחות נוספות שוקלות להצטרף לברזיל

התוצאות הראשונות של החלטות שרי האוצר של „ה־6" (ארה"ב, בריטניה, צרפת, גרמניה־המערבית, יפאן וקנדה), שהתכנסו השבוע בפאריס. השתקפו אתמול בשוקי המטבעות הבין־לאומיים. שערי הדולר הוגדרו אתמול כיציבים יחסית. בטוקיו התייצב השער סביב 153.5 ין ובציריך עלה הדולר מ־1.53 ל־1.54 פ"ש. לעומתם נרשמה ירידה קלה בשערו ביחס למטבעות מובילים אחרים.

הדעה הרווחת אומרת, שהחלטת ברזיל להפסיק את תשלומי הריבית וחובות החוץ היתה גורמת זעזועים גדולים מאד בשערי הדולר ומטבעות חוץ רבים אחרים, אלמלא החלטות „ה־6" ביום ראשון וההתייעצויות המוקדמות של „ה־5" (בלי קנדה) בפאריס בשבת. מטרתה הראשונה של „ה־5" היתה להביא לידי הסכם לייצוב שער הדולר ביחס למטבעות גרמניה־המערבית ויפאן, אבל מן ההכרח היה לדון גם בהחלטת ברזיל להפסיק את תשלומי חובות החוץ. הפסקה שהיתה עלולה להביא לפשיטות־רגל של בנקים רבים בארה"ב ובמדינות אחרות.

נשיא ברזיל, ז'וזה סארניי, הודיע כי נאלץ להפסיק את תשלומי חובות החוץ, כדי להציל את ארצו ממהומות סוציאליות ומחורבן כלכלי. לפי דבריו כבר שילמה ברזיל 56 מיליארד דולר בחמש השנים האחרונות על חשבון חובות החוץ, שלא ירדו כלל וכלל אלא עלו ל־110 מיליארד דולר. כדי לשלם את הריבית השוטפת לארצות חוץ, זקוקה ברזיל למיליארד דולר מדי חודש. ברזיל פרעה את הריבית. כל עוד היה עודף חודשי ממוצע של מיליארד דולר במאזן המסחרי שלה. אבל בחודשים האחרונים ירד פלאים עודף זה וברזיל אינה יכולה עוד להקריב את הכלכלה, כדי להוסיף לשאת בנטל הכבד של חובות החוץ.

בידיעות הראשונות על צעד זה של ברזיל נאמר, שאין בדעתה של ממשלת ברזיל להפסיק את תשלומיה לבנקים בארצות חוץ אלא לשלושה חודשים בלבד. אולם מדברי הנשיא ושר האוצר של ברזיל ניתן ללמוד, שברזיל מתכוננת להמשיך בהפסקת הסילוק של חובות חוץ, עד שיושג הסכם פרעון חדש בתנאים טובים יותר. שר האוצר של ברזיל הוסיף, כי הצעדים הדרושים נעשו בעוד מועד, כדי למנוע תגובות בלתי רצויות מצד מלווים בארצות חוץ: יתרות מטבעות החוץ של ברזיל הועברו למקומות בטוחים ביותר ולאוניות הנפט הברזיליות ניתנו פקודות לצאת מנמלים בחו"ל לים הפתוח.

נראה, שבעולם השלישי קיימות מדינות רבות, המתכוננות ללכת בדרכי ברזיל. ארגנטינה כבר הודיעה. שלא תוכל לקיים את התחייבויותיה, הנובעות מחובה החיצוני, אם לא תקבל מלוות חוץ חדשות בסך שני מיליארד דולרים לכל הפחות.

„פיננשל טיימס" הלונדוני היה ... העיתונאים הכלכליים הראשונים ... אתמול את מאמרו הראשי לדיוני שרי ... של „ה־6" בפאריס שלשום. לדברי ... קשה לקבוע, אם שרי האוצר ... המטבע הבין־לאומית יוכלו להגיע ... מטרתם, בשגיאות במדיניות הכלכלית ... להאשים רק את ברזיל, כאשר כל ... העולמי סובל מפיגור בצמיחה. ... שהעולם סובל מהן, היעדר הצמיחה ו... ירודים, הסבה ברזיל את תשומת הלב ל... כינוס „ה־5" בפאריס.

אחת התוצאות הראשונות של החלטות „ה־5" ו„ה־6" (גם איטליה היתה צריכה להשתתף ב„־7", אבל דחתה את ההזמנה, משום ש... הוזמנה ל„־5") היתה החלטת הבנק המרכזי של יפאן, שהוריד אתמול את שיעור הריבית שלו ל־2.5 אחוזים, „הנמוך ביותר ב... ביפאן", כדי להגדיל את כוח הקנייה של תושביה.

בעוד שיפאן התחייבה להגמיש את ... הריבית, התחייבה גרמניה המערבית להקל את מיסיה, ולעומתם התחייבה ארה"ב להקטין את גרעונה התקציבי, תוך ציפיות להגדלת יצואה לא רק לגרמניה־המערבית וליפאן אלא גם למדינות העולם בכלל.

אלחנן הורוביץ

דראמה — בלי סוף

התוכנית „בשידור חוקר" נחשבת היום להפקת הדראמה הגדולה והטובה ביותר של הטלוויזיה. שכן הצופים מקבלים בתוכנית אחת שניים שלושה סיפורי מתח עשויים היטב. העובדה, כי מדובר בשיחזור של מקרים שקרו באמת אינה גורעת אלא מוסיפה, והסיכוי כי אותם שיחזורים יובילו אולי גם לפתרון התעלומות הפליליות הללו, אף היא מעניקה נופך מיוחד לתוכנית, בהנחייתו של רפי גינת.

יתכן כמובן כי אני סקפטית מדי, אך משום־מה קשה לי להאמין כי פרשיות שנחקרו במשך תקופות כה ארוכות יזכו לפתע לתפנית דרמאטית בזכות אינפורמציה של הצופים. הסיפור הטרי של צפריר קופר נראה אולי כבעל סיכויי פיענוח גדולים. שכן הוא קרה לפני זמן קצר. אך האמנם ניתן לסמוך על איזו „הארה" של צופה, שייזכר לפתע באירוע שקרה לפני שנתיים? לי זה נראה מפוקפק מדי. יחד עם זה איני מבינה עדיין מדוע המשטרה ממתינה לתוכנית מסוג זה כדי לפרסם ברבים קלסתרון של רוצח? מדוע, כאשר יש בידה קלסתרון כזה, אין היא ממהרת לפרסמו במהדורות החדשות של הטלוויזיה? הרי יש להניח, כי כל אותם אנשים אשר זיהו את האיש שבקלסתרון, או לפחות נדמה היה להם כי האיש מוכר וידוע להם, היו מוסרים זאת למשטרה גם אילו היתה התמונה מתפרסמת מחוץ לתוכנית „בשידור חוקר".

כפי שכבר ציינתי בעבר, לאחר התוכניות הקודמות, הצופה נותר למעשה עם שחזור מעניין לכשעצמו, אך עם הרבה סימני שאלה — למעשה עם כל סימני השאלה שעומדים בפני החוקרים. זהו איפוא ברוב המקרים סיפור ללא סיום. יתירה מזו, גם החוקרים המשתתפים בתוכנית ממעטים לשתף את הצופים במידע שקיבלו במהלך התוכנית. הם עושים זאת כנראה מטעמים הניתנים מבחינת המשטרה, הן כדי לא לחשוף מידע שנראה להם חשוב ומשמעותי, והן כדי לבדוק קודם־כל אם יש קשר בין המידע שמגיע לבין המקרה עצמו. אך הצופה שרואה תוכנית טלוויזיה, וזוהי תוכנית מעניינת, נשאר בסיומה כפי שעירבו אותו בסיפורים מרתקים, אך ברגע האחרון אומרים לו — עד כאן, ולא יותר.

והכל על הגב של אחמד

כאחד הירושלמים שקמו יום אחד והיגרו לבירת ישראל, היא תל־אביב, ולהבדיל מירושלים, שהיא עיר־הקודש ועיר־הקולק, וזה לא אותו דבר, מצאתי עניין רב בכתבה ב„מבט ליל שבת" על הגירת הירושלמים.

אמנם, הכתבה מיקדה את הסיבה בעיקר בתעסוקה. אבל גם הבעיה העיקרית, והיא הפיכת העיר לבני־ברק ב', מצאה ביטוי בדברי המרואיינים. נחמד במיוחד היה קובי ניב, שצולם על רקע חוף וים ביפו, ששום קדושה שבעולם לא תוכל להתמודד עימו.

ירושלמים מהגרים לתל־אביב (50%), לחיפה (20%) והשאר למקומות אחרים, כגון באר־שבע. למדנו משהו.

אבל הדבר המאלף ביותר בכתבה, שליווה את כל נדודי היהודים מפה לשם ומשם לפה, היתה דמותו של אחמד עם המקרר על הגב.

היהודים, כדרכם מאז ומעולם, נוסעים מהגרים, נודדים ממקום למקום. פה יש פרנסה ושם יש ים ובמקום אחר יש אבנים מקודשות. אבל מי שסוחב את כל העסק על הגב הוא תמיד אחמד. אחמד רק סוחב את המקרר (אולי עם מאה־ושישים עופות קפואים בפנים) על גבו החסון והסבלני. אחמד לא אומר כלום. הוא רק סוחב. היהודים נעים ונדים. אחמד, אחמדו

יעל לוטן

הממשלה תנפיק מניות בחברותיה לציבור

מדיניות הממשלה היא למכור חברות ממשלתיות ועל־ידי כך להקטין את מעורבותה במשק המבסס — אמרו זאב רפואה, מנהל רשות החברות הממשלתיות, ואמנון עמרם, יועץ הרשות, במסיבת עיתונאים שקיימו אתמול בתל־אביב.

הדוברים הציגו את החברות בהן מתכוונת הממשלה להקטין את חלקה בדרך של הנפקת מניות בבורסה בארץ או בחו"ל או בדרך של מכירה לגורמים פרטיים.

זאב רפואה ציין כי הציפיות שלו, עם כניסתו לתפקיד לפני שנתיים, היו מוגזמות, ולכן התגבשה עמדה להעדיף הנפקה לבורסה על־פני מכירה של חברות לגורמים פרטיים.

בין היתר דיווחו הדוברים על הנפקה קרובה של „החברה הכלכלית לירושלים", „מבני תעשיה" וכן אפשרות של הנפקת ממ"ן, אם תוך חודש לא יסתיימו ההליכים למכירת החברה. המדובר ב־9 חברות להנפקה בארץ או בחו"ל.

זאב רפואה אמר כי חמישה גורמים רציניים התעניינו באורח פעיל באפשרות לרכוש את חברת „פז". בעניין זה הוסיף כי השינויים במשק הדלק מפריעים להנפקה. אם יונהג שוק חופשי בדלק עשויים להתעורר קשיים במכירת חברת „פז", אך ... כדאי מאחר שפתיחת משק הדלק הוא ... עדיף על־פני מכירת „פז".

רשות החברות הממשלתיות ממליצה ... הנפקות בארץ ובחו"ל של 9 חברות מתוך ... חברות ממשלתיות: 170 חברות ... מתאימות למכירה משום שהן קטנות ... אינן רווחיות, הן מוסדות להשכלה ... היקף החברות שניתן למכור מוערך ב... מיליארד שקל.

יוסף גל...

העורך הכלכלי: צבי טימור

בקרוב: פרטיות על דיזל

פירסום ראשון: אם יצליח משרד האנרגיה לשכנע את משרד התחבורה כי מכוניות פרטיות מונעות במנועי דיזל הן כורח המציאות, ייתכן שכבר בשנה הבאה נוכל לנהוג ברכב מונע בדיזל. שר האנרגיה, משה שחל, אופטימי

"אני מקווה שבקרוב יוכלו אזרחי מדינת ישראל לרכוש מכוניות פרטיות מונעות במנועי דיזל לשימוש פרטי" — אמר השבוע ל"על המשמר" שר האנרגיה, משה שחל. הוא הודיע כי ועדה שמינה משרדו לבדיקת הדיזליזציה של כלי-הרכב, בראשות ד"ר אילן מעוז, המליצה להרחיב את השימוש במנועי דיזל לכל סוגי הרכב הפרטי.

שחל הסכים כי הנושא לא נבדק כהלכה ולא טופל כיאות. לדבריו, אכן הגיעה העת שגם בישראל ניתן יהיה להשתמש בטכנולוגיה המקובלת באירופה.

שחל אמר עוד, כי סיכומי הוועדה שבדקה את הנושא, יובאו בימים הקרובים לדיון עם ועדה של משרד התחבורה ושתי הוועדות יגבשו עמדה בנושא הרחבת השימוש בדיזל, המיסים והאגרות השונות, כולל הכנת תשתית מוסכים ורישוי שנתיים.

כזכור, עד לפני מספר שנים הותר השימוש במנועי דיזל בישראל רק לרכב ציבורי ולרכב-משא כבד. בעקבות פריצה של הנושא הורחב השימוש במנועי דיזל והותר גם לשימוש בכלי-רכב מסחריים.

ממחקרים שנערכו בעולם בנוגע לרמת זיהום האוויר עולה, כי מנועי הדיזל אינם מזהמים את האוויר יותר ממנועי הבנזין. ממחקרים אלה נובע, כי פליטת הגאזים של מנועי הבנזין מסוכנת יותר מזו של מנועי הדיזל.

האגרה המוטלת על כלי-רכב המונעים במנועי דיזל, גבוהה יותר ומחיר המכונית בחברה אף הוא יקר יותר.

בעולם מיוצרים כיום רוב דגמי הרכב הפרטי עם גירסאות מנוע בנזין ודיזל. החל ממכוניות קטנות כגון פיאט-אונו דיזל, סיטרואן-ויזה דיזל, עבור מכוניות בינוניות כמו אלפא 33 או פולקסוואגן-גולף דיזל וכלה במכוניות יוקרתיות כגון מרצדס, או רנו 25, כשהן מונעות במנועי-דיזל.

יתרונם של מנועי הדיזל הוא כאורך חייהם הגדול ביותר, בתצרוכת הדלק הנמוכה יותר ובמחירו הזול, יחסית, של הסולר.

בעבר נבדקה כדאיות רכישת מכוניות המונעות במנועי דיזל ומבדיקות אלה עולה, כי ההשקעה כדאית בכלי-רכב פרטיים של מפעלים וחברות העובדים יותר מ-25 אלף ק"מ מדי שנה.

יואב אביב

● דיזל לא רק למוניות. (צילום: יוסי דנה)

חד-אופן — אופנה חדשה

לרמי ינאי מהרצליה, יש כיום חלום אחד: לארגן נבחרת צעירים שתרכב על חד-אופן ותהיה מוכנה לצאת לאליפות העולם על חד-אופן.

מי שהדביק את רמי בשגעון הזה הוא ישראלי, ג'ק הלפרין, שהוא יו"ר האגודה לחד-אופן ביפאן. רמי, שנפצע בשירותו הצבאי ושהה תקופה ממושכת במתיחות ובשיקום, יצא להתרענן ביפאן ושם מצא כי רכיבה על חד-אופן משפרת את הכושר. ובצד ההנאה, שיקמה הרכיבה על החד-אופן את כאבי-הגב של רמי, כתוצאה מפציעתו.

הוא נדבק בחיידק החד-אופן וחזר לארץ עם 150 זוגות חד-אופן. בהרצליה הוא הדביק בחיידק את ילדי השכונה, ומאמן אותם מידי יום שישי במגרש השכונתי.

"למעשה, אפשר ללמוד את הרכיבה על החד-אופן תוך שבוע. למרות שזה נראה מסובך לביצוע, הרי שבטכניקה נכונה, ללא כוח, אפשר להפיק הנאה מהרכיבה הנראית, לכאורה, אקרובטית" — אומר רמי.

עשרות ילדים מתאמנים עתה כדי לממש את החלום של רמי ואת תקוותו להמנות בין הנבחרות באליפות העולם הקרובה.

ניצה רימון

ניצחון לפיג'ו בפריז-דקאר

מכונית פיג'ו 205 טורבו 16, הגיעה ראשונה במירוץ פריז-דקאר.

הפיני, ארי ואטאנן, אלוף העולם לשעבר, נהג במכונית 22 ימים, 5 שעות ו-24:25 דקות.

מירוץ פריז-דקאר, אחד הקשים בעולם, משתרע לאורך כ-13000 ק"מ. המסלול חוצה את מדבר סהרה ומסתיים בדקאר על חוף האוקיינוס האטלנטי.

במירוץ השתתפו כ-500 מתחרים עם כלי-רכב שונים. למחצית השנייה של המירוץ הגיעו כ-244 מתחרים.

למקום הראשון הגיעה מכונית הפיג'ו 205 טורבו 16, נהוגה בידי ארי ואטאנן. השנייה הגיעה מכונית ריינג'רובר נהוגה בידי האיטלקי פאטריק ואניזולי. למקום השלישי הגיעה המכונית היפאנית המיטסובישי נהוגה בידי קנג'ירו שינוזוקה [illegible] של המכונית.

מכונית פיג'ו 205 זכתה במקום הראשון גם בשנים 1985, 1986.

פאנטום 200 — ב"סאלון"

התעשייה האווירית עומדת להציג בסלון האווירי בלה בורז'ה שליד פאריס, את מטוס הפאנטום-4 המשופץ.

התעשייה האווירית מציעה מטוס זה לחיל-האוויר הישראלי וגם לחילות האוויר המצויידים בו. את הידיעה מוסר העיתון הצבאי SWORD, העומד להופיע בימים אלה.

במפאנטום המשופץ הותקנו מנוע מסוג 1120 של "פראט אנד וויטני" ומערכות אוויוניקה מתוחכמות. כפי שנמסר, מאריך השיפוץ את חייו של הפאנטום בכ-15 שנה.

העיתון מוסר עוד, כי מטוס ה"לביא" לא יוצג, כנראה, בסלון האווירי בצרפת. [illegible] היתה מעניקה לתעשייה האווירית [illegible] בוויכוח על המשך פיתוחו של המטוס. [illegible] פורסמו בארה"ב נתונים מבהילים על מחיר ה"לביא" עת יימסר לחיל-האוויר הישראלי. מדובר בכ-80 מיליון דולר ליחידה, [illegible] כפולה מן הנתון שמקורו בתעשייה האווירית. מי שמעריכים את המחיר [illegible] סבורים, כי הביקוש למטוס לא יעלה על [illegible] יחידות עד שנת 2100. גם בצה"ל [illegible] התנגדות ל"לביא" מחשש שישנע [illegible] פרוייקטים אחרים.

היה מנוע

הלך המנוע?

לעתים אנו שומעים את המונח "אוברול" והדבר מפחיד. מהו האוברול? האם ניתן למנוע אותו?

"האוברול" הוא הכינוי העממי לשיפוץ כללי של המנוע. אחד הסימנים שמנוע זקוק לשיפוץ הוא צריכת שמן גבוהה במיוחד. סימנים אחרים הם ירידה חדה בהספק המנוע, זיופי מנוע חריפים כתוצאה מתקלות מכניות או נקישות חזקות במנוע, כתוצאה מלחץ גבוה בבוכנות או במיסבים.

אם מטפלים כהלכה במנוע, ניתן לדחות את הצורך בשיפוץ. הצורך באוברול נובע מבלאי במנוע, ונקיטת צעדים מתאימים יכולה להקטין את הבלאי. [illegible] לאמץ את המנוע יתר-על-המידה בעליות או בעיר. החלפת הילוכים במועד, [illegible] מבלימות-חירום — כל אלה צעדים להקטנת הבלאי. נסיעה בעיר [illegible] ובעצירות רבות, גורמת לבלאי מואץ, בעוד שנסיעה בכביש פתוח במהירות [illegible] מאפשרת פעולה קלה ועדינה של המנוע. טיפולים תקופתיים, בהתאם להוראות [illegible] יעזרו למנוע לפעול היטב ולאורך זמן.

בעת פעולת ה"אוברול", עובר המנוע תהליך של שיפוץ יסודי ביותר [illegible] המנוע, גל הארכובה, מיסבים, ראש המנוע, החלפת משאבת השמן [illegible] שיפוץ השסתומים, בדנרי ומובילי השסתומים.

חשוב לציין, כי לאחר ביצוע השיפוץ הכללי חייבים לעשות הרצה [illegible] למנוע להשתחרר מחיכוך מוגזם הנוצר בין החלקים שהורכבו מחדש. ההרצה [illegible] לאורך 500-1000 ק"מ. נסיעה נכונה ומבוקרת בלי לאמץ את המנוע, [illegible] החלקים והצלחת השיפוץ. לאחר ההרצה, יש צורך בחיזוק ברגי ראש [illegible] והחלפת שמן המנוע.

מנוע אחרי אוברול צריך לפעול כמנוע חדש. אם האוברול [illegible] נכון, אי-הצלחת שיפוץ תתבטא בעיקר בצריכת שמן מוגזמת וחוסר [illegible] ניתנת אחריות של שלושה חודשים על ביצוע השיפוץ. יש לעמוד על [illegible] ומי שמגלה בעיות בתקופה זו, יכול לדרוש טיפול חוזר.

על שניים

ספידווי, 15 שניות להקפה

60 שניות פחות או יותר, זה הזמן שאורכת הפינה המפורסמת של גלי צה"ל וזה גם הזמן שאורך מקצה של ספידווי (SPEEDWAY), ספורט האופנועים המקצועני ביותר בעולם.

ארבעה רוכבים מתייצבים על קו ההתחלה, שמסומן בחבל מתוח. החבל משתחרר והם מאיצים על מנת לבצע ארבע הקפות של מסלול עפר כבוש באורך 400 מטר. דומה מאוד לזה המשמש לאתלטיקה קלה. אבל המהירויות. 15 שניות להקפה, מהירות ממוצעת של 90 קמ"ש. אין כאן הרבה מקום לטעויות. היסוס קל בזינוק ואתה אחרון. חוסר ריכוז בסיבוב ואתה על הרצפה, או גרוע יותר — מתעופף מעל ערימות הקש שמסביב.

הקרבות קצרים, אינטנסיביים ואלימים מעט. הרוכבים כה צמודים, עד שחריפות בידיים וברגליים רק מתבקשות. בקטעים הישירים במסלול, הסיפור פשוט, יחסית. פותחים מיצערת עד הסוף, ומרססים את היריב שמאחור במטר של חצץ. אך הסיבובים נעשים בטכניקה מיוחדת, "BROAD SLIDE" שמה. הכוונה היא, שהסיבוב ייעשה כאשר הגלגל האחורי של האופנוע מופנה החוצה מכיוון הסיבוב (ראה תמונה). הרוכב מגדיל את היציבות על המשטח החלקלק וגם מאפשר האצה תוך-כדי נסיעה בסיבוב.

הכלים עצמם פשוטים מאוד, אך קשים לשליטה. מנוע 500 סמ"ק בוכנה אחת, ארבע פעימות מופעל במתנול. 60 כוחות-סוס. השלדה כמעט שלדת אופניים, ללא קפיצים מאחור. משקל האופנוע 60 ק"ג. אין הילוכים או בלמים, רק ידית גז וידית מצמד. ההאטה בסוף הישורת נעשית על-ידי חטיית האופנוע בניצב לכיוון הנסיעה (כמו בסקי). בארצות אירופיות רבות, הספורט הזה מקצועני לחלוטין, עד כדי קיומן של ליגות לאומיות הכוללות מפגשים בין המועדונים השונים, בדומה לכדורגל. המובילה בתחום זה היא אנגליה, אך גם שוודיה, פולין, בריה"מ, ארה"ב וניו-זילנד.

תחרות ספידווי אופיינית, כוללת שלושה-עשר מקצים, כאשר כל קבוצה משתתפת בהם בשבעה רוכבים, כולל רוכבי "מילואים", כך שכל רוכב בקבוצה אחת מספיק להתחרות נגד כל רוכבי הקבוצה השנייה, לפחות פעם אחת. הקבוצה שמשיגה את מרבית הנקודות — זוכה.

כמובן, שגולת הכותרת של מירוצי הספידווי היא אליפות העולם לארצות. שם, נוסף על הפרסים הכספיים, מונחות על המאזניים היוקרה והכבוד הלאומי.

יוסי שווץ

● לזה קוראים "להשכיב בסיבוב"

התאונה שמתחת לצבע

בני הזוג, טובה ועמוס אורטל, החליטו באוגוסט 1985 להיפרד ממכוניתם האודי 80 החדשה שרכשו חודשים אחדים קודם-לכן, משנת הדגם 1985. בני-הזוג פירסמו בעיתון מודעה למכירתה של המכונית היוקרתית.

אותה עת, יצא יצחק פרל וחיפש מכונית. נפשו חשקה במכונית יוקרתית מסוג אודי, וכיוון שידו לא השיגה מכונית חדשה, הוא פנה לבני-הזוג אורטל בעקבות המודעה.

לאחר שיחה טלפונית קצרה, מיהר פרל לבית-הזוג, ושם ראה את מלכת הכביש המיועדת לחיות מלכתו. הוא בדק אותה היטב, כמי שהולך לקשור את גורלו בגורלה של יפהפיה למשך תקופה בלתי-ידועה, והתעניין בעברה. הוא שאל האם אי-פעם נפגעה בתאונה. בני הזוג מיהרו להשיב לו, כי מעולם לא אירע לה דבר כזה.

בכתב-אישום שהוגש לבית-משפט השלום בכפר-סבא, טוענת התביעה כי בני-הזוג אף הרגיעו את הלקוח ואמרו לו כי הוא מקבל את המכונית בדיוק כפי שהם עצמם קיבלו אותה מחברת צמפיון מוטורס.

רק חודש לאחר הרכישה הבחין יצחק פרל בכתמי צבע שלא נראו מקוריים. הוא התקשר שוב לבני הזוג אורטל, ואלה הרגיעו אותו פעם נוספת ואמרו כי אין לו ממה לחשוש. אולם פרל סירב להרגע, הוא פנה לחברת הביטוח בה היתה מבוטחת מכונית האודי 80 החדשה שרכש מיד שניה, ושם גילה כי המכונית עברה תאונה.

תעודת היוחסין של המכונית גילתה לבעליה הטרי, כי המכונית ניזוקה בתאונה מאחור ומלפנים, וכתמי הצבע על כנפיה אמנם אינם מקוריים.

פרל הגיש תלונה למשטרה, חומר החקירה בפרשה הועבר לפרקליטות, וזו אכן מצאה מקום להגשת כתב-אישום נגד בני-הזוג אורטל.

והתביעה טוענת, כי במעשיהם קיבלו הנאשמים במירמה סכום של 4600 ש"ח. פרל טוען שערכה של מכוניתו ירד לפחות בכעשרה אחוז בגין התאונה.

ניצה רימון

שמשון ומכבי נתניה לגמר גביע הטוטו

רק 1500 צופים חזו במשחקי חצי הגמר שהיו חלשים ברמתם ★ שמשון נהנתה מכדור עונשין מ-11 מטרים וניצחה 0:1 את הפועל באר-שבע ★ מכבי תל-אביב הוליכה 0:1 במשחק השני, אולם מכבי נתניה ניצחה 1:2 לאחר הארכה

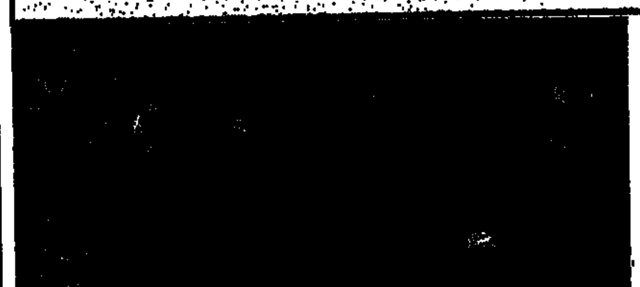

אפרים ארביב (ראשון מימין) מכניע את מרין זוכוביצקי מהנקודה הלבנה ומעלה את שמשון תל-אביב לגמר גביע הטוטו. (צילום: אריה קנפר)

לגמר בכדור-11 שנוי במחלוקת

שמשון תל-אביב — הפועל באר-שבע 0:1 (0:0)

מאת עמי רוזנברג

שער מהנקודה הלבנה שכבש אפרים ארביב, קשר שמשון ת"א, היקנה לקבוצתו נצחון דחוק 0:1 על הפועל באר שבע. בעקבות הנצחון עלו השמשונים לגמר גביע הטוטו לקבוצות הליגה הלאומית.

השער עורר מחלוקת בשורות הפועל באר שבע. היה זה בדקה ה-60 כאשר גדעון דמתי נשלח לכדור עומק לתוך רחבת באר שבע. דמתי נפל בין שני שחקני באר שבע שלמה אילוז ורפי בן חמו והשופט יצחק בן יצחק פסק על הנקודה הלבנה. כל נסיונות השכנוע של שחקני באר שבע שדמתי לא הוכשל, אלא הפיל עצמו במתכוון לא הועילו. השופט בן יצחק היה איתן בדעתו. לאחר הויכוחים שנמשכו דקתיים בעט אפרים ארביב במדוייק מהנקודה הלבנה והכניע את השוער זוכוביצקי.

המשחק עצמו לא התעלה לרמה גבוהה. הבאר שבעים היו עדיפים. הם תקפו יותר אבל לא היו יעילים.

השחקן המצטיין: ניסים ברדה

בעיקר אמורים הדברים לגבי החלוצים יובל אוחנה, מאיר ביטון, יונה רונן ומחליפו אלי ויצמן. שחקנים אלו כדררו יתר על המידה ובמקום לבעוט ממצבים נוחים הסתבכו עם הכדור. גם הגנת שמשון המוצקה בראשות הבלמים ניסים ברדה (טוב) ואורי כהן, שימשו תחנה אחרונה לחלוצי באר שבע.

רק פעם אחת במהלך המשחק סוכן שער שמשון בצורה ממשית. היה זה בדקה ה-86 כשיובל אוחנה לא ניצל טעות בהגנת שמשון, ומקו הרוחב בעט לחיבורי המשקוף עם הקורה והכדור יצא לחוץ. לכדור הזה המתין אלי ויצמן שיכול היה לאזן את התוצאה.

השמשונים התבססו במהלך המשחק על התקפות מתפרצות כאשר שלמה מורחי ואפרים ארביב בקישור דחפו את חבריהם לחוד אולם שוקרון ודמתי לא סיכנו כמעט את שער היריב.

פעם אחת כן סוכן שער באר שבע. היה זה בדקה ה-18. אפרים ארביב הגביה מימין וניסים ברדה שעלה להתקפה נגח חזק אך הכדור נהדף במשקוף.

בסיום המשחק היו טענות חמורות לשחקני באר שבע וחברי ההנהלה כלפי השופט שלטענתם קיפח אותם וטונים גבוהים המכוונים על השופט נשמעו היטב.

המשחק נערך באיצטדיון בכפר סבא לעיני 1000 צופים.

● שמשון ת"א: חדד, דהרי, ברדה, אורי כהן, חלוי, עובדיה, ארביב, שוקרון, מורחי, דמתי, קפיטולניק (שמערנב).

● הפועל באר-שבע: זוכוביצקי, בן חמו (סולטן), אילוז, דוידי, גונן, חיון (רוזאן), שושני, עורן, אוחנה, רונן (וייצמן), ביטון.

הכרעה בהארכה

מכבי נתניה — מכבי תל-אביב 1:2 (1:1, 1:1)

מאת משה רוזנברג

שער שהבקיע נתי עזריה, חלוץ מכבי נתניה, בדקה ה-103 היקנה לקבוצתו נצחון צודק 1:2 על מכבי ת"א. הנצחון הושג בהארכה לאחר שמכבי תל-אביב הוליכה בפתיחה.

מה קרה למכבי ת"א שאלו כל 1,500 הצופים. שכן, פרט לדקות הפתיחה בהם הוליכו מכבי ת"א 0:1, לא ראינו מהם דבר. ורק בדקות הסיום של המשחק הם התעוררו אבל אז היה כבר מאוחר.

[illegible] והגנה התל אביבית [illegible] אבי כהן הבלם וחיים [illegible] היו חלשים במיוחד. בקישור [illegible] גריאני דקות טובות רק במחצית הראשונה אבל בהמשך [illegible] כחוק יעדיפו בני [illegible] דריקס לשכוח במהרה את [illegible] שלהם.

מכבי נתניה קצת חששה מהיריב, [illegible] גם לא העזה מספיק. היא [illegible] רק עם שני חלוצים — יגאל מנחם ורוני לוי — כאשר ארבעת [illegible] משחקים יותר מאחור ולא [illegible] מספיק בהתקפה. הפתיחה של נתניה היתה צולעת אבל [illegible] היא שלטה במרכז המגרש [illegible] עדיפות קלה על פני מכבי [illegible] שאיכזבה.

במחצית השניה גלש המשחק [illegible] נוקשים, והשופט עובדיה צבי [illegible] לשלוף ארבעה כרטיסים [illegible] לעברם של מיקי כהן, דוד [illegible] ואבי כהן ממכבי ת"א [illegible] מנחם מנתניה. במחצית זו [illegible] המשחק לזירת האבקות [illegible] וכמעט כל רגע השתרע [illegible] אחר על כר הדשא.

הפתיחה היתה שייכת כאמור למכבי ת"א וכבר בדקה החמישית [illegible] שער בטוח. אלון נתן הגביה [illegible] משמאל ובני טבק נגח חופשי [illegible] מעל המשקוף.

[illegible] רק דקותיים וצהלה במחנה [illegible] אביב. בני טבק (חלש) הגביה [illegible] משמאל, אלי דריקס קלט [illegible] על פני הבלם חיים בר [illegible] הרחבה הפתיע את השוער [illegible] בעיטה לפינה השמאלית [illegible].

השוער סיפק ככל הנראה את [illegible] ת"א. אחרת קשה להבין מדוע [illegible] הקבוצה לתפקוד. מכבי [illegible] "לרכך" ובדקה ה-23 [illegible] האחים שמעון ויגאל [illegible] מסירות ולפתע נראה [illegible] לעבר שער תל-אביב. [illegible] על פני אבי כהן ובקור רוח [illegible] קשתי מ-18 מטרים, באומנות, מעל השוער בוני גינצבורג שיצא בצורה פזיזה משערו וקבע שיוויון — 1:1.

עד להפסקה הכתיבו שחקני נתניה את הקצב ובדקה ה-40 בעט יגאל מנחם כדור עונשין מ-30 מטרים שנהדף בקושי ע"י השוער גינצבורג.

הזדמנות בודדת לאחר ההפסקה ניתנה למיקי כהן (51) אולם כדורו המסוכן שנבעט מ-16 מטרים נהדף ע"י השוער חביב.

עד לסיום 90 הדקות לא חזינו בכדורגל טוב, פרט להצלת שער של בלם מכבי ת"א מנשה שמעונוב (87) כשהרחיק לקרן כדור שמסר רוני לוי ויגאל מנחם בעט מול רשת חשופה.

בדקות ההארכה היו שחקני נתניה טובים ובדקה ה-103 נחתמה התוצאה. נתי עזריה, שצורף למשחק רק בדקה ה-88 במקומו של רוני לוי שנפצע, ניצל כדור שהגביה שמעון מנחם מקו הרוחב ונגח מול גינצבורג המופתע.

השחקן המצטיין: יגאל מנחם

המשחק נערך באיצטדיון בכפר-סבא.

● מכבי נתניה: חביב, ש. מנחם, בר, חסן, מכלוף, גבאי, גואטה, לם (בוארון), חלפון, י. מנחם, ר. לוי (עזריה).

● מכבי ת"א: גינצבורג, קריים, אבי כהן, שמעונוב, אזולאי, לולו (קרמר), גריאני, א. נתן, מיקי כהן, דריקס, טבק.

אלי דריקס (מימין) ושמעון [illegible] במאבק על הכדור [illegible] במשחק בין מכבי נתניה ו[illegible] ת"א אתמול. מאחור [illegible] מרדכי חלפון מנתניה. [illegible] ניצחו 1:2 בהארכה [illegible] את שער [illegible] של דריקס. (צילום: אריה קנפר)

שמשון כבר עשתה 87.5 אלף שקל בגביע הטוטו

משחק הגמר ייערך ביום שלישי בשבוע הבא באיצטדיון רמת-גן

מאת משה רוזנברג

משחקי גביע הטוטו הכניסו כסף לא רע לקבוצת שמשון ת"א. בשלבים המוקדמים צברה שמשון בחמשת ניצחונותיה ובהפסד הבודד סך של 52.5 אלף שקל. אתמול הוסיפה שמשון לזכותה 15 אלף שקל.

כבר עכשיו מובטח לקבוצה השמשונית, אפילו אם תפסיד במשחק הגמר, עוד 20 אלף שקל כלומר הרווח שלה ממשחקי גביע הטוטו העונה יסתכמו ב-87.5 אלף שקל. במידה ושמשון תנצח בגמר את מכבי נתניה היא תצבור 60 אלף שקל רק עבור הנצחון וסך הכל 127.5 אלף שקל. "סכום לא רע" כפי שציין אתמול מזכיר המועדון בן ציון יהודאי.

משחק גמר גביע הטוטו ייערך באיצטדיון ר"ג ביום שלישי הבא ובאותו יום באיצטדיון בכפר סבא ייערך גמר גביע הטוטו לקבוצות הליגה הארצית בין הפועל עכו להפועל חיפה.

אופטימיות במכבי ת"א, אורטז מסיירת ומתאמנת

מאת יצחק ויסהוף

"הלוואי שהמשחק ביום חמישי נגד אורטז יתנהל כמו שהתנהל האימון שערכנו. השחקנים נמצאים בכושר גבוה ואני אופטימי" — כך אמר אמש יאיר שרון, עוזר המאמן של אלופת ישראל בכדורסל מכבי תל אביב.

שחקני מכבי ערכו ביד אליהו אימון חזק ותירגלו את המשימות לקראת המשחק נגד אורטז. "כיום בראש שלנו נמצא רק המשחק הזה. וזו משחק מפתח גם למכבי וגם לצרפתים. האימון היה רציני ונדמה לי שאנו מוכנים למשחק קשה וצמוד. לא חשוב מי יהיו השחקנים שיפתחו בחמישיה. כולם נמצאים בכושר טוב ומאמינים בעצמם" הוסיף יאיר שרון.

שחקני אורטז התאמנו אתמול בירושלים וערכו טיולים במסעם המזורז להכרת הארץ. היום אמורים הצרפתים להגיע לתל אביב ובערב יערכו אימון בכורה בהיכל הספורט ביד אליהו. קודם לאימון אורטז יתאמנו שחקני מכבי תל אביב.

● סיף

נבחרת הקאדטים של ישראל בסיף יוצאת היום לצרפת שם תשתתף באליפות אירופה לקדטים.

בנבחרת היוצאת: אייל קוהן, ים מיכאלי, ארז אראל ובני ליפשיץ ובין הנערות גליה [illegible] מרוסקי.

● כדוריד

הפועל ראשל"צ — הפועל רחובות

מאת יוסף חבם

מוקד משחקי המחזור ה-18 בליגה הלאומית בכדוריד יהיה הערב במקבין, רמת הכובש שם תארח המוליכה הלאומית, קבוצת הפועל ראשון לציון את הפועל רחובות. המשחק יחל ב-8.30. במשחק הראשון: 11:13 להפועל ראשל"צ.

יתר משחקי הערב:

● מכבי רחובות — מכבי פתח תקוה (היכל הספורט העירוני ברחובות, 18:18).

● הפועל רמת גן — אס"א תל-אביב (האולם ביהוד, 18:25).

● הפועל פתח תקוה — מכבי ארזים/רמת גן (האולם ביהוד, 17:20).

● אליצור הרצליה — מכבי ראשון-לציון (האולם ע"ש הי"א במכון וינגייט, 13:12).

● מכבי נתניה — הפועל נוף-ים (אולם ביה"ס בן גוריון בנתניה, 20:20).

גמר כל צפוני בליגה הארצית

הפועל חיפה והפועל עכו העפילו לגמר גביע הטוטו ● עכו הביסה את מכבי שעריים 0:3 והפועל חיפה גבר על הפועל חולון 1:2 ● תהיה זו ההופעה השנייה ברציפות של הפועל עכו במעמד הגמר

מאת אברהם כין

הפועל עכו והפועל חיפה העפילו אתמול למשחק הגמר בגביע הטוטו לקבוצות הליגה הארצית.

ההתעניינות במשחקים אלו לא היתה גדולה גם במשחקי חצי הגמר ולראיה רק 50 צופים חזו בכל אחד ממשחקי חצי הגמר.

בחדרה לא התקשתה הפועל עכו להביס 0:3 את מכבי שעריים. שחקני עכו גילו עדיפות ברורה החל משריקתו הראשונה של השופט בני כהן, וכבר בדקה ה-20 הוליכו 0:1 משערו של דור חלפון שניצל מישגה בהגנת שעריים ומקרוב הכניע את אבי ליברמן.

גם במחצית השניה המשיכו שחקני עכו להכתיב את הקצב ובדקה ה-65 הוליכו 0:2 משערו של גדי אוחיון לאחר שניצל כדור רוחב של חלפון, הטוב במגרש.

את התוצאה חתם שמעון ועקנין בדקה ה-75 בשער היפה של המשחק. הוא בעט "טיל" מ-18 מטרים והכדור נעצר רק ברשת.

המשחק נערך במגרש הפועל חדרה.

מלכה היה המלך

בנתניה היה משחק מעניין, עשיר באירועים בו ניצחה הפועל חיפה, המוליכה בראשות טבלת הליגה הארצית, 1:2 את הפועל חולון.

המחצית הראשונה היתה החלשה משתיהן, בה גילו החולונים יתרון קל ולמתות פעמיים החטיא ארז שקרוקה ממצבים נוחים.

לאחר ההפסקה שלטו החיפנים ובדקה ה-53 עלו ליתרון. רונן רוקמן, הטוב במגרש, הגביה כדור קרן, רוני מלכה הפעלתני המשיך בנגיחה לעבר תיבת החמש וחיים בן שאגן הכניע מקרוב את יעקב ביטון.

חלפו 12 דקות ויוסי עמר חלף על פני שני מגיני יריב, הסיט לרוני מלכה וזה מקרוב קבע 0:2 לחיפה.

רק לאחר פיגור בין שני שערים התעוררו החולונים ובדקה ה-67 צימק לאון פנטו את התוצאה ל-1:2 לאחר שניצל השמטת כדור משוטה של השוער החיפני יורם לנדאו.

המשחק נערך במגרש בית"ר נתניה, בשיפוטו של רחמים דינצ'י.

קצר חשמלי מנע סיום רישמי של הליגה

המעפיל — מטה-אשר 1:3

הטבלה הלאומית

1.	הפועל המעפיל	59-9	39
2.	הפו. מטה-אשר	54-13	37
3.	הפו. קרית-אתא	52-25	35
4.	הפו. כפר-סבא	47-28	34
5.	הפועל בת-ים	42-32	32
6.	מכבי חיפה	37-37	30
7.	שריד/העמקים	31-38	29
8.	הפועל העוגן	22-49	26
9.	מכבי תל-אביב	20-54	24
10.	הפו. רמת-אביב	16-52	22
11.	אליצור ת"א	15-57	19

* חסר משחק.

● כדורעף

מאת מוטי חביב

כאלף צופים חזו אמש במשחק המוקדם במחזור הנעילה בליגה הלאומית בכדורעף בו ניצחה הפועל המעפיל / עין החורש את הפועל מטה-אשר 1:3.

מטה אשר בכיכובם של דורון שרמי ואורן שר ניצחה במערכה הראשונה 13:15 ואולם בהמשך דאגו הותיקים אבישי קרפובסקי, אליעזר כגן וארנון עמיר לנצחונות 13:15, 3:15, 4:16 לזכות המעפיל. המשחק נערך בעין-החורש.

הפועל כפר-סבא גברה על הפועל העוגן 0:3. פיני דקל, גיל פישל ודותן חגאי היו הטובים בשורות המנצחים במערכות 12:15, 13:15, 7:15.

הפועל בת-ים הכניעה את מכבי תל-אביב 1:3. המכבים פתחו בסערה והובילו 2:8 ואולם יעקב הרשקו ואלון גרין לא התרגשו והגיעו לנצחון 13:15. במערכה השניה ניצחו התל-אביבים 13:15. אחר-כך באו שתי מערכות מוצלחות מבחינת בת-ים 6:15, 6:15.

הפועל קרית-אתא לא התקשתה להביס באולמה את הפועל שריד / העמקים 0:3.

בחולון ערכו שחקני הפועל רמת-אביב ואליצור תל-אביב תרגילי חימום ואולם עם ביצוע מכת הפתיחה כבו האורות. הקצר החשמלי מנע קיום המשחק. ועדת הליגה והגביע תצטרך להכריע בגורל משחק פורמאלי זה.

● באולם בראשון לציון ייערך הערב, ב-7.30, משחק חצי גמר הגביע הראשון לנשים בכדורעף בין הפועל בת-ים להפועל כפר-סבא.

הפליי-אוף יתחיל ב-10 במארס

במשחקי הפליי-אוף שיתקיימו ב-10 במארס יתמודדו: הפועל המעפיל — הפועל העוגן; הפועל מטה-אשר — הפועל שריד/העמקים; הפועל קרית-אתא — מכבי חיפה; הפועל כפר-סבא — הפועל בת-ים.

לאחר משחקים אלה יתקיימו משחקי גומלין והקבוצה שתשיג תוצאה טובה בסך שני המשחקים תעפיל לשלב הבא.

הנערים ניצחו 0:3

גבתרת. הנערים של ישראל גברו אתמול על נבחרת נערי מכבי ישראל 0:3 במבחן אחרון לקראת המשחק עם בלגיה במוקדמות גביע העולם.

את השערים לנבחרת כבשו גיל ססטורטס, אורן מוחרר ודרור אהרונוב.

המשחק נערך באיצטדיון החדש בהרצליה.

הסופר-קאפ לבוקארשט

מחזיקת גביע אירופה לאלופות בכדורגל, קבוצת סטיאווה בוקרשט זכתה אמש ב"סופר-קאפ", לאחר שגברה על מחזיקת גביע אירופה למחזיקות, קבוצת דינאמו קייב 0:1.

את שער הנצחון כבש הקשר הגי' ממש לפני שריקת סיום המחצית הראשונה.

המשחק נערך במונאקו.

● טניס שולחן

סין אלופה

מאת ש. פלדט

נבחרת טניס השולחן של סין זכתה פעם נוספת באליפות העולם הן בין הגברים והן בין הנשים בתחרויות שהתקיימו בניו דלהי.

הסינים ניצחו במשחק הגמר את שבדיה 0:5 והנשים של סין הכניעו את דרום קוריאה 0:3.

שומאכר מאשים שחקנים בנטילת גלולות מרץ

טענות כי כדורגלנים מערב-גרמניים נוטלים גלולות-מרץ, כנראה יגרמו צרות לשוער של הנבחרת הגרמנית, העולמי, הארלד "טוני" שומאכר, במועדונו, בקרב עמיתיו השחקנים ובהתאחדות הכדורגל הלאומית.

האשמותיו של שומאכר בדבר סמי-מרץ, הכלולות באוטוביוגרפיה העומדת לראות אור בחודש הבא, עוררו סערה כאשר קטעים שפורסמו בשבועון "שפיגל".

התאחדות הכדורגל המערב גרמנית הודיעה כי היא תברר אם יש לנקוט צעדים נגד שומאכר על שפגע בתדמית הספורט, אולם רק לאחר עיון בספר.

צחוק הגורל הוא כי החלטה אם לנקוט צעדים משמעתיים תתקבל בישיבה של ההתאחדות ב-6 במארס, יום הולדתו ה-33 של השוער המפורסם.

מנהל הנבחרת הלאומית, פראנץ בקנבאואר, שעליו מתח הקפטן שומאכר ביקורת חריפה בספר, אמר כי השוער בכל זאת ייכלל בהרכב של הנבחרת לקראת [illegible] בחודש הבא. אך הוא רמז כי יתכן מאוד ששומאכר יוצא מההרכב לאחר שייפגש ביום חמישי עם ראש התאחדות הכדורגל הרמן נויברגר, כדי לדון במצב.

"מה אעשה אם חמישה חברי נבחרת, אומרים, [illegible] לשחק עוד יחד עם טוני" שאל בקנבאואר.

קבוצת קלן זימנה את השוער ואת סוכנו לפגישה, כדי לדון בהאשמות בדבר סמי-מרץ, ויתכן כי תנקוט צעדים משמעתיים.

כוכב קבוצת קלן לשעבר, וולפגאנג אוברואת, אמר כי ינקוט צעדים משפטיים נגד השוער, אם בספר יוזכר שמו כאחד השחקנים לשעבר, אשר לדברי שומאכר נסעו בקביעות לרופא שחילק להם גלולות.

יעקב שטרן הובא למנוחות

מאת יוסף גלזר

יעקב (ינה) שטרן, מגדולי כדורגלני ארץ ישראל, הובא אתמול למנוחות עולמים בחיפה.

שטרן, בן 78, נחשב לגדול כדורגלני הפועל חיפה ועלה הכרמל בשנים שקדמו לקום המדינה ושיחק כמרכז נבחרת ארץ ישראל במשחק הבינארצי נגד יוון ב-1936.

שטרן נולד בהונגריה והיה גימלאי של חברת החשמל. הוא התגורר בחיפה עד יום מותו.

מה ● מתי ● היכן

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/ בניית מגורים לבית על חלקה 303 בגוש 8274, רח' הולנד בחרינה. מבוקשת בהקלה: עד 6% בניה, 30 ס"מ מקווי בניין צדדיים ויציאות למרפסות גג.

את התכנית 453/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אליהאי — יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1209/26" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת הוראות בניה, קוי בנין צידי ואחורי בניה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6153 חלקות 441 רחוב הרב בלוי.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה, ועליה לכלול פרוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. זהבי, מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה-מחוז המרכז

תאריך 28.12.1986

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת-גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6157 חלקה 27 ברח' יד שלום מס' 7, והיינו הקלה 6% משטח החלקה.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רמת-גן

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת-השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון בגוש: 6416 חלקה: 241, 232 המסומנת כאזור מגורים א, ב בקשה למתן אישור להקלה באחורי בניה בבית מגורים קוטג' טורי הכולל 6 יחידות דיור. ההקלה המבוקשת באחורי בניה מגיעה ל-6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת-השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. וריבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146-150 מחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 21% בניה בשתי הקומות העליונות בבנין על חלקה 117 בגוש 3702 רח' שדרות חן רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 111% במקום 90% המותרים, הכולל הקלה ל-2 קומות נוספות וקומה מפולשת נוספת, כך שמספר הקומות יגיע לקומה מפולשת (מרתף+חניה) + קומת עמודים + 5 קומות.

כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבניה, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

ועדת משנה לתכנון ולבניה
עיר עכו
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה כי הוגשה בקשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה, עיר עכו, למתן הקלה בבניית עליית גג מעל למותר שבתכנית מפורטת 1619, הבקשה היא לבניית עליית גג (ק.ב.) בשטח של כ-60 מ"ר (3 חד' שרותים ומרפסת) בגובה קירות צדדיים מעל 1.0 מ' וגובה גג רעפים מעל 3.20 מ'. הבניה היא בגוש 18108 חלקה 27 ברח' ביל"ו 19 בשיכוני המזרח (מס' הבקשה 4782).

ניתן לעיין בתכנית הנ"ל במח' ההנדסה בעיריית עכו, בימים ובשעות לקבלת קהל, וכל הרואה עצמו נפגע מאישור התכנית ויש לו התנגדות יוכל להגישה תוך 15 ימים מתאריך פרסום הודעה זו.

א. דה קסטרו — יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה, עיר עכו 9.1.86

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה מתכנית הבינוי לקומה נוספת חלקית ברחוב נח מס' 4 גוש 6770 חלקה 5/68.

תיק בנין 1/997/004
בקשה מס' — 862185

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 (להלן: החוק)
בנ/87/103

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר ציון רבני הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בנכס גוש 140 חלקה 8 ברחוב שכ' מקור חיים בירושלים דהיינו: הקלה בקו בנין הקדמי מ-0 עד 60 ס"מ לפי קו של רוב הבניינים באותו רח'.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים. ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200-1400.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 2921
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 84 בגוש 7059 רח' המצודה מס' 3 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש (1.568 מ"ר) לכל דיירי הבית, בשתי הקומות. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים בנין בן 2 קומות.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

ועדת משנה לתכנון ובניה
חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
תיק בנין 4141

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 136 בגוש 7164 ברח' צבי שץ מס 45, חולון, הכוללת מתן הקלה ב"א) אחוזי בניה 6% משטח המגרש 479/2 בשתי הקומות; ז) שונות — הקמת מקלט עלי במקום מקלט תת-קרקעי.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב"1. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה העירייה חולון, רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדויות לבקשה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ובניה, חולון.

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.08 שעת כושר. 08.15 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — שלוש גבעות וכו. 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע (יסודי) — בוני שועלת המדבר. 09.20 אנגלית י'. 10.10 מדעי הטבע ה' — ו' — על הרס 1970—170. 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד. 11.00 חשבון ו' — בין המספרים הרציונליים. 11.10 אנגלית ו'-י"ב) — Hello Israel - Looking at Jerusalem.

11.30 מושגים ביהדות — והנפוך הוא. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע (ע"י) — מוסיקה בפעולה (6) — ייצור חשמל 1. 13.30 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — שלוש הגבעות וכו. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: החרקים — מחזור החיים של חרקים — גלגול מלא. עידן המהפכות — הולדתה של צרפת החדשה. 15.00 רכבת הפתעות. 15.10 מועדון הפיקוויקים — פרק 6 — מר פיקוויק מסתבך בשערוריה חדשה בעת שהוא מתגורר בפונדק ונולש בטעות לחדרה של גברת. 15.40 פרפר נחמד — שקט בבקשה. 16.10 שעת כושר. 16.20 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 שמיניות באוויר. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 על ספרות ותרבות — 40 יום למותו של המשורר הדגול מואייד אברהים (ערבית). 19.00 בקו הבריאות. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 בצוותא — שאלות של חיים ומוות. לימוד בצוותא ממקורות ישראל בבעיות של הצלת חיים ופיקוח נפש. משתתפים בלימוד: פרופ' רות גביזון מן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים. רוד אפלבאום — מנהל היחידה לטיפול נמרץ במד"א בירושלים ומרדכי רחמים, איש הבטחון שחילץ את חטופי מטוס סבנה בשווייץ. 20.30 תצפית — מגזין דו-שבועי לענייני מדע, טבע ורפואה. הנושאים: 1. שיטה חדשה לאבחון פגמים מלידה בתינוקות. 2. מחשב משוכלל שיקל על חייהן של מזכירות. 3. השחפים המבקרים אותנו מדי חורף. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 מוקד. 22.05 סרט קולנוע — החתונה. 00.05 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה
06.02 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה נינוחה". 08.00 "קונצרט בוקר". 11.57 "מגישים שיר". 12.00 "אמנים באולפן" — ורדה חוך — אירית אבדטוב — 2 גיטרות: פילקינגטון: "הד"; סקרלטי: סונטה בלה מג'ור; קארולי: דואט, אופוס 34/2; באך: סויטה צרפתית מס' 3 בסי-מינור; דוריס: 2 קטעים מתוך "ידידותי"; טור: "העירור". אופוס 14; אלבניס: טנגו מתוך הסויטה הספרדית, אופוס 165/2; גרנאדוס: נגינות-ביניים מתוך "גויסקס"; דה פאייה: מתוך "החיים הקצרים". 13.05 "בהאזנה נינוחה". 15.00 "מוסיקה ויזה". 16.00 קונצרט התזמורת הסימפונית ... יום רשה"ש — "אולפן פתוח". שידור ישיר מאולם הנרי קראון. 17.30 "מן העבר הרחוק". 18.00 "ריקוד". 19.00 "מוסיקה אהובה עליכם" — שוברט: "מומנטים מוסיקליים"; ברהמס: מחולות הונגריים מס' 10-21. 20.05 "אינטרלוד" — רצף מוסיקלי. 20.27 "מגישים שיר". 20.30 "אופרה של יום רביעי" — מונטוורדי: "אורפאו". 23.00 "מחזורי יצירות" — מחזורי השירים של שוברט עם דיטריך פישר דיסקאו.

רשת א'
07.30 "רדיו-רקל". 08.05 "חוגה" — עם בני הבדל. 09.05 "טלרדיו" — שירות מידע למאזינים. 10.05 "פניני בוקר". 11.10 השידור הזומי לבתי"ס — "אלה תולדות" — "הטו האדום בכנרת". "השכלה ודעת לכל" — "מרהבא" — ערבית מדוברת. 12.05 "מעורב ירושלמי" — עם ניסים גרמה. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "השכלה ודעת לכל" — "גיל ההתבגרות" — שיחה עם פרופ' אבנר זיו: "יחסים ומרחבים בקבוצת הגיל". 16.05 "מועדון שעון החול" — מעולמו של האדם המבוגר. 17.10 שירים עבריים. 17.20 "האוניברסיטה המשודרת" — "עזרא ונחמיה" — ד"ר הדורה דימנט. 18.05 "מינחת עיוב". 19.05 "שאל כעניין". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "הכר מאתו מכבי" — תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי — עורכת ומנחה: מלכה למרן.

רשת ב'
07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 "ביקור בית" — עם חיים יבין. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגוון יומי. 11.30 "סעו לשלום". 12.10 "אלדראלף" ב"בית" — עם אהוד מנור. 13.05 "רבותי היום" — חדשות ופרשנות. 14.05 "כת צחוק" — חוי והומור. 15.05 "רגעי קסם". 16.05 "שירים ושעורים". 17.05 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה. 18.05 "דיפור" — עודד ומנוחה: יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "מוקד לענייני צבא ובטחון". 20.05 "מבט לפולקלור" — יום בקטורת. 21.05 "שיר לדרך". 22.05 "מוקשים את הטמטון". 00.15 "בימה ומסך".

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת — האנוסים — בין נצרות ליהדות. גזירת הנצור בפורטוגל. מרצה: דר' יוסף הקפלו. 06.30 "פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום. עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "הספקת 10" — עם מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב. 14.05 "דו רה יומי" — עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 "מה יש" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 "באופן סילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם רן שילון, יעל דן ונוני סגיה. 18.05 "יער משורר" — מגאזין לענייני צבא ובטחון. 18.45 "משולש" — עיונות יומי בענייני שעה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 "שירים מכאן", שירים עבריים — עם שירה גרא. 20.05 "שאלות אישיות" — יעקב אגמון משוחח עם חיים ישראלי, משנה למנכ"ל משרד הבטחון. (ש"ח). 21.30 אוניברסיטה משודרת — האנוסים — בין נצרות ליהדות. (ש"ח). 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 "עשרים וארבע" — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.05 "שיחת חצות" עם אמנון נוריאל. לשעבר יועצו הכלכלי של ראש הממשלה. 00.05 צפורי לילה הקלאסיות — עם ארי פרנקל. 03.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל FM1
19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 "סבבבבבס" — אינפורמציה, רש"ח, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות — עם משה מורד. 22.05 "על הדבש ועל הכיפאק". 23.05 "קול הנ'או הוה" — עורך ומגיש רני קדסל.

רשת ג'
06.05 "בחורה לאושר" — להיטים ותיקים. 07.05 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "מה, כבר תשעה?" עם אבי אתגר. 10.05 "שבעים מי יודע?" עם אבי... 11.05 "אהבה יומיומית" עם יוסי סיאס. 12.05 "רק מוסיקה". 13.05 "רק בימי חול" עם מנחם פרי. 14.05 "מוטון חורף". 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" עם יוש עברי. 16.05 "הצגה יומית" עם יקיר אביב. 18.05 "הצעקה האחרונה" עם יגאל רביד. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "צליל מכון". 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל-אביב
9.30 .7.15 .4.30
אסתר: הזבוב
אורלי: סגור 9.40 .7.15 .5
בית לסין: שחק אותה סם 23.15
בית ציוני אמריקה:
ג'ינג'ר ופרד 9.30 .7.15 .4.30
שיער 23.45
בן-יהודה: הרמון הנשים 9.30 .7.15 .5
טעם החיים לפי מונטי פייטון 23.45
גת: ג'ק פלאש המקפץ 9.15 .6.15 .3.15
גורדון: בובה 9.30 .7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30 .7.15 .5
דרייב אין:
מטרה חיה 9.45 .7.45 .5.45
הוד: שחק אותה 9.30 .7.15 .5
ליגור חדש: להתחתן שנית
מוזיאון תל-אביב: סיפור מההיים
סינמה 1: הנינג'ה האמריקני 9.30 .7.15 .5
סינמה 2: אהבה בכחוקים 9.30 .7.15 .5
סאר: אקו פארק 9.30 .7.30 .5
פאריס: כס הדמים 9.10 .7.15 .2 .12
הדור מאמריקה 23.30
רב-חן:
חן 1: המקצוע לוחם 9.50 .7.30 .5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 .7.25 .5
חן 3: מלקולם 9.45 .7.40 .5
חן 4: קטיפה כחולה 9.45 .7.40 .5 .2 .11
חן 5: חטיפה נעימה 9.45 .7.40 .5 .2 .11
שחף: חנה ואחיותיה 9.10 .7.00 .4.10
תל-אביב: הנינג'ה האמריקני II 9.30 .7.15 .5
תכלת: סגור

רמת-גן
ארמון: שיפוט מהיר 9.30 .6.40 .4
לילי: יומנו של צב 9.30 .7.15
ארמון: המקצוע לוחם 9.45 .7.30 .5
רב-חן:
גן 1: ג'ק פלאש המקפץ 9.40 .7.20 .5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה
גן 3: מלקולם 9.40 .7.20 .5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.40 .7.10 .5
9.15 .6.15

ירושלים
אדיסון: שחק אותה 9.30 .7.15 .4.30
אורנע: המקצוע לוחם 9.15 .7 .4.30
בית אגרון:
וולט דיסני — היפהפיה והיחפן 15.30
חלף עם הרוח 15.00
כל מה שרצית לדעת על המין 20.30
אוכפים לוהטים 22.15
כפיר: בובה 9.30 .7.00 .4.30
אורנע: קטיפה כחולה 9.15 .7 .4.30
מיטשל: הרומן שלי עם אני 9.00 .7.00
סנהדר: המכבסה היפהפיה שלי 9.30 .7.00
הבירה: עוברת אורח 9.15 .7.15 .4.30
אוריון
אור 1: קרוקודיל דנדי 9 .6.30 .4
אור 2: בלגן מאורגן 9.00 .7.00 .4.30
אור 4: איפה העדינות לעזאזל 9.00 .7.00 .4.30
אור 5: קומנדו לאופרד 9.00 .7.00 .4.30
עדן: חויו ורעם 9.00 .7.00 .4.30
תיאטרון ירושלים:
ג'נג'ר ופרד 18.30

חיפה
ארמון: הזבוב 9.00 .6.30 .4
אורה: בובה 9.15 .7.00 .4.30
חן: סגור
עצמון 1: מפרץ מוסקיטו 9.15 .7.00 .4.30
עצמון 2: מרדף האדם 9.30 .7.15 .4.45
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15 .7.00 .4.30
קרן אור המחודש: צעירים וקשוחים 9.15 .7.00 .4.10
רון: הנינג'ה האמריקאי II 9.00 .6.30 .4

אמטי: חנה ואחיותיה
אורלי: חויו הנדי

נתניה
שרון: מפרץ מוסקיטו
סטודיו: ג'ושוע אתמול והיום

חולון
סביל: הרמון הנשים
מגדל: הפיראטים
ארמון: אהבה נוירה

בת-ים
עצמאות: ב"ס לבלשים אבולים

הרצליה
היכל: הנינג'ה האמריקני
מלון דניאל — האודיטוריום
הצגה — המשוגע ממון פרוע

עכו
אודיטוריום: שכר ללא חוק
כ', ר', ה.

באר-שבע
חן: פולטרגייסט

פתח-תקוה
היכל 1: הנינג'ה האמריקני
היכל 2: שחק אותה
היכל 3: זכרונות אהבה מפירנצה

עפולה
ממתיון: הנבל הבודמי

רעננה
אורות: ב"ס לבלשים אבולים

גבעתיים
הדר: נסיעה נעימה

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 25.2
מירלת אפרת: 20.30 ,10.00
חדוד ונוח — [illegible]

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 25.2 בשעה 20.30
"החילוני האחרון"
בשעה 22.30
"שירים לאמיל"
4 שנים לרצח אמיל גרינצווייג ז"ל
בהשתתפות זמרים, שחקנים ו[illegible]

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת
בת-ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון
אוהרון — הוסיין 52, קופ"ח עין יהב.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
גבע — שער הגיא 14.
פתח-תקוה
כפר גנים — לוחמי הגיטו 6.
רמת-גן
חשרון — שד' ירושלים 23.
תל-אביב
לב העיר — אחד העם 69.
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.
חיפה
חניתה — חניתה 22.

משטרה
ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי-חולים
תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניארו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים. הדסה ע"כ - פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג. הדסה ה"צ - כירורגית, אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב' 08.00-20.00. בימי ו' 08.00-15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-245358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו-ד' - טל' 222782.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים של החברה לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות וחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ג', טל: 511566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00, אחרי חצות מוצא טלפוני בלבד.
ריזנבוק מגמר שער 3 (ליד המשביר קומה ב). טל': 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, ראשל"צ, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד, רמלה — 101, טל' 08-231022, עפולה — טלפון 066-95334, טבעון — 101, טלפון 04-981401, נהריה — טל' 04-823333, בת ים — טל' 5511111, באר-שבע — טל' 057-74767.

רכבות
מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ה': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': ... 9.00, 8.16 ...

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00,

11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע וחג אחד בלבד.

בלאס: התק"ם קיבל הטבות כספיות במיליוני דולרים ללא ידיעת השוה"צ

מאת זהבה מוזס,
כתבת "על המשמר"

דוד בלאס הנאשם בגניבת כספים מתק"ם, המשיך אתמול במתן עדותו בבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

בלאס השיב לשאלות סניגורו עורך הדין יעקב ויינרוט ובין השאר אמר כי עורך הדין מיכאל ומייק ביקש ממנו להודיע לו על ההתפתחויות בחקירה. לדבריו פירון אמר לו כי יהיה בקשר עם השר (כיום שר המשטרה חיים בר לב). פירון ליוה את ההסדר ביני לבין [...]. הוא חשש מהתפוצצות, כי [...] היו היכנסים נוספים ביניהם [...]. עוד אמר בלאס כי רצה להגיש תביעה נגד התק"ם, [...] אותו לדעתו. אולם עורך הדין פירון הסביר לו, כי אם תוגש תלונה כזאת התק"ם לא תקבל הלוואות מבנק ישראל והוא לא יוכל לחתום על הסדר אזרחי עם התק"ם.

לפני שהחל בלאס להיחקר חקירה נגדית בידי התובעת פנינה דבורין, השיב הסניגור עורך דין יהודה וינשטיין בשם עמיתו ד"ר יעקב ויינרוט. היה זה בעניין צו בית המשפט, שחייב את הסניגור להשיב מדוע לא יציג שנית את המסמך ממנו עולה כאילו פתח חיים יוליש מנהל עשת כספים חשבון בנק בציריך.

כזכור בשעת חקירתו של יוליש בידי עורך הדין ויינרוט, אמר האחרון כי ראה אותו ביוני 1982 בכניסה לבנק בציריך. אתמול השיב עורך דין וינשטיין לשופטת שושנה ברמן, כי המסמך הושמד, כיוון שחשיפתו היתה עלולה לגלות את זהות מוסר הידיעה, שהובטחה לו סודיות מלאה. הסניגור התנצל על הפגיעה ביוליש והוסיף כי יוליש נכנס למשפט חף מכל חשבון בשוויץ ויצא ממנו כשהוא חף מכל חשבון כזה. בתגובה אמרה התובעת עורך פנינה דבורין, כי עמיתה ד"ר ויינרוט עשה מעשה חמור באומרו דברים אלה על יוליש וכי אפשר היה לצפות שיתן בעצמו את ההסבר לבית המשפט.

לאחר מכן פנתה לחקירת העד. בתחילה התנצחו עורך דין דבורין ודוד בלאס על תוכנו של המכתב — שנשלח בשעתו בידי תת-ניצב יורם גונן ראש היחידה לחקירות הונאה לפרופסור יצחק זמיר היועץ המשפטי דאז — ועל הנסיבות שבהן נשלח. בלאס טען, כי תת-ניצב גונן אמר לו שהתיק נגדו נסגר מחוסר הוכחות לאשמה, גם לאחר שפרקליט קיבוצי השומר הצעיר העלה באוזניו של ראש היחידה לחקירות הונאה את השגותיו בפרשה זו. עשת כספים של התק"ם שימשה כמסלקה של גופים כלכליים השייכים לתק"ם ולקיבוצי השומר הצעיר. התובעת מצידה העירה, כי מכתב הנשלח ליועץ המשפטי לממשלה נשלח כדי לקבל חוות דעת שתקבע את מי לחקור.

כבר בבוקר, בתשובה לשאלת סניגורו, בעת החקירה הראשית, ציין בלאס, כי לדעתו מי שהחריף את הקרע בינו לבין התק"ם היו נציגי קיבוצי השומר הצעיר ועשת כספים, שלא היו מודעים להסדרי הבטחונות. עוד הוסיף: "התק"ם ויוליש לקחו ממני את כל ההטבות הכספיות, במיליוני דולרים, בלי שהשומר הצעיר ידע. יש כספים שהשומר הצעיר לא היה בתמונה לגביהם. ליוליש לא היו הסברים לתת לאנשי השומר הצעיר, ולכן תפסו אותי כקורבן". הוא סיפר בבית המשפט כי כשנודע לירמי קירדר ששימש כגזבר התק"ם ולחיים יוליש על אובדן הכספים, הם איימו בהתאבדות אם לא יוחזרו הכספים.

"מקום בצמרת"
מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל – 24.2.87

1. להמשיך לצעוד – עפרה חזה
2. הניחי לי – רמי קליינשטיין
3. שפוט של האופנה – שרון ליפשיץ
4. השיר הבא – קובי אשרת
5. נוא נשכח ונסלח – גלי עטרי
6. למה דווקא איתך – דפנה ארמוני
7. רגע פרטי – ריטה
8. חלקת אלוהים – רבקה זוהר
9. אפשרות אחרת – הראלה בר
10. ילד אסור ילד מותר – ריקי גל
11. סוד – אדם
12. תורף מיינע – רוני תורג'מן
13. משאלה – בועז שרעבי
14. שלום סלאם – אמל מורקוס ואלון אולארצ'יק
15. נוסעת בעקבות האהבה – ורדינה
16. חזק מהחיים – מני גייקובסון
17. זאת אהבה – גידי גוב
18. יום חדש – אילנה אביטל
19. כל נדרי – חיים משה
20. בגובה שווה – נורית גלרון
21. מכתב לאמא – איזי שלו
22. מאמי עוזבת – מאזי כהן
23. הלילה – אבי מטוס
24. אהבה יפנית – צביקה פיק
25. יפו הנצחות – ישראל סלע
26. תמארח חקרוב לליבי – נסים גרנוה
27. מחפשת – ירמי קפלן
28. במערבולת – ירדנה ארזי
29. השמיים יכולים לחכות – להקת קיון
30. כשילדים שרים – איתן מסורי

שיווטבים – פינת הפזמון החדש
31. שיר עם פולני – פופלקס
32. צילו של הלב – רפורמה
33. כבשים – קורין אלאל
34. תות – משה בקר
35. רק בינתיים – אילנית

יצאו מן המצעד
- אש קטנה – פופלקס (לאחר 9 שבועות)
- אדם צובר זכרונות – דורית ראובני (לאחר 9 שבועות)
- שוטרים וגנבים – כמו צועני (4 שבועות)
- סיפורים – מוטי דיכנה (שבועיים)

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010
אנא הדגש שני וציין את מספר השיר

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם: ______
כתובת: ______
מיקוד ______ תאריך ______

מאסר עולם לנאשם נוסף בפיגוע בקו 18

מאת זהבה מוזס,
כתבת "על המשמר"

מאסר עולם גזר אתמול בית המשפט הצבאי בלוד על חאזם מחמוד עסילה בן 25 מכפר סילואן. בית המשפט הרשיע את המחבל בשותפות בפיגוע שבוצע באוטובוס קו 18 בירושלים ב-6.12.83. בפיגוע נהרגו 6 איש ונפצעו 50.

בבית המשפט נכחו אתמול כמה מבני משפחות הקרבנות. במהלך הדיון ישבו בשקט, אך בהפסקה, ניסו להגיע למשפחת הנאשם, שנכחה אף היא במשפט, כשהם צועקים ומקללים. שוטרים צבאיים שהיו במקום מנעו זאת מהם.

עסילה הוא הנאשם השני במשפט, שנפתח בדצמבר האחרון ובמהלכו נגזר מאסר עולם על שותפו לחוליה סמיר אברהים אבו נעמה מאבו דיס. חוליה זו נתפסה בעקבות תפיסת חוליית זורקי הרימונים בשער האשפתות, לאחר שבחקירה התברר כי הם היו ספקי הנשק והרימונים.

בניגוד לשותפו שהודה באשמה, כפר אתמול הנאשם באשמתו. עורך דין אברהם נאסר טען, כי יש להאשים את מרשו רק בקשירת קשר, כיוון שלא הוא הניח את המטען. מכתב האישום עולה, כי הוא נאשם גם בחברות בפת"ח, באימונים צבאיים, באחזקת חומר נפץ, באחזקת נשק.

התובע סגן ראובן וולף הוסיף, כי הנאשם היה זה שקיבל את האישור לפעולה ממפקדת הפת"ח בירדן. כן תכנן הנאשם להניח חומר נפץ במשאית עמוסה בבלוני גז במרכז ירושלים.

"השימוש בסמים בארץ מתקרב למימדי מגיפה"
אמר אתמול נשיא המדינה בכנס מיוחד בעניין זה

מאת יצחק שור,
כתבנו לענייני חינוך

השימוש והמסחר בסמים בישראל בשנים האחרונות הגיע למימדים של כמעט מגיפה, אמר אתמול הנשיא חיים הרצוג בכנס שנערך במשכן הנשיא על דרכי הערכות החברה הישראלית נגד התפשטות המגיפה. בכנס השתתפו השרים ארבלי, בר לב, נציג שר החינוך, דוד פור, היועץ המשפטי חריש ומומחים.

הנשיא אמר, כי בעיית הסמים כובשת יותר ויותר צרכנים מן השכבות המבוססות ובעיקר מקרב הנוער, ואין היא נעצרת על סף העולם התחתון. מטרת המפגש היא להציב תמרור עצור ולגייס את כל הגורמים לפעולה מתואמת ומקיפה.

מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס אמר שהמשטרה הכריזה על 1987 כשנת המלחמה בסמים. לדבריו, רוב מעשי הרצח, שארעו בישראל על רקע פלילי, קשורים במאבקי שליטה על שוק הסמים. המבריחים מאורגנים עתה בחברות בין-לאומיות, הפרוסות מן המזרח הרחוק ועד לדרום אמריקה.

ניצב משנה רפי פלד מן המשטרה אמר, כי היקף הסחר בהירואין מהווה 30 אחוז מן השוק, אך כתוצאה מכך לא קטן השימוש בסמים האחרים. הקוקאין דולק בעקבות ההירואין, והקראק דולק בעקבות הקוקאין. יותר אנשים ללא עבר פלילי משתמשים עתה בסמים. מודיעין המשטרה אומד את כמות ההירואין המגיעה לישראל בשנה ב-400 קילוגרם.

להערכת רפי פלד מצויים עתה בישראל כ-30 אלף מתמכרים, מתוכם 20 אלף לחשיש, 4000 לאודולן ו-7000 להרואין. ומספר המשתמשים המזדמנים נאמד ב-200 אלף.

זכו בלוטו
תוצאות הגרלת ה"לוטו"
בהגרלת הלוטו עלו בגורל המספרים הבאים: 1, 4, 8, 24, 31, 37, והמספר הנוסף: 40.

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 24.2.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
[illegible]	1	—	—	1.6651	1.6859	1.6740
[illegible]	1	1.57	1.64	1.6065	1.6265	1.6163
[illegible]	1	0.86	0.90	0.8748	0.8857	0.8783
[illegible]	1	2.44	2.55	2.4820	2.5130	2.4910
[illegible]	1	0.25	0.27	0.2623	0.2656	0.2639
[illegible]	100	1.03	1.08	1.0459	1.0589	1.0505
[illegible]	1	0.75	0.79	0.7723	0.7820	0.7775
[illegible]	1	1.01	1.06	1.0333	1.0462	1.0393
[illegible]	1	0.24	0.25	0.2468	0.2498	0.2483
[illegible]	1	0.22	0.24	0.2286	0.2315	0.2297
[illegible]	1	0.23	0.24	0.2319	0.2348	0.2328
[illegible]	1	0.34	0.36	0.3526	0.3570	0.3545
[illegible]	1	1.18	1.24	1.2058	1.2208	1.2146
[illegible]	1	1.04	1.12	1.0756	1.0890	1.0822
[illegible]	1	0.52	0.78	0.7701	0.7797	0.7748
[illegible]	10	0.41	0.43	0.4216	0.4269	0.4242
[illegible]	10	1.22	1.28	1.2439	1.2594	1.2491
[illegible]	1,000	1.21	1.28	1.2300	1.2454	1.2356

בפלילים

"ברוחמה קשרו חוסים כי חדר הבידוד לא עומד בדרישות החוק"

במוסד רוחמה נהוג לקשור את החוסים, כדי למנוע בעיות, וזאת מאחר שחדר הבידוד במוסד, האמור לשמש את החוסים בעת מצבי לחץ, אינו עומד בדרישות החוק — אמר אתמול יעקב גרניט, מומחה למדעי ההתנהגות, במהלך עדותו במשפט, המתקיים נגד עובדים ועובדות ממוסד "רוחמה".

אתמול נשמעו עדי ההגנה, בראש ובראשונה הנאשמים עצמם ומנהלי הבית. רבים מהם מתחו ביקורת על השוטרת הסמויה שבעקבות דיווחיה התפוצצה הפרשה.

אם-הבית הלן ריינשטיין, אמרה בעדותה, כי השוטרת הסמויה שהושתלה במוסד קיבלה מכתב פיטורין מהמוסד לפני פיצוץ הפרשה. למרות מצוקת כוח האדם במוסד הוחלט לפטרה, לאחר שהצטברו נגדה תלונות רבות מצד הצוות הטיפולי. אם הבית טענה, כי חוסים מפגרים נוהגים לתקוף מטפלים וכאשר קיימת סכנה לאחד המטפלים — "יש מקום להפעיל כוח סביר כדי להתגונן". עוד העידה, כי לא ראתה את הנאשמים מכים חוסים; והרעיפה שבחים על הנאשמות מריאנה גנץ וזכיה וותד.

פיצוץ מכוון במעבדה בתיכון בכפר "ערבה"

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

פיצוץ עז החריב אתמול את המעבדה בבית הספר התיכון בכפר "ערבה". אלמונים לקחו 2 בלוני גז ביתי, שהיו מאחורי בית הספר והחדירו לתוך המעבדה. המעבדה היתה סגורה והדבר גרם לפיצוץ. המעבדה נהרסה ונגרמו נזקים כבדים. רק במקרה לא נגרמו אבידות בנפש. המשטרה פתחה בחקירה.

איש עסקים מואשם בבעילת בתו החורגת

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

כתב אישום הוגש אתמול בבית המשפט המחוזי בבאר שבע נגד איש עסקים בן 38, המואשם בבעילת בתו החורגת משך שנים ארוכות. בכתב האישום נאמר כי בין השנים 77'—82', ביצע האיש בגופה של בתו החורגת מעשים מגונים. בשנים 82'—87', נאמר, נהג לאנוס אותה.

נציג הפרקליטות אמר בבית המשפט, כי לקטינה בוצעה בדיקת פוליגרף והיא נמצאה דוברת אמת. הצעירה השתמשה בגלולות למניעת הריון לפי דרישת האב. האם ספרה לשוטרים כי בעלה דרש ממנה להקפיד שהבת תיטול גלולות. האיש נעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

4 שנות מאסר לאסיר שביצע מעשה סדום

מאת שלי יחימוביץ' כתבת "על המשמר"

ארבע שנות מאסר בפועל נגזרו על אסיר שביצע מעשה סדום באסיר שהיה מחוסר הכרה. האסיר, קרעין באדר, בן 26, מכלא באר שבע, הורשע ביחד עם שני אסירים נוספים בביצוע מעשה סדום בכפייה.

בכתב האישום נאמר, כי בספטמבר 85' נכלאו בתא אחד יחד עם שבעה אסירים אחרים. אחד האסירים, שנטל מנה מופרזת של סמים איבד את הכרתו. השלושה ביצעו בו מעשה סדום. במהלך האונס התעורר המתלונן, וכאשר ניסה להתנגד, היכוהו.

נעצר עבריין נמלט כשברשותו אקדח גנוב

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

תושב הכפר "עין-אלסר" שהיה עבריין נמלט, נתפס אתמול על-ידי משטרת ישראל, כשברשותו תעודת חוגר מזוייפת, אקדח 9 מ"מ גנוב ורכב גנוב שהוצמדו לו לוחיות זיהוי של רכב אחר. האיש גנב תעודת חוגר מתושב ברואי מכפר "צלמון" המשמש כנשש צבאי

למשפחת ברגר
ולקיבוץ בית קמה

קבלו השתתפותנו הכנה
בצערכם הכבד על מותו של חברנו

מאיר ברגר

ארגון משקי הנגב

למשפחה ולקיבוץ בית-קמה
אתכם באבלכם על
מאיר ברגר
קיבוץ שובל

למשפחה ולקיבוץ בית קמה
אנו משתתפים באבלכם על מות
מאיר ברגר
קיבוץ כרמים